

TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER ANABİLİM DALI

TÜRKÇE EĞİTİMİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

**TÜRKÇE ÖĞRENEN SURİYELİ KADINLARIN DİL ÖĞRENME
STRATEJİLERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Sümeyye ZEREYALP

TOKAT, 2023

T.C.
TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER ANABİLİM DALI
TÜRKÇE EĞİTİMİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

TÜRKÇE ÖĞRENEN SURİYELİ KADINLARIN DİL ÖĞRENME
STRATEJİLERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Sümeyye ZEREYALP

Danışman: Doç. Dr. Sami BASKIN

TOKAT, 2023

ETİK SÖZLEŞME

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü tez yazım kılavuzuna göre, Doç. Dr. Sami Baskın danışmanlığında hazırlamış olduğum “Türkçe Öğrenen Suriyeli Kadınların Dil Öğrenme Stratejileri Üzerine Bir Değerlendirme” adlı Yüksek Lisans tezinin bilimsel etik değerlere ve kurallara uygun, özgün bir çalışma olduğunu, aksinin tespit edilmesi halinde her türlü yasal yaptırımını kabul edeceğimi beyan ederim.

21/07/2023

Sümeyye ZEREYALP

ÖZET

TÜRKÇE ÖĞRENEN SURİYELİ KADINLARIN DİL ÖĞRENME STRATEJİLERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Zereyalp, Sümeyye

Yüksek Lisans, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Sami Baskın

Temmuz 2023, v+153 sayfa

2011 yılında Suriye’deki iç karışıklıktan kaçanların önemli bir kısmı Türkiye’ye sığındı. Türkiye’ye gelen bu mültecilerin arasında kadınların sayısı azımsanmacak kadar çoktu. Kadınlar hem kültürel hazırbulunmuşlukları hem de sosyo-psikolojik yapıları gereği geldikleri bu yeni ortama uyum sağlamakta biraz gecikteler. Bu, Türkiye’de uzun süredir yaşıyor olmalarına rağmen Türkçeyi öğrenmeyen veya çok az öğrenen bir kadın topluluğu ortaya çıkardı. Çeşitli kurumlar, bu durumun aşılması ve toplumsal entegrasyonun tamamlanması için projeler geliştirmektedir. Bu çalışma, Türkçe öğrenen Suriyeli kadınların dil öğrenirken hangi stratejileri kullandıkları tespit etmek amacıyla yapılmıştır. Veriler, iyi derecede İngilizce bilen ve A1-A2 seviyesinde Türkçe öğrenmekte olan kadınlardan toplanmıştır. Veri toplama aracı olarak R. L. Oxford’un geliştirdiği Language Learning Strategy Questionnaire (LLSQ) isimli Dil Öğrenme Strateji Envanteri’nin orijinal hali ile toplanmıştır. Bu envanterde; konuşma, yazma, okuma ve dinleme becerilerinin gelişiminde uygulanan stratejilerin durumunu 20’şer soruyla ölçen 5’li likert tipinde 80 soru yer almaktadır. Veriler, A1 ve A2 kurlarının sonunda toplanmıştır. Hem Suriyeli kadın, hem İngilizce bilmek, hem de hâlihazırda bir Türkçe kursuna devam ediyor olmak gibi şartlar çalışma grubunu oldukça sınırlandırmıştır. Bu yüzden anket sadece yirmi gönüllü öğrenci tarafından cevaplandırılmıştır. Yapılan çalışma sonucunda Suriye’den gelen mülteci kadınların Türkçe öğrenirken konuşma becerilerini geliştirmek için sosyal stratejilerden

başkalarıyla konuşma, soru sorma ve telafi stratejilerden *tahmin etme*, duyuşsal stratejilerden ise *kaygıyı azaltma* ve *kendini cesaretlendirme* alt stratejilerini tercih ettiği görülmüştür. Yazma becerileri için bu öğrenenler, üstbilişsel stratejilerden *kendini kontrol etme* ve *öğrenmeyi düzenlemeye* sıklıkla başvurmuştur. Dinleme becerilerinin gelişimi için sosyal stratejilerden *konuşma, soru sorma* ve *öğrenmeyi merkeze alma* en fazla kullanılan alt stratejilerdir. Okuma becerilerinin gelişimi için de *tahmin etme, sözcük uydurma, ana dilden yardım alma* alt stratejileri yoğunlukla kullanılmıştır. Genel olarak bütün bölümlerde duyuşsal stratejilerden *kaygıyı azaltmaya* ve *kendini cesaretlendirmeye* sıklıkla başvurduğu; *örgütlenme, kendini kontrol etme, konu seçme, hedeflerini belirleme* alt stratejilerine ise genellikle başvurulmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Suriyeli Kadınlar, Dil Öğrenme Stratejileri, Türkçeyi Yabancı Bir Dil Olarak Öğrenmek

ABSTRACT**AN ASSESSMENT OF THE LANGUAGE LEARNING STRATEGIES USED BY SYRIAN
WOMEN LEARNING TURKISH AS A FOREIGN LANGUAGE**

Zereyalp, Sümeyye

Master of Science, Department of Turkish and Social Sciences Education Thesis

Advisor: Assoc. Prof. Dr. Sami Baskin

July 2023, v+153 pages

In 2011, a significant part of those who fled the internal turmoil in Syria took refuge in Turkey. The number of women among these refugees coming to Turkey was substantial. Both the cultural readiness of women and the socio-psychological structure were a bit delayed in adapting to this new environment they came from. This is a community of women who do not like Turkish or learn very little, despite living in Turkey for a long time. Various institutions are developing projects to overcome this situation and complete social integration. This study was conducted to determine which strategies were used by Syrian women learning Turkish while learning a language. The data were collected from women who are fluent in English and who are learning Turkish at A1-A2 level. As a data collection tool, the Language Learning Strategy Questionnaire (LLSQ) developed by R. L. Oxford was collected in its original form. In this inventory; There are 80 questions in 5-point Likert type that measure the state of the strategies applied in the development of speaking, writing, reading and listening skills with 20 questions each. Data were collected at the end of A1 and A2 levels. Conditions such as being a Syrian woman, knowing English and currently attending a Turkish course limited the study group. Therefore, the questionnaire was answered by only twenty volunteer students. As a result of the study, it was seen that refugee women from Syria preferred the sub-strategies of talking to others, asking questions and predicting from compensatory strategies, reducing anxiety and encouraging oneself from affective strategies in order to improve their speaking skills while learning Turkish. For their writing skills, these learners frequently resorted to

metacognitive strategies such as self-control and regulation of learning. Among the social strategies for the development of listening skills, speaking, asking questions and focusing learning are the most used sub-strategies. For the development of reading skills, the sub-strategies of guessing, making up words, and getting help from the mother tongue were heavily used. In general, he frequently resorted to affective strategies to reduce anxiety and encourage himself in all departments; it has been determined that sub-strategies of organization, self-control, choosing a topic, and setting goals are generally not applied.

Keywords: Syrian Women, Language Learning Strategies, Learning Turkish as a Foreign Language

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖZET	i
ABSTRACT.....	iii
İÇİNDEKİLER	v
Tablolar Listesi	vi
GİRİŞ	1
BÖLÜM 1	10
Problem	10
Amaç	12
Önem	13
BÖLÜM 2	14
Kavramsal Çerçeve	14
Yabancı Bir Dil Olarak Türkçe Öğretimi.....	14
Dil Öğrenim Stratejileri.....	18
BÖLÜM III	42
Yöntem.....	42
Araştırma Deseni.....	42
Çalışma Grubu	42
Veri Toplama Araçları	43
Veri Analizi.....	43
Varsayım ve Sınırlılıklar	43
BÖLÜM IV	45
Bulgular	45
1. Dinleme Becerisine Ait Bulgular	45
2. Okuma Becerisine Ait Bulgular	64
3. Konuşma Becerisine Ait Bulgular	86
4. Yazma Becerisine Ait Bulgular	106
BÖLÜM V	128
Tartışma	128
Sonuç ve Öneriler	131
EK 1	138
KAYNAKÇA.....	142
ÖZGEÇMİŞ	148

Tablolar Listesi

Tablo 1. Davranışçı ve bilişsel yaklaşımların temel ilkeleri	7
Tablo 2. Öğrenme stratejileri.	25
Tablo 3. Bellek stratejilerinin alt boyutları	27
Tablo 4. Bilişsel Stratejiler	30
Tablo 5. Telafi Stratejileri	33
Tablo 6. Üstbiliş Stratejileri	35
Tablo 7. Duyuşsal Stratejiler	38
Tablo 8. Sosyal Stratejiler	40
Tablo 9. Dil Bilgisi Kuralları Vasıtasıyla Söylenenleri Tahmin Etme ve Anlama	45
Tablo 10. TV Programları İzleyerek Türkçe Öğrenmek	46
Tablo 11. Türkçe şarkılar veya diğer dinleme metinlerini dinleyerek Türkçe öğrenirim.	47
Tablo 12. Türkçeye çevirerek birinin ne dediğini anlamaya çalışırım.	48
Tablo 13. Kelimeyi hatırlamak için kelimenin resmini çizerim.	49
Tablo 14. Sözcüğün okunuşunu ses benzerliği olan Türkiye sözcüğüne bağladım.	50
Tablo 15. İletişimden çok dil bilgisine odaklanıyorum.	51
Tablo 16. Daha önce yaşadığım deneyimlere başvurarak fikir anlamaya çalışırım.	51
Tablo 17. Bana tanıdık gelen kelime(ler)i kullanarak tahmin etmeye çalışırım.	52
Tablo 18. Dinlemede, fikirleri hatırlamak için notlar alıyorum.	53
Tablo 19. Mesajı anlamak için her bir kelimeyi anlamaya çalışıyorum.	54
Tablo 20. Dinleme becerimi geliştirmek için söylediklerimi dinlerim.	55
Tablo 21. Dinleme becerimi uygulamadan önce, beni en çok rahatsız eden bir konu, telaffuz veya gramer kuralları hazırlarım.	56
Tablo 22. Yüz yüze ya da kasetten söylenen bir cümleyi/cümleleri ezberlemeye ve kendi kendime çözümlemeye çalışırım.	57
Tablo 23. Bir dinleme uygulamasından sonra, anladığımı tekrar tekrar kontrol ederim.	58
Tablo 24. Sözlü olarak yaptığım hataları düzeltirim.	59
Tablo 25. Hangi seslerin en çok sorun yarattığının farkında olmaya çalışıyorum. Bu sayede dinlerken ve pratik yaparken onlara özel bir ilgi gösterebiliyorum.	60
Tablo 26. Birinin ne dediğini anlamıyorsam, ondan yavaşlamasını veya tekrar söylemesini isterim.	61
Tablo 27. Birinin söylediklerini dinlemek, dinleme becerimi geliştirir.	62
Tablo 28. Bir grup tartışmasında dinleme becerim gelişir.	63
Tablo 29. Okurken bilmediğim Türkçe kelimeleri anlamak için elimdeki ipuçlarından anlarım.	64
Tablo 30. Türkçe kitap veya dergi okuyarak Türkçe öğrenirim.	65
Tablo 31. Anlamalarını anlamak için Türkçe kelimelerin yazılışlarını benzer Türkçe kelimeleri ile ilişkilendiririm.	66
Tablo 32. Kalıplarını inceleyerek cümleleri anlamaya çalışırım.	67
Tablo 33. Kelime kelime çevirmeye çalışıyorum.	68
Tablo 34. Genel bilgi ve deneyimlerimi kullanarak mesajı anlamaya çalışırım.	69
Tablo 35. Tüm fikirleri anlamak için anahtar kelimeleri kullanırım.	70

Tablo 36. Parçayı yüksek sesle okudum.	71
Tablo 37. Fikirleri hatırlamak için notlar alıyorum.	72
Tablo 38. Bir metni okurken olay örgüsünü tahmin etmeye çalışırım.	73
Tablo 39. Bir metni kelimelerden çok fikirler için okurum.	75
Tablo 40. Metni tekrar okuyarak hatalarımı düzeltirim.	76
Tablo 41. Uygulamam için bir konu veya belirli materyaller seçerim.	77
Tablo 42. Bir mesajı okuduktan sonra anlayıp anlamadığımı tekrar tekrar kontrol ederim.	78
Tablo 43. Okuduğum bir parçayı anlayamıyorsam, gerçekte ne tür zorluklar yaşadığımı analiz etmeye çalışırım.	79
Tablo 44. Okurken anahtar kelimeleri seçer ve kendi kendime tekrar ederim.	81
Tablo 45. Hangi kelimelerin veya gramer kurallarının bana en büyük sıkıntıyı verdiğini fark etmeye çalışırım. Bu sayede okurken ve pratik yaparken onlara özel bir ilgi gösterebiliyorum.	82
Tablo 46. Arkadaşlarımla okuma parçaları üzerine tartışırım.	83
Tablo 47. Okuduğum bir parçanın içeriğini anlamadıysam arkadaşlarımdan veya öğretmenlerimden yardım isterim.	84
Tablo 48. Arkadaşlarımdan gelen mektupları okuyarak okuma becerimi geliştiririm.	85
Tablo 49. Yeni Türkçe kelimeleri hatırlamak için tekerlemeler kullanırım.	86
Tablo 50. Yeni Türkçe kelimeleri telaffuz ederek hatırlamaya çalışırım.	87
Tablo 51. Hatırlamak için bir kelimeyi veya bir cümleyi birkaç kez söylerim.	88
Tablo 52. Sözlü olarak cümle kurarak yeni bir kalıp öğrenmeye çalışırım.	89
Tablo 53. Arkadaşlarımdan gelen mektupları okuyarak okuma becerimi geliştiririm.	90
Tablo 54. Arapça kelimenin Türkçe karşılığının ne olduğunu hatırlamaya çalışırım.	91
Tablo 55. Ürettiğim cümleleri teybe kaydedirim.	92
Tablo 56. Türkçe kelimeleri bilmiyorsam Türkçe kelimelerle Arapça kelimeleri karıştırırım.	93
Tablo 57. Kelimeleri konuşmada bildiğim kurallara koyarım.	94
Tablo 58. Sorulara sözlü olarak cevap vermeden önce cevapları yazarım.	95
Tablo 59. Sözlü olarak ürettiğim hatalarımı düzeltmeye çalışırım.	96
Tablo 60. Konuşmamı geliştirmek için kendimle konuşmaya çalışıyorum.	97
Tablo 61. Konuştuktan sonra sözlerimi değerlendirmeye çalışırım.	98
Tablo 62. Türkçe hatalarımı fark ediyorum ve bu bilgileri daha iyisini yapmama yardımcı olması için kullanıyorum.	99
Tablo 63. Konuşma pratiğinde bir konu ya da gramer kuralları hazırlarım.	100
Tablo 64. Konuştuğum zaman birinin beni düzeltmesini isterim.	101
Tablo 65. Arkadaşlarımla veya öğretmenlerimle konuşma pratiği yaparım.	102
Tablo 66. Türkçeyi ana dili türkçe olan kişilerle pratik yapıyorum.	103
Tablo 67. Türkçe soru soruyorum.	104
Tablo 68. Türkçe bir konuşma sırasında düşünemezsem, jestleri kullanırım.	105
Tablo 69. Yazarken fikirlerimi Türkçe nasıl ifade edeceğimi bilmiyorsam, bildiğim belirli kuralları kullanarak yazmaya devam ederim.	106
Tablo 70. Ne düşündüğümü yazıyorum.	107
Tablo 71. Günlük tutarım.	108
Tablo 72. Arkadaşlarımdan gelen mektupları okuyarak okuma becerimi geliştiririm.	109
Tablo 73. Belirli kuralları uygulamak için cümleler yazıyorum.	110
Tablo 74. Kelime kelime çevirmeye çalışıyorum.	111
Tablo 75. Arapça kelimeleri ve Türkçe kelimeleri yazıda karıştırırım.	112

Tablo 76. İlk önce ana fikirleri kılavuz olarak yazıyorum.	113
Tablo 77. Türkçe kelimeleri bilmesem de Arapça kelimeler kullanırım.	114
Tablo 78. Türkçe yazmaya devam etmek için Arapça kalıplar kullanıyorum.	115
Tablo 79. Kelimelerin anlamlarını öğrenmek için sözlüğe bakarım.	116
Tablo 80. Defalarca yeni materyal yazıyorum.	117
Tablo 81. Kelimelerin anlamlarını ezberlemeye çalışırım.	118
Tablo 82. Fark ettiğim hataları düzelterek kompozisyonumu yeniden yazarım.	119
Tablo 83. Yazma becerimi geliştirmek için bir konu seçerim.	120
Tablo 84. Yazımı okurum ve hataları düzeltirim.	121
Tablo 85. Hangi kelimelerin veya dil bilgisi kurallarının en çok sorun yarattığının farkında olmaya çalışıyorum, böylece yazarken ve pratik yaparken onlara özel bir dikkat gösterebiliyorum.	123
Tablo 86. Arkadaşılarıma pratik yapmaları için Türkçe mesaj yazıyorum.	124
Tablo 87. Arkadaşılarıma Türkçe mektuplar yazarım.	125
Tablo 88. Arkadaşılarımdan veya öğretmenlerimden yazımı düzeltmelerini isterim.	126

GİRİŞ

Dil öğrenimi, küreselleşen dünyamızın kaçınılmaz gerçeğidir. Pek çok kişi birbirinden farklı amaçlarla dil öğrenimi ihtiyacı duymaktadır (Güzel ve Barın, 2013) . Her geçen gün de bu ihtiyaç çok daha önemli hâle gelmektedir. Gerek ticari gerek siyasi gerek eğitim gerek de savaş ve göç gibi sebepler, toplumların birbirleriyle olan etkileşimlerini de artırmaktadır.

Dil, bir kültür meşalesidir. Yabancı bir dil öğrenen kişi ister istemez o dilin kültürünün de içine girmektedir. Bununla birlikte dil öğretiminde toplumun kültürel öğeleri de aktarılmakta ve yayılmaktadır (Barın, 2008). Yani; Fiziki olarak yer değiştiren insanların gittikleri yere kendilerine ait olan tüm kavramları da götürmekte; bunun sonucunda dil başta olmak üzere din, kültür gibi öğelerin paylaşımı zaruri hâle gelmektedir (Biçer, 2012).

Teknolojinin ve bilginin dünyada hızla yayılmasına paralel olarak bilgiye ulaşma imkânları da hızla gelişme göstermektedir. Bilginin doğruluğunu kontrol edilmesi, daha kolay ve hızla ulaşılabilmesi beraberinde ikinci dile olan ihtiyacı kat kat arttırmıştır (Çakmak, 2014).

Teknolojiyle, geleneksel ve kültürel motiflerimiz dünyaya sunulmaktadır. Geleneksel ve kültürel motifleri merak ederek kültür ziyaretleri yapan kişiler o ülkenin dilini öğrenip o ülkede yaşamaya çalışmaktadır. Kurslarda öğrencilerin dil öğrenme isteği serüvenlerini dinlerken bu örneklerle fazlasıyla rastlanmaktadır. Bir Koreli grubun annelerimizin el emeği örgüleri internetten görüp Türkiye'ye gelmesi, İngiltere'nin eski mimarisine hayran kalıp kursunu almak için Türkiye'den İngiltere'ye gidilmesi, dizilerde Kore kültürünü görüp Korece öğrenmek istenmesi, ilkel koşullarda hayat süren insanların yaşamlarının merak edilmesi... gibi nedenler teknolojinin bize sunduğu hediyelerdir.

Dini tanıtmak, öğretmek, yaymak, kendi dinlerindeki insanlara destek olmak amacıyla insanlar başka ülkelere gitmektedir. Gittikleri ülkelerde kendi dinlerini yaşayarak insanlara tanıtmaktadırlar. Bu amaçlarını yerine getirmek için gittikleri ülkenin

dilini öğrenmektedirler. Kutsal kitaplarını okuyarak inandıkları dini anlatmakta ve davet etmektedirler.

Tedavi olmak için insanlar başka ÷lkere gitmekte ve orada kısa belki de uzun yaşamak zorunda kalmaktadır. Basit temel ihtiyaçlarını karşılamakla başlayan dil öğrenme süreci de başlamaktadır. Bu süreç uzadıkça da dile daha çok maruz kalarak zorunlu dil öğrenmi gerçekleştirilmektedir.

Dil öğrenmeye meraklı olup tercüman olmak için en az iki dille başlayan dil öğrenim süreçleri de vardır. Bu tatlı arzuyla başlayan süreç uluslararası tercümanlar, rehber vb. iş olanaklarını karşımıza çıkarmaktadır.

İnsanların hayatlarını geçindirmeleri için asırlardır devam eden ticaret, dil öğrenimin de bir parçası ve ihtiyacıdır. Alışveriş de küreselleşen dünyada ham madde, ihracat, ithalat, ticaretle ilgili deneyim ve bilgilendirme vb. çoğaltabileceğimiz sebepler dil öğrenimi ihtiyacını doğurmuştur.

İyi bir eğitim almak için; bir diyardan başka diyara giden atalarımız, “İlim Çin’de de olsa gidip alınız.” hadisindeki ruhla hareket eden Yunus Emre, Mevlevi gibi şairlerimiz, üstadlarımız eğitimin önemini vurgulamışlardır. Geçmişten, günümüze ve geleceğimize bu süreç devam edecektir. Bu süreç aynı zamanda dil öğretimini zorunlu hale getirmektedir.

Ekonomik nedenler, siyasi problemler, açlık krizleriyle birlikte; daha iyi şartlarda yaşama isteğı göçlere neden olmaktadır. Kendi ülkesinde aldığı maaşla temel ihtiyaçlarını karşılamakta zorlanırken kendi para biriminin değerli olduğu başka bir ÷lkeye giderek burada istediğı şartlarda hayatını sürdürmektedir. Türkiye’den daha iyi şartlarda yaşamak için giden insanlarımız ve yurt dışından daha refah yaşamak için Türkiye ‘ye gelen insanlar gibi. Gittiğı ya da geldiğı ÷lkede temel ihtiyaçlarını karşılamak için oranın dilini öğrenme sürecine başlamaktadır.

Savaş nedeniyle oluşan göçler tercihlerimizin dışında gerçekleşmektedir. Zorunlu olarak ÷lkenizden hiç bilmedikleri bir yere gidilmesi, orada hayata tutunma durumudur. Bilindiğı gibi göçe veya ilticaya maruz kalan toplulukların ezici bir çoğunluğu

kendilerine; dil, din veya ırk açısından büyük oranda yabancıların olduğu yerlere gitmek zorunda kalmaktadır. Bu zorunluluğun doğurduğu uyum sorunlarının çözümü için misafir ve ev sahibi arasında sağlıklı ve verimli bir iletişim kurulması şarttır.

İletişimin de en temel unsuru dil olduğu için; göçmenlik ve mültecilik temelli sorunların istisnasız hepsinin çözümünün ilk adımı dil öğrenimidir (Kanbur ve Sağlam, 2017). Konunun bütün süreçlerin profesyonel ve uzun soluklu, sağlıklı stratejiler kullanılarak yürütülmesi gerekmektedir. İşte bu yüzden dil öğrenimi süreci de aynı hassasiyetle uygulanmalıdır. Konu sadece bir insanın yabancı dil öğrenip konuşması olarak görülmemelidir. Zira göçmenlik ve mültecilik kümesi; içerisinde kadınların, çocukların, erkeklerin, yaşlıların, gençlerin, hastaların, engellilerin, özel kişilerin veya süper zeki insanların bulunduğu ve çok sayıda alt kırılıma sahip dev bir kümedir. Bu büyüklük ve çeşitlilik, başta dil öğrenimi olmak üzere uyum politikalarının oluşturulmasında dikkate alınması gereken önemli bir noktadır. Zira 7 yaşında bir insanla 70 yaşında bir insanın zihinsel öğrenme becerileri arasında büyük farklar mevcuttur. Göç-İltica durumunun; savaş, kıtlık veya hastalık gibi travmatik bir tetikleyicisi olduğunu da göz önüne alırsak gösterilmesi gereken hassasiyetin ehemmiyeti bir kez daha ortaya çıkmaktadır.

Vurgulamak istediğimiz “Kültürel Entegrasyon” teması, toplumsal sorunların çözümü için olduğu kadar iltica eden bireylerin darmadağın olan hayatlarını yeniden toparlaması için de son derece önemlidir.

Tam anlamıyla bir savaştan kaçan insanlar aslında her ne kadar dini ve kültürel ortak noktaya sahip de olursa yabancı bir ülkede sıfırdan bir hayat kurmaya mahkûm edilmiştir. Üstelik bu mahkûmiyetin gerçekleşmesi, binlerce yıllık insanlık tarihinin yanında sadece birkaç yılla sınırlandırılmıştır. Basitçe anlatmak gerekirse insanlardan binlerce yıllık kültürlerini birkaç yıl içerisinde binlerce yıllık kültüre sahip yabancı bir memlekete taşımaları istenmiştir. Bu durum her iki taraf açısından da tehlikeli toplumsal vakaların yaşanmasını olası hâle getirmekten insanların kimlik çatışmasına, yeni nesillerin dev bir kargaşanın içerisinde büyümesine kadar pek çok sıkıntıya davetiye çıkarmıştır. İşte kültürel uyum ve toplumların birbirine uyum sürecinin gerekliliği bu noktada öne çıkmaktadır. Göç eden insanlar hayatlarını devam ettirmeye bulundukları

yerde uyum sürecini tamamlamaya çalışmaktadırlar. Uyum süreci beraberinde getirdiği pek çok sorunla son derece zorlu bir süreçtir. Vurguladığımız üzere binlerce yıllık iki adet birikimin birleştirilmesi, beraberinde çok uzun çabalar gerektiren çözümlerin tespitini gerekli kılmaktadır fakat asıl mesele bu da değildir. Yaşanan, yaşanması muhtemel bütün sorunların çözümü için öncelikli olarak çözüme ulaştırılması gereken tek sorun “Dil Öğrenimi” olarak gösterilmektedir. Zira her ne olursa olsun, iletişim kuramadığımız insanlarla hiçbir sorun çözülmez ve aksine tüm sorunlar daha da büyür.

Bu hassasiyetin gerektirdiği uzun soluklu stratejiye sadece ‘öğretmek’ten ibaret olmamalıdır. Her grubun özelliklerine göre farklı teknikler uygulanmalı, süreç başlangıçtan bitişe kadar takip edilmelidir. Kişi dil programından mezun olduktan sonra; dil öğrenmeden önceki hâliyle mevcut durumu, toplum içerisindeki uyumu noktasında kıyaslanarak dil programının verimliliği sorgulanmalıdır. Dil öğrenimi aslında bir kültür ihracatının ilk adımı olduğu için aktarılan bu birikimin kişinin hayatını nasıl etkilediği araştırılmalıdır (Varışoğlu, 2018).

Türkiye, Anadolu yarımadası, konumu ve pozisyonu itibarıyla özellikle 1900’lü yıllar itibarıyla yoğun göçmen dalgalarıyla karşı karşıya kalmış ve demografik açıdan dinamizmini artırarak sürdürmüştür. Bu bağlamda gerek göçmenlerin gerekse Türkiye halkının olumsuz etkilenmemesi için başta vurgulanan dil, din, kültür gibi öğelerin uyumun son derece önemli olduğu ve planlı bir strateji gerektirdiği görülmektedir.

Günümüz coğrafyasında kültür uyumun hayati önem kazanmasıyla birlikte Türkçe öğretiminin stratejik olarak planlanmasının gerekliliği daha da artmıştır. Bu gereklilikse Türkçe öğretim yöntemlerinin geliştirilmesi ve bütünselleştirilmesi için çok çeşitli sahalarda bilimsel çalışmalar yürütülmesi gerekmektedir. Konuyu örneklendirmek gerekirse Türkçe dersi alan birden fazla kişinin o dersi aynı derecede anlaması, bu kişilerin o ders hakkında yeterince eşit donanıma sahip olacağı anlamına gelmemektedir. Bu da bireylerin bireysel farklılıklarını ve bilgiyi kişisel olarak nasıl sentezlediğiyle doğrudan ilgilidir (Saltık ve Pilancı, 2019). Dil öğrenimi çeşitli unsurların bir araya getirilmesiyle oluşan ve o dili kullanan toplum ya da toplumların kültür hafızasının aktarımını da içeren oldukça gelişmiş ve uzun bir süreçtir. Bu sürecin kendi içerisindeki karmaşıklığı, insanların bireysel farklılıklarıyla buluştuğunda ortaya çok farklı sonuçlar

çıkabilmekte ve kişilerin dil öğrenim hızları değişkenlik göstererek sürecin çok farklı yöntemlerle sürdürülmesini zorunlu kılmaktadır.

Bu çalışmada, 2011 yılı itibariyle iç savaştan kaçarak Türkiye'ye iltica eden Suriyeli mültecilerin sosyal uyumunun sağlanması için kritik öneme sahip Türkçe öğrenimleri ile ilgilidir. Bu yüzden konu, “Türkçe Öğrenen Suriyeli Kadınların Dil Öğrenme Stratejileri Üzerine Değerlendirme” başlığı altında özelleştirilmiştir. Bu özelleştirmeyle söz konusu grubun dil öğrenimlerini nasıl sürdürdüklerini, öğrenim sırasında hangi enstrümanları kullandıklarını, moral ve motivasyon noktasında kendilerini nasıl teşvik ettiklerini, dil öğrenimi esnasında yaşanan bireysel farklılıkların grup özelinde nasıl bütünleştirici bir etki yarattığını ve öğretim görevlilerinin hangi stratejileri izleyecekleri konusunda neye göre ve nasıl karar verdiklerini ortaya çıkarmıştır (Pilancı, 2019).

Dil öğretimi çok basitçe ifade etmek gerekirse “kişiye onun bakış açısıyla yaklaşma” temellidir ve aslında bütün süreç bu bakış açısının keşfedilmesiyle ilintilidir. Bakış açısı keşfedilen öğrenci belki de standart yöntemle bir yılda öğrenebileceği bütünsel bilgiyi sadece birkaç haftaya sığdırarak olağanüstü bir gelişim kaydedebilir. Üstelik bu keşif, bireyin hayatını son derece kolaylaştırma potansiyeline sahip olması sebebiyle de çok önemlidir. “Nasıl öğrendiğini” keşfeden bir insan, hayatı boyunca yöneldiği tüm alanlarda başarıyı elde etme fırsatını yakalar. Öğrenme, içsel ve dışsal pek çok etkenlerden etkilenen ve hayat boyu gerçekleşen bir süreçtir (Erden ve Akman, 2005). Bu süreçte, kişilerin öğrenme biçimlerinin ve stratejilerinin bilinmesi hem onlara öğretenlerin eğitim-öğretim sürecini organize etmesi hem de kişilerin kendilerini tanıyarak daha etkin öğrenmeleri açısından önemlidir. Zira araştırmalara göre stratejilerin uygun bir şekilde kullanımı dil yeterliğini ve dil öğrenmedeki başarıyı olumlu yönde etkilemektedir (Ehrman vd. 2003). Bu sonuç, yararlı olduğu belirlenen stratejilerin öğrencilere sonradan kazandırılması düşüncesini de beraberinde getirmiştir.

Öğrenme Stratejileri Öğrenme stratejilerinin tarihi çok eski çağlara dayanmaktadır. Bazı antropologlar mağara çizimlerinin o dönemlerdeki insanların, hayvanların göç zamanı ya da yoğun yağış mevsimi gibi bilgileri hatırlamasına yardımcı olduğuna inanmaktadır. Eski Yunanlılar basit yazı araçları ve biçimlerinin gelişiminden

önce konuşmalarında belirtecekleri noktaları hatırlamalarına yardımcı olması için bellek destekleyiciler kullanmaları ile ünlüdür (Weinstein, 2011). Öğrenme sırasında kullanılan stratejiler çok eski olsa da bu stratejilerin bilgiyi işleme kuramına ve kuramsal bir çerçeveye dayalı olarak geliştirilmesi oldukça yenidir (Erden ve Akman, 1998). Öğrenme stratejileri temel olarak öğrenmeyi açıklayan bilişsel öğrenme ve bilgiyi işleme kuramlarına dayanmaktadır (Arends, 1997). Son yıllarda, öğrenme süreciyle ilgili araştırmalar ve çalışmalar önemli ölçüde artmıştır. Bu çalışmaların odak noktası, öğrencilerin öğrenme stratejileri hakkında bilgi sahibi olmaları ve bu stratejileri kullanarak bilişsel süreçlerini kontrol edebilmeleridir. Davranışçı yaklaşımdan bilişsel yaklaşıma doğru bir yönelmenin sonucu olarak, öğrenme stratejilerine olan ilgi ortaya çıkmıştır. Öğrenenlerin öğrenme, hatırlama ve düşünme düzeylerini geliştirmelerine yardımcı olan öğrenme stratejilerinin incelenmesi, öğrenme sürecini ve insanların nasıl öğrendiklerini anlamaya çalışmayı kapsamaktadır. Okulların öğrencilere, bilişsel süreçlerini kontrol edebilmelerine, öğrenmeyi ve hatırlamayı öğrenmelerine yardımcı olması gerektiği düşüncesi üzerine inşa edilen öğrenme stratejileri, öğrencilere nasıl öğreneceklerini öğretme amacına ulaşmak için tasarlanmıştır. Bilişsel öğrenme kuramları, öğrenenin öğrenme sorumluluğunu yüklenerek öğrenmeye etkin olarak katılması gerektiğine vurgu yapmaktadır. Bu nedenle, son yıllarda bu alandaki çalışmalar öğrenme stratejileri üzerinde yoğunlaşmıştır. Öğrenme stratejileri, öğrencilerin öğrenme sürecine daha aktif bir şekilde katılmasına olanak tanır ve öğrenme sürecini daha etkili hale getirir. Öğrenme stratejilerine dönük ilginin artması, öğrencilerin daha başarılı ve özgüvenli bir şekilde öğrenmelerini sağlayacaktır (Subaşı, 2000). Bu kapsamda araştırmacılar ve öğretmenler belirli öğrenme stratejileri geliştirerek öğrencilerle kullanmaya başlamışlardır. Bu stratejilerin çoğu başlangıçta okuma becerisi üzerine yoğunlaşmış olsa da daha sonra matematik, fizik ve yazma gibi pek çok alanda başarılı bir şekilde kullanılmaktadır (Arends, 1997).

Tablo 1. Davranışçı ve bilişsel yaklaşımların temel ilkeleri

Davranışçı Yaklaşım	Yaparak öğrenerek aktif olma esastır. Tekrar, genelleme ve ayırt etme düşüncesine dayanır. Pekiştirme öğreneni motive eden en önemli öğedir. Amaçların açıkça belirlenmesi öğrenmeye yardım eder.
Bilişsel Yaklaşım	Ön bilgiler önemlidir. Anlayarak öğrenme mekanik tekrardan daha iyidir. Öğretim iyi organize edilmeli ve yapılandırılmalıdır. Bilişsel dönüt öğrenen başarısı için gereklidir. Bireyler arasındaki farklar öğrenmede önemlidir.

Kaynak: Hartley, 1998: s. 17,18.

Dil öğrenme sürecini bazı insanlar kendi başlarına yürütmekte ya da bir kurum aracılığıyla dil öğrenimi tamamlamaya devam etmektedir. Bir kuruma da gitse bireysel de çalışsa dil öğrenme süreçleri ve uyguladıkları stratejiler vurguladığımız üzere farklılık göstermektedir. Bu çalışmada da uygulanan yöntemler tespit edilerek dil öğrenmek isteyen insanlara yol gösterici olması hedeflenmiştir.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde son yıllarda oldukça önemli ilerlemeler kat edilmiştir. Yunus Emre Enstitüsü, Türkiye Maarif Vakfı Okulları, T.C. Millî Eğitim Bakanlığı gibi kurumlar yurtdışında açtıkları birimlerle yabancı öğrencilere Türkçe öğretirken yurtiçinde bu görevi üniversiteler ve T.C. Millî Eğitim Bakanlığına bağlı özel ve resmî kurumlar yerine getirmektedir. Bunun yanında internet üzerinden veya yüz yüze gerçekleşen öğretim faaliyetleri de bu alana önemli katkılar sağlamaktadır.

T.C. Millî Eğitim Bakanlığı, Suriyeli mültecilere yönelik eğitim projeleri gerçekleştirmektedir. Bu projeler, Halk Eğitim Merkezleri, Geçici Eğitim Merkezleri ve kamp içi ve kamp dışı eğitimler gibi farklı alanlarda yürütülmektedir (Emin, 2016). Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı tarafından organize edilen Türkçe kurslarında, Türk Dili ve Edebiyatı ile Türkçe öğretmenleri görev almakta, kurslara Türkçe öğrenmek isteyen ve kamplarda yaşayan lise mezunu Suriyeli öğrenciler kabul edilmektedir (YTB, 2015). Ayrıca PICTES projesi aracılığıyla, Suriyeli çocukların Türk eğitim sistemine entegre olmaları hedeflenmektedir. PICTES projesi, T.C. Millî Eğitim Bakanlığı, Avrupa Birliği ve UNICEF arasında imzalanan bir protokol ile hayata

geçirilmiştir. Bu proje, geçici koruma statüsündeki Suriyeli çocukların eğitimlerine devam edebilmeleri için gerekli koşulların oluşturulmasını ve Türk eğitim sistemine entegrasyonlarının desteklenmesini amaçlamaktadır. Proje kapsamında, Suriyeli çocuklara Türkçe dil eğitimi, uyum programları ve mesleki beceri kursları gibi hizmetler sunulmaktadır. Bu projeler, Suriyeli mültecilerin dil becerilerini geliştirmelerine, sosyal ve kültürel entegrasyonlarını desteklemelerine ve Türk eğitim sistemiyle bütünleşmelerine yardımcı olmaktadır. T.C. Millî Eğitim Bakanlığı'nın Suriyeli mültecilere yönelik eğitim projeleri (Emin, 2016), uluslararası iş birlikleri ve yerel paydaşlarla birlikte yürütülmektedir.

Mudem (Mülteci Destekleme Derneği) - Tömer projesi, Türkçe öğretme odaklı bir çalışmadır ve hedef kitlesi Suriyeli okuma-yazma bilmeyen kadınlardır. Proje kapsamında, A1-A2 seviyesinden önce okuma ve yazma becerilerini geliştirmeye yönelik hazırlık çalışmaları yapılmış ve ardından dil öğretimi başlamıştır. Bu çalışmalarda Ankara Üniversitesi Tömer'in Araplara yönelik hazırlık kitabı kullanılmaktadır. Ayrıca, kalemi tutma, harfleri yazma ve okuma gibi temel beceriler üzerinde çalışmalar yapılmaktadır. Bu şekilde, Okuma-yazması olmayan Suriyeli kadınların Türkçe öğrenmeleri ve okuma-yazma becerilerini geliştirmeleri hedeflenmektedir.

Sequa Projesi, Türk-Alman işbirliği ile gerçekleştirilen ve BMZ (Almanya Federal Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Bakanlığı) tarafından finanse edilen bir eğitim projesidir. Bu proje, Ankara Üniversitesi TÖMER ile Mesleki Beceri Geliştirme Projesi (TAMEB) arasında yürütülmektedir. Proje, Geçici Koruma Altındaki Suriyeli sığınmacılara Türkçe öğretimi sunmayı amaçlamaktadır. Eğitim programı kapsamında Ankara Üniversitesi TÖMER tarafından A1 - A2 seviyelerinde toplam 320 ders saati Türkçe öğretimi verilmektedir (<http://tomer.ankara.edu.tr/>).

Internet üzerinden yapılan eğitimi online sınıflar halinde yapılan (bir nevi yüz yüze eğitime benzer) ve bir veri tabanına dayanan platformlarda yapılan eğitim olarak ikiye ayırmak mümkündür. Online sınıflar özellikle COVID-19 pandemisiyle birlikte uzaktan eğitim adı altında yaygınlık kazanan ve normal sınıfları zoom, googlemeets gibi programlar aracılığıyla sanal ortama taşıyan eğitim biçimi olarak tanımlamak mümkündür. Bu eğitim sisteminde tıpkı yüz yüze yapılan eğitimlerde olduğu gibi bir

zaman çizelgesi, bir program, bir öğretmen ve öğrenenler grubu vardır. Bir veri tabanına dayanan ve yapay zekadan destek alan eğitim ise daha çok bireysel öğrenmenin önünü açan, teknolojinin yönlendirmesi ve desteği ile kişinin özgürce kendi öğrenimini örgütleyebildiği bir alandır. Bu öğrenme biçiminde ise kişi kendi öğrenmesini kendisi programlar. Zamana, öğrenme miktarına kendisi karar verir. Bu tür platformlar için Yunus Emre Enstitüsünün Türkçe Öğretim Portalı, Yaşar Üniversitesi Türkçe Öğreniyorum (Learn Turkish) gibi ortamlarda kişiler kendi kendilerine Türkçe öğrenebilirler. Yine YouTube video paylaşım platformunda Türkçeyi yabancı bir dil olarak öğreten kanallarda video izleyerek Türkçe öğrenmek mümkündür.

Görüldüğü üzere ülkemize gelen yabancıların Türkçeyi öğrenerek başta günlük yaşantıları olmak üzere, sosyal, ekonomik, eğitsel vb. faaliyetlerini gerçekleştirmeleri için pek çok kurum yoğun bir Türkçe öğretim faaliyeti içerisinde. Bu öğrenim faaliyetlerinde kişilerin öğrenme biçimlerinin ve stratejilerinin bilinmesi hem onların öğrenme süreçlerini organize etme hem de kişilerin daha etkin Türkçe öğrenmelerini sağlama açısından önemlidir.

BÖLÜM 1

Problem

Günümüzde göçmenlik ve mültecilik, çözülmesi son derece mühim olan pek çok sıkıntıyı beraberinde getirir. Bu sorunların başında uyum süreci gelmektedir.

Uyum dediğimiz kavram “Bir bütünün parçaları arasında bulunan uygunluk, ahenk” (TDK) anlamında gelmektedir. Yâni iki farklı ‘şey’in birbiriyle sorunsuzca kenetlenmesi ve kendi işlevlerini bir araya getirerek ortak bir işlev üretmesidir. Konumuz özelinde uyum aslında tam da bu anlama gelmektedir. Misafir toplumun ev sahibi toplumla kenetlenmesi, aynı yaşam alanında sorunsuzca gündelik hayatını devam ettirmesidir. Bu durum, uzun bir zaman dilimi alabileceği gibi çok hızlıca gerçekleşebilir. Sürenin uzunluğunda en önemli etken “dil”dir.

Bilindiği gibi göçe veya ilticaya maruz kalan toplulukların ezici bir çoğunluğu kendilerine; dil, din veya ırk açısından büyük oranda yabancıların olduğu yerlere gitmek zorunda kalmaktadır. Bu zorunluluğun doğurduğu uyum sorunlarının çözümü için misafir ve ev sahibi arasında sağlıklı ve verimli bir iletişim kurulması şarttır. İletişimin de en temel unsuru dil olduğu için; göçmenlik ve mültecilik temelli sorunların istisnasız hepsinin çözümünün ilk adımı dil öğrenimi olmalıdır (İlksen ve Sağlam, 2017). Bu yüzden mülteci barındıran ülkeler, ilk işi olarak kendilerine gelen bu misafirlere yeni ortamlarının dilini öğretmelidir. Türkiye de bu kapsamda kendisine itica eden Suriyeliler başta olmak üzere diğer toplulukların uyumunu kolaylaştıracak çeşitli eğitsel faaliyetler ile Türkçeyi öğretmektedir.

Konunun bütün süreçlerin profesyonel ve uzun soluklu, sağlıklı stratejiler kullanılarak yürütülmesi gerektiğini söylemiştik. İşte bu yüzden dil öğrenimi süreci de aynı hassasiyetle uygulanmalıdır. Konu sadece bir insanın yabancı dil öğrenip konuşması olarak görülmemelidir. Zira göçmenlik ve mültecilik kümesi; içerisinde kadınların, çocukların, erkeklerin, yaşlıların, gençlerin, hastaların, engellilerin, özel kişilerin veya süper zeki insanların bulunduğu ve çok sayıda alt kırılıma sahip dev bir kümedir. Bu büyüklük ve çeşitlilik, başta dil öğrenimi olmak üzere uyum politikalarının oluşturulmasında dikkate alınması gereken önemli bir noktadır. Zira 7 yaşında bir insanla

70 yaşında bir insanın zihinsel öğrenme becerileri arasında büyük farklar mevcuttur. Göç-İltica durumunun; savaş, kıtlık veya hastalık gibi travmatik bir tetikleyicisi olduğunu da göz önüne alırsak gösterilmesi gereken hassasiyetin ehemmiyeti bir kez daha ortaya çıkmaktadır. Bu kapsamda T.C. Millî Eğitim Bakanlığı, üniversiteler, çeşitli dernek ve kurumlar faaliyetler göstermektedir.

Bu çalışmada Sequa Projesi kapsamında eğitim alan Suriyeli kadınların Türkçe öğrenme süreçleri mercek altına alınmıştır. Projesi, Türk-Alman İş birliğinde Mesleki Beceri Geliştirme Projesi (TAMEB) ile Ankara Üniversitesi TÖMER arasında gerçekleştirilen ve BMZ (Almanya Federal Ekonomik İş birliği ve Kalkınma Bakanlığı) tarafından fonlanan bir eğitim projesidir. Bu proje kapsamında Geçici Koruma Altındaki Suriyeli sığınmacılara Ankara Üniversitesi TÖMER tarafından A1 – A2 düzeylerinde toplam 320 ders saati Türkçe öğretimi yapılmaktadır (<http://tomer.ankara.edu.tr/>). Türkçeyle yeni tanışan bu bireyler öğrenme ortamlarında konuşmaktan çekinme, kelimeyi başka bir dildeki kelime ile benzeştirme, kendi hatasını/eksikliğini muziplik veya mizahla örtme gibi davranışlar sergilemektedir. Bunların her biri R. L. Oxford’a (1990) göre bir dil öğrenme stratejisine işaret etmektedir ve öğrencilerin öğrenmelerini nasıl örgütlediğine işaret eder. Bu yüzden Türkçeyi yabancı bir dil olarak öğrenen öğrencilerin hangi dil öğrenme stratejilerini kullandığının tespit edilmesi önemlidir (Bekdaş ve Baskın, 2023).

Bu çalışmada Geçici Koruma Altındaki Suriyeli kadın sığınmacıların dil öğrenimi stratejileri incelenmiştir. Çünkü bu grup oldukça dezavantajlıdır ve öğrenme ortamında özel bir konuma sahiptir. Bu yüzden onların Türkçe öğrenimi üzerine araştırmalar yapılmak ve öğrenme kalitelerini arttırmak oldukça önemlidir. Alanda Suriyeli öğrencilerin eğitim sorunları ile ilgili çalışmalar (Kocaoğlu, 2018; Moralı, 2018; Yılmaz ve Sağıroğlu, 2022) olsa da bunların hiçbiri sadece kadınlara yönelik gerçekleşmemiştir.

Amaç

Yabancı birinin hiç bilmediği bir ülkede yaşayarak dil öğrenme süreci, birçok zorluklarla karşılaşabileceği bir süreçtir. Bu sürecin ne kadar sürdüğü, birçok faktöre bağlıdır. Bu faktörler arasında kişinin yaşına, öğrenme şekline ve dilin karmaşıklığı gibi faktörler yer alır.

Bir yetişkin olarak, yabancı bir ülkede yaşayan ve dil öğrenmek isteyen bir kişinin bu süreçte sabırlı olması gerekmektedir. Öğrenme şekli de önemlidir. Dil öğrenme süreci, her kişinin kendine özgü bir öğrenme stili ile gerçekleşir. Bazıları daha görsel öğrenirken, bazıları daha işitsel öğrenir. Bu nedenle, yabancı bir ülkede yaşayan ve dil öğrenmek isteyen bir kişinin, kendisine en uygun öğrenme şeklini bulması ve bu şekilde çalışması önemlidir. Dilin karmaşıklığı da süreci etkileyen bir faktördür. Örneğin, İngilizce gibi dil bilgisi ve sözcük dağarcığı açısından basit bir dili öğrenmek, daha karmaşık bir dil öğrenmekten daha hızlı gerçekleşebilir. Bununla birlikte, her dilin kendine özgü zorlukları vardır ve bu nedenle, yabancı bir ülkede yaşayan bir kişinin öğrenmek istediği dilin karmaşıklığı da sürece etki edebilir. Yabancı birinin hiç bilmediği bir ülkede yaşayarak dil öğrenme süresi, kişinin kendine özgü faktörlere bağlı olarak değişebilir. Ancak, sabırlı olmak, kendine uygun öğrenme yöntemlerini bulmak ve süreci düzenli bir şekilde sürdürmek, süreci hızlandırmaya yardımcı olabilir. Ayrıca, dil öğrenme sürecini kolaylaştıracak çeşitli kaynaklar, öğretim materyalleri ve eğitim programları da yabancı birinin dil öğrenme sürecine destek olabilir.

Yabancı bir dil öğrenmek, birçok insan için zorlu bir süreçtir. Yeni bir ülkeye yerleşirken ve iletişim kurmak için yabancı bir dil öğrenmek zorunda kalırken bu zorluklarla karşılaşılabilir. Dil öğrenme süreci, zaman ve sabır gerektiren bir süreçtir ve çeşitli faktörler nedeniyle farklı zorluklarla karşılaşılabilir.

Bu nedenle, Suriyeli bir kadının yabancı bir dil öğrenirken uyguladığı stratejiler incelenerek, dil öğrenme sorunlarına çözüm yolları ve yönlendirmeler bulunabilir. Örneğin, bu stratejiler arasında daha etkili öğrenme yöntemleri, farklı dil öğrenme araçları ve daha uygun eğitim programları olabilir. Ayrıca, öğrenmenin sürekliliğinin sağlanması, düzenli pratik yapılması ve özgüvenin geliştirilmesi gibi faktörler de etkili bir dil öğrenme stratejisi olabilir.

Bu stratejilerin incelenmesi, diğer göçmenlerin dil öğrenme sorunlarına çözüm yolları bulunmasına yardımcı olabilir. Özellikle dil bariyerini aşmak, göçmenlerin entegrasyon sürecini hızlandırmak ve yeni bir ülkeye uyum sağlama sürecini kolaylaştırmak için önemlidir. Suriyeli bir kadının dil öğrenme stratejilerinin incelenmesi, diğer göçmenlerin de benzer zorluklarla karşılaştıklarında nasıl ilerleyebilecekleri konusunda fikir vererek daha etkili bir öğrenme süreci için rehberlik sağlayabilir. Bu yüzden yapılan çalışma, Geçici Koruma Altındaki Suriyeli kadınların (A1 ve A2 düzeyi) Türkçeyi yabancı bir dil olarak öğrenirken başvurdukları dil öğrenme stratejilerini belirleme amacını taşımaktadır.

Önem

Göç eden kadınlar, yeni bir ülkede yaşamaya ve iletişim kurmaya çalışırken bir dizi zorlukla karşılaşır. Bunların arasında dil bariyeri de vardır. Göçmenlerin dil öğrenme sorunları, çoğunlukla yeni bir dilin öğrenilmesi gerektiğinden kaynaklanır. Dil öğrenme süreci zahmetli ve zaman alıcıdır ve bazıları için daha zordur. Bu nedenle, göç eden kadınların dil öğrenme stratejileri incelenerek diğer göçmenlerin dil öğrenme sorunlarına daha çabuk çözüm bulunabilir. Bu stratejiler, daha etkili öğrenme yöntemleri, farklı dil öğrenme araçları ve daha uygun eğitim programları içerebilir. Böylece, dil bariyeri aşılarak göçmenlerin entegrasyon süreci hızlandırılabilir ve yeni bir ülkeye uyum sağlama süreci kolaylaştırılabilir.

Türkiye üç kıtanın birleştiği bir noktadır. Bu yüzden tarih boyunca göçlerin ana geçiş için kullandıkları bir konaklama merkezi işlevine sahiptir. 2011 yılında başlayan Suriye iç karışıklığından sonra Türkiye'ye sığınanların toplumsal oryantasyonu tam sağlanamadan 2022 yılında yoğun bir Ukraynalı ve Rus göçmene buraya gelmiştir. Suriyeli mültecilerde olduğu gibi Rus mültecilerde de en çok etkilenen çocuklar ve kadınlardır. Suriyeli kadınların kendi dil öğrenme stratejilerinde elde edilecek veriler, başta Ukraynalı ve Rus mülteciler olmak üzere daha sonra Türkiye'ye gelecek kişilerin öğrenmeleri için bir bilgi havuzu, öğrenme hafızası oluşturması bakımından bu araştırma önemlidir.

BÖLÜM 2

Kavramsal Çerçeve

Yabancı Bir Dil Olarak Türkçe Öğretimi

Dil, insanların hayatını düzenleyen, sosyal ve kültürel bağlarını güçlendiren ve onları bir arada tutan temel bir beceridir. Dil, kültürlerin ve toplumların simgesi olarak da kabul edilir. İnsanlar, düşüncelerini, duygularını, fikirlerini ve deneyimlerini birbirlerine aktarmak için dili kullanırlar. Dil, sadece bir araç değildir. İnsanların düşünmelerine ve anlamlandırmalarına yardımcı olur. İnsanlar, dil sayesinde deneyimlerini ifade edebilirler ve başkalarının deneyimlerini anlayabilirler. Dil, milli benlik duygusunun oluşmasında da önemli bir rol oynar. Bir ülkenin dili, o ülkenin kültürünü yansıtır ve toplumun birbirine olan bağını güçlendirirken kültürel ve tarihi mirası korur ve yaşatır. İnsanların hayatını düzenleyen ve onları bir arada tutan temel bir beceridir. Bireysel ve toplumsal yaşamın yaratıcısı ve yansıtıcısıdır. Dil, kültürlerin simgesi olarak kabul edilir ve milli benlik duygusunun oluşmasında önemli bir rol oynar. Bu önemli işlevler, insanların birbirleriyle iletişim kurmalarına ve ortak bir yaşam alanı oluşturmalarına olanak tanır (Göçer ve Moğol, 2011).

İnsanlar arasında çeşitli nedenlerle toplumsal bir dil ve kültür alışverişi gerçekleşmektedir. Bu karşılıklı etkileşim sonucunda, dil öğrenimi ve öğretimi ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. İnsanlar, hayatta kalabilmeleri ve ihtiyaçlarını karşılayabilmeleri için ana dilinin dışında diller öğrenmek zorunda kalmışlardır. Yabancı bir dil öğrenmek, sadece yeni bir kelime dağarcığı kazanmakla sınırlı değildir. Aynı zamanda o dili anlama, konuşma ve yazma yeteneğine sahip olmayı gerektirir. Yabancı dil öğrenimi ayrıca, o dilde düşünebilme yeteneği kazandırmaktadır. Çünkü dil, düşünceyi ifade etmenin temel aracıdır. Bir kişi yabancı bir dili öğrendiğinde, düşünce yapısı ve algılama biçimi değişebilir. Bir dilde duyulan ya da okunan şeylerin, ancak o dilde düşünüldükten sonra tam olarak anlaşılabilceği bir gerçektir. Bu nedenle, yabancı dil öğrenmek sadece yeni bir kelime öğrenmekle sınırlı değildir. Aynı zamanda o dilin yapısını, gramerini, kelime anlamlarını ve cümle yapılarını da öğrenmek gerekmektedir. Bu sayede, yabancı bir dilde

düşünmek ve anlamak mümkün hale gelir. Sonuç olarak, dil öğrenimi hayatta kalmak için gerekli bir ihtiyaçtır (Başkan, 2006).

Bir dili yabancılara öğretmek, dilin okuma, anlama, dinleme, yazma ve konuşma becerilerini kazandırmak için yapılan bir eğitim sürecidir. Dil öğrenimi, bu becerilerin uyumlu bir şekilde öğrenilmesi ve anlamlandırılması üzerine kuruludur. Dil öğrenmek, o dilde düşünebilmeyi, o dili anlayabilmeyi ve o dilde iletişim kurabilmeyi gerektirir. Yabancılara dil öğretiminin en temel alanlarından birisi, öğretilen dilin söz varlığının öğrencilere aktarılmasıdır. Kelimelerin ve dil bilgisi yapılarının öğrenilmesi, öğrencilerin o dili kullanarak kendilerini ifade edebilmesi için önemlidir. Kelime hazinesinin genişletilmesi ve dil bilgisi kurallarının öğrenilmesi, öğrencilerin dilin farklı becerilerini kazanmasını sağlar. Dil öğrenimi aynı zamanda, öğrencilerin dilin doğru telaffuzunu ve tonlamasını öğrenmesini de gerektirir. Konuşma becerileri, öğrencilerin dilin doğru kullanımı ve anlaşılabilirliği açısından önemlidir. Okuma ve yazma becerileri de dil öğreniminde önemli bir rol oynar. Okuma, dilin anlaşılmasını ve kelime hazinesinin genişletilmesini sağlar. Yazma ise, dilin doğru kullanımını ve anlamını aktarabilme becerisini geliştirir. Yani yabancılara dil öğretmek, dilin farklı becerilerinin öğrenilmesini ve kazanılmasını içeren bir süreçtir ve bu da kelime hazinesinin genişletilmesi, dil bilgisi kurallarının öğrenilmesi, doğru telaffuz ve tonlama gibi becerilerin geliştirilmesi ile gerçekleşir (Gökdayı, 2016).

Dil öğretiminin geçmişi, dilin kendisi kadar eskiye dayanmaktadır. İlk zamanlarda, yazılı dil yeterince gelişmediği için dil öğretimi doğal yöntemle yapılmaktaydı. Bu yöntemle daha çok günlük konuşma dili öğretilmeye çalışılırdı. İletişim için gerekli olan konuşma dili öğretilerek, yazı dilinden ziyade iletişim diline önem verilirdi. Dil öğretimi esas olarak, karşılıklı konuşma esasına dayanarak gerçekleştirilirdi. Doğal yöntem daha çok kullanılmaktaydı ve öğrencilerin kendilerini ifade etmeleri teşvik edilirdi. Günümüzde de bu yöntem, yabancı dil öğreniminde yaygın olarak kullanılmaktadır. Ancak, teknolojinin gelişmesi ve eğitim yöntemlerinin çeşitlenmesiyle, doğal yöntem yalnızca konuşma dili öğretiminde değil, yazı dilinde de kullanılmaya başlanmıştır. Ancak dil öğretiminde doğal yöntem, hala öğrencilerin dil becerilerini geliştirmek için önemli bir rol oynamaktadır (Biçer, 2012).

Dil öğretiminde başarılı bir şekilde ilerleyebilmek için anlama ve anlatma tutumlarına odaklanmak önemlidir. Anlama, okuma ve dinleme becerileriyle gerçekleşirken, anlatma ise yazma ve konuşma becerileriyle ilgilidir. Dil öğrenirken, öğrenciler bu dört temel beceriyi kullanarak dilin doğru bir şekilde kullanımını öğrenmelidir. Okuma ve yazma işlemleri yazılı dil oluşuyla gerçekleşirken, dinleme ve konuşma işlemleri sözlü dil oluşuyla gerçekleşir. Dil öğretiminde önce dinleme ve konuşma becerileri geliştirilmeli ve daha sonra okuma ve yazma becerileri ele alınmalıdır. Bu yaklaşım, öğrencilerin öncelikle dinleme ve konuşma yeteneklerini geliştirerek, daha sonra yazılı dilde de doğru bir şekilde ifade etmelerine yardımcı olacaktır (Başkan, 2006).

Tarihin derinliklerinde izlerine rastlanan Türkçe, gelişmiş ve zengin bir dildir. Türkçe, hem ana dil olarak kullanılan, hem de yabancı dil olarak öğrenilen bir dil olarak önemli bir yere sahiptir. Dil öğretimi konusunda da Türkçe için birçok somut örnek mevcuttur. Bu örneklerden biri, Divanü Lugati't-Türk adlı eserdir (Karakuş, 2006). Bu yapıt, Araplara Türkçe öğretmek amacıyla yazılmış Türkçe-Arapça bir sözlüktür. Kaşgarlı Mahmut tarafından yazılan bu eser, Türkçenin zengin bir dil olduğunu göstermek amacıyla Türkçe-Türkçe tek dilli bir sözlük yerine, Türkçe-Arapça iki dilli bir sözlük olarak hazırlanmıştır. Bu sayede, Türkçeyi öğrenmek isteyen Araplara daha kolay ve anlaşılır bir şekilde Türkçe öğretilmiştir. Divanü Lugati't-Türk, Türkçenin öğretimi için sadece bir örnek değildir. Türk Dil Kurumu'nun Türkçe öğretimine yönelik yayınladığı birçok kaynak ve materyale de Türkçenin öğrenilmesi ve öğretimi konusunda önemli katkılar sağlamaktadır. Bu kaynaklar sayesinde Türkçe öğrenmek isteyenler, Türkçeyi daha kolay ve etkili bir şekilde öğrenebilmektedirler (Adıgüzel, 2010).

Divanü Lugati't Türk'ün yanı sıra Türkçenin öğretimi için yazılmış bir diğer eser de Codeks Comanicus'tur. Codeks Comanicus, 1303-1362 yılları arasında Alman ve İtalyan misyonerler tarafından Kıpçak Türkleri ve diğer topluluklara Kıpçak Türkçesi öğretmek amacıyla yazılmıştır. Codeks Comanicus'ta Latin alfabesi kullanılmıştır ve içerisinde, dinî metinlerden atasözlerine kadar birçok farklı türde metin bulunmaktadır. Misyonerler, Kumanlar arasında Hristiyanlığı yaymak için Kuman Türkçesini öğrenmiş ve Hristiyan dualarını Kuman Türkçesine çevirmişlerdir. Bu çevirileri Latin harfleriyle yazarak Codeks Comanicus adlı eseri kaleme almışlardır. Ayrıca eserde Türkçe sözcüklerin Almanca karşılıkları da yer almaktadır. Codeks Comanicus, Türkçenin

öğretimi maksadıyla yazılmış bir eser olmasının yanı sıra aynı zamanda Hristiyanlığın Kumanlar arasında yayılması için yazılmış bir eserdir. Bu nedenle eserin içeriği dinî metinlerle doludur ancak Türk dilinin sağladığı katkı da yadsınamaz bir gerçektir (Karakuş, 2006).

Türkiye'de Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesine yönelik çalışmalar, 1950'li yıllardan sonra üniversitelerin girişimleriyle başlamıştır. Bu dönemden sonra Türkçe öğrenimi için birçok farklı program geliştirilmiştir. Özellikle Türk dünyası öğrenci projesi, Türkiye'de Türkçenin yabancı dil olarak öğrenilmesi için önemli bir adım olmuştur. Bu projenin amacı, Türk Cumhuriyetleri ve Türk topluluklarındaki gençlere Türkiye Türkçesi öğretmek, Türk kültürü ve eğitim sistemini tanıtmaktır. Bu sayede, Türkçenin ve Türk kültürünün yeni nesillere aktarılması ve Türkiye Türkçesinin yaygınlaştırılması hedeflenmektedir. Proje kapsamında, gençler lise ve üniversitelerde okumak, yüksek lisans ve doktora yapmak için Türkiye'ye getirilmektedir. Türkiye'de Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesine yönelik çalışmalar günümüze kadar farklı programlar ve projelerle devam etmiştir. Bu çalışmalar sayesinde, Türkçe öğrenimi ve yaygınlaştırılması konusunda önemli adımlar atılmıştır (Açık, 2008).

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan itibaren dil hususuna verilen önem ve değer artmıştır. 1 Kasım 1928 tarihinde yapılan Harf Devrimi, Türk Dili Tetkik Cemiyeti'nin kurulması gibi atılımlar, Cumhuriyet Dönemi'nde Türkçe öğretilmesine hız kazandırmış ve yabancılara Türkçe öğretiminin geliştirilmesi farklı üniversiteler tarafından desteklenmiştir. Özellikle Boğaziçi Üniversitesi ve Ankara Üniversitesi gibi köklü üniversiteler yabancılara Türkçe öğretiminde öncülük yaparak bu alanda büyük bir ilerleme kaydedilmiştir. Bu dönemden sonra yabancılara Türkçe öğretimi amacıyla birçok kitap yayınlanmış ve bu alandaki eksiklikler hızlı bir şekilde giderilmeye çalışılmıştır. 1984 yılında Ankara Üniversitesi bünyesinde kurulan Türkçe Öğretim Merkezleri (TÖMER), yabancılara Türkçe öğretiminde önemli bir dönüm noktası olmuştur. TÖMER, yabancılara Türkçe öğretiminde kurumsallaşmayı sağlamış ve bu alandaki ilerlemeler günümüze kadar devam etmiştir. TÖMER'in sadece Ankara ile sınırlı kalmaması ve diğer üniversitelerde de açılması, yabancılara Türkçe öğretimi konusunda ilerlemelerin sürekli olarak devam etmesine katkı sağlamıştır. Bu sayede Türk kültürü ve

eğitim sistemi daha geniş bir kitleye ulaşmış, Türkiye Türkçesi dünya çapında daha yaygın hale gelmiştir. (Erdem, 2009).

Dil Öğrenim Stratejileri

Türk Dil Kurumu'na göre stratejinin sözlük olarak iki anlamı vardır. İlk anlamı “izlem” ikinci anlamı ise; “Bir ulusun veya uluslar topluluğunun, barış ve savaşta benimsenen politikalara destek vermek amacıyla politik, ekonomik, psikolojik ve askerî güçleri bir arada kullanma bilimi ve sanatıdır” (TDK, 2023).

Öğrenme stratejisi ise öğrencilerin öğrenme sürecinde kullandıkları bilinçli ve amaçlı adımlardır. Bu adımlar, öğrencilerin bilgiyi anlamlandırmasını, zihinsel işlemlerle verileri daha iyi anlamalarını, hatırlamalarını ve öğrenmeyi kendi deneyimlerine dönüştürmelerini sağlar. Yabancı dil öğrenme stratejileri ise öğrencilerin hedefledikleri yabancı dili daha etkili, daha kişisel, daha başarılı ve daha kolay bir şekilde öğrenmek için kullandıkları adımlardır. Dil öğrenme stratejileri, öğrencilerin tercih ettikleri dil öğrenme davranışlarıdır ve öğrenme sürecini geliştirmeyi ve öğrenmeyi daha kalıcı hale getirmeyi amaçlar. Özetlemek gerekirse, dil öğrenme stratejileri öğrencilerin yabancı dil öğrenme sürecinde kullandıkları bilinçli adımlardır. Bu stratejiler, dil öğrenenlerin dil becerilerini geliştirmesine yardımcı olur ve dil öğrenme sürecini daha etkili hale getirir (Baysal, 2019).

Weinstein ve Mayer (1986) tarafından yapılan tanıma göre, öğrenme stratejileri, öğrenme sürecinde bireyin bilgiyi zihinde kodlamasını etkileyen davranış ve düşüncelerdir (Baysal, 2019).

O'Malley ve Chamot (1990) tarafından yapılan tanıma göre, öğrenme stratejileri özel bilgi işleme yollarıdır ve anlamayı, öğrenmeyi ve bilginin hatırlanmasını artırmayı hedefler (Cesur ve Seval, 2007).

Dil öğrenme stratejileri, dil öğrenme sürecinde bilinçli olarak kullanılan tekniklerdir ve dil öğrenenlere çeşitli faydalar sağlar. Dil öğrenme stratejilerinin önemine dair bazı tespitler (Bardakçı ve Kılınç, 2016).

Etkili ve verimli öğrenmeyi sağlar. Dil öğrenme stratejileri, öğrencilere etkili ve verimli bir şekilde dil öğrenme imkânı sağlar. Stratejiler, öğrencilerin dil bilgisi, kelime dağarcığı, telaffuz ve iletişim becerilerini geliştirmelerine yardımcı olur. Böylece öğrenciler, öğrenme sürecinde daha hızlı ilerler ve daha iyi sonuçlar elde ederler (Biçer, 2012).

Öğrenme sürecini yönetme becerisini geliştirir. Dil öğrenme stratejileri, öğrencilere kendi öğrenme süreçlerini yönetme becerisi kazandırır. Öğrenciler, hedefler belirleyebilir, öğrenme ilerlemelerini değerlendirebilir ve öğrenme stratejilerini uygun şekilde uygulayarak daha etkili bir şekilde öğrenme sağlayabilirler (Cesur ve Seval, 2007).

Dil öğrenme motivasyonunu artırır. Dil öğrenme stratejileri, öğrencilerin dil öğrenmeye olan motivasyonunu artırır. Stratejiler, öğrencilerin özgüvenlerini güçlendirir, dil öğrenme deneyimini daha keyifli hale getirir ve başarı hissi sağlar. Motive olan öğrenciler, daha istekli ve aktif bir şekilde dil öğrenme sürecine dâhil olurlar (Biçer, 2012).

Dil öğrenme becerilerini genişletmesini sağlar. Dil öğrenme stratejileri, öğrencilerin dil becerilerini genişletmelerine yardımcı olur. Öğrenciler, dil bilgisi kurallarını daha iyi anlayabilir, kelime dağarcığını zenginleştirebilir, anlama ve konuşma becerilerini geliştirebilir ve yazma becerilerini ilerletebilirler (Cesur ve Seval, 2007).

Öğrenme sürecinde bağımsızlığı sağlar. Dil öğrenme stratejileri, öğrencilere öğrenme sürecinde bağımsızlık kazandırır. Stratejiler, öğrencilerin kendi başlarına dil öğrenme yolculuğuna devam etmelerini sağlar. Öğrenciler, öğrenme materyallerini yönetebilir, öğrenme kaynaklarına erişebilir ve kendilerini geliştirme konusunda sorumluluk alabilirler. Dil öğrenme stratejileri, öğrencilerin dil öğrenme sürecinde daha etkili, bağımsız ve başarılı olmalarını sağlar (Baysal, 2019).

Dil öğrenme stratejileri, alan yazında farklı şekillerde sınıflandırılmıştır (Rubin, 1975; Naiman, 1978; O'Malley & Chamot, 1990; Oxford, 1990; Stern, 1992). Ancak, tüm bu sınıflandırmaların ortak bir hedefi vardır: Dil öğrenme sürecini daha hızlı, daha kolay ve daha sistematik hale getirmek.

Stern (1992), dil öğrenme stratejilerini beş ana kategori altında sınıflandırmıştır. Bu sınıflandırmaya göre stratejiler şunlardır (Baysal, 2019):

Yönetim ve Planlama Stratejileri: Bu stratejiler, öğrenenin kendi dil öğrenme sürecini yönetebilmesi için önemlidir. Öğrenenin kendi hedeflerini belirlemesi, uygun metodoloji ve kaynakları seçmesi, ilerlemesini gözlemlemesi gibi adımları içerir (Baysal, 2019)

Bilişsel Stratejiler: Bu stratejiler, öğrenme materyallerini analiz etme, transfer etme, sentezleme gibi bilişsel işlemleri kullanmayı gerektirir. Örnek olarak doğrulama, tahminde bulunma, çıkarımda bulunma gibi adımlar verilebilir (Baysal, 2019).

İletişim Stratejileri: Bu stratejiler, öğrenenlerin iletişimi sürdürebilmek için kullandıkları tekniklerdir. Akan iletişimde kopukluklardan kaçınmayı amaçlar. Öğrenciler, dili iletişim aracı olarak kullanabilme becerisini geliştirmek için bu stratejileri kullanmalıdır (Baysal, 2019).

Kişilerarası Stratejiler: Bu stratejiler, öğrenenlerin kendi gelişimlerini gözlemlemeleri ve performanslarını değerlendirmeleri üzerine odaklanır. Öğrenenler, ana dili olarak hedef dilini kullanan kişilerle iletişim kurmalı ve iş birliği yapmalıdır (Tomekin, 2022).

Duyuşsal Stratejiler: Bu stratejiler, öğrenme sürecinde ortaya çıkan duygusal zorluklarla başa çıkma ve motivasyonu artırma amacını taşır. Öğrenenler, duygusal problemlerle yüzleşerek, olumsuz duyguları ortadan kaldırmak için bu stratejileri kullanabilirler. Bu sınıflandırmalar, dil öğrenme sürecini daha etkili, hızlı ve sistematik hale getirmeyi amaçlar (Akkaş ve Ocak, 2020).

Naiman (1978), dil öğrenme stratejilerini beş temel kategori altında sınıflandırmıştır. Bu sınıflandırmaya göre stratejiler şunlardır:

Aktif Görev Yaklaşımı: İyi dil öğrenen bireyler, öğrenme durumlarına aktif bir şekilde katılırlar. Çaba harcarlar, düzenli olarak pratik yaparlar ve günlük yaşam deneyimlerini öğrenme fırsatına dönüştürürler (Baysal, 2019).

Dili Bir Sistem Olarak Fark Etme: İyi dil öğrenen bireyler, dili kendi ana dilleriyle karşılaştırarak anlamaya çalışırlar. Dil hakkında tahminde bulunurlar, yorum yaparlar ve dilin sistematik yapısını anlamaya çalışırlar (Cesur ve Seval, 2007).

İletişim Vasıtası Olarak Dili Fark Etme: İyi dil kullanan bireyler, iletişimi öncelikli olarak doğru ve akıcı bir şekilde gerçekleştirmeyi tercih ederler. İletişim fırsatlarını ararlar ve dilin sosyo-kültürel yönlerini anlamaya çalışırlar (Baysal, 2019).

Duyuşsal Talepleri Yönetme: İyi dil öğrenen bireyler, dil öğrenmenin duygusal bir boyutu olduğunu fark ederler ve duygusal tepkileri yönetmek için stratejiler kullanırlar (Balcı, 2001).

İkinci Dildeki Performansını Gözlemleme: İyi dil öğrenen bireyler, ikinci dildeki performanslarını gözlemleyerek kendilerini değerlendirirler (Baysal, 2019).

Bu stratejileri kullanarak dil öğrenen bireyler, ana dili olarak hedef dili konuşan kişilerle iletişim kurar, görsel ve işitsel materyalleri kullanır, yazılı kaynakları takip eder, tekrar etme, kelime tabloları oluşturma, dil bilgisi kurallarını takip etme ve mektup arkadaşlığı gibi teknikleri kullanır. Bu sınıflandırma, dil öğrenme sürecini aktif hale getirerek öğrenmeyi desteklemeyi amaçlamaktadır (Balcı, 2001).

Dil öğrenme stratejilerini öğrenenin dil öğrenme sürecini daha kolay, hızlı, eğlenceli, öz-denetimli, etkili ve yeni durumlara uyarlanabilir hale getirmek için attığı adımlar olarak tanımlamıştır. Bu sınıflandırmaya göre dil öğrenme stratejileri, öğrenenin dil öğrenme deneyimini iyileştirmek ve iletişimsel yeterlilik kazanmak için kullanılan adımları içerir. Oxford'a göre, dil öğrenme stratejileri, dil öğrenme sürecindeki öğrenenin kontrolü altında olan adımlardır. Bu stratejiler, dil öğrenmeyi daha etkili hale getirmek, motivasyonu artırmak, öğrenmeyi eğlenceli hale getirmek ve öğrenilen dilin gerçek hayatta iletişim için kullanılabilmesini sağlamak amacıyla kullanılır. Bu sınıflandırmaya göre, dil öğrenme stratejileri aşağıdaki özelliklere sahip olabilir (Baysal, 2019):

Kolaylık: Stratejilerin öğrenmeyi daha kolay hale getirmesi ve öğrenme sürecindeki zorlukları azaltması (Balcı, 2001).

Hız: Stratejilerin öğrenmeyi daha hızlı hale getirmesi ve hedeflenen dil becerilerinin daha çabuk gelişmesini sağlaması (Akkaş ve Ocak, 2020).

Eğlence: Stratejilerin öğrenmeyi daha keyifli ve eğlenceli hale getirmesi (Baysal, 2019).

Öz-denetim: Stratejilerin öğrenenin kendi öğrenme sürecini yönetmesine yardımcı olması ve öğrenme aktivitelerini planlama, takip etme ve değerlendirme becerilerini geliştirmesi. Etkililik: Stratejilerin dil öğrenme başarısını artırması ve öğrenilen dilin gerçek hayatta iletişim için etkili bir şekilde kullanılabilmesini sağlaması.

Uyarlanabilirlik: Stratejilerin farklı öğrenme durumlarına ve ihtiyaçlara uyarlanabilmesi ve yeni durumlarda da kullanılabilmesi (Tomekin, 2022).

Oxford'un sınıflandırması, dil öğrenme stratejilerinin bilişsel öğrenme teorileri ile bağlantılı olduğunu ve dil öğrenme sürecini destekleyerek dil becerilerini geliştirdiğini vurgular. Aynı zamanda iletişimsel yeterlilik kazanmayı hedefler ve öğrenme sürecini daha keyifli ve etkili hale getirmek için çeşitli adımların kullanılmasını önerir (Bardakçı ve Kılıç, 2016):

Rebecca L. Oxford'un dil öğrenme stratejilerini sınıflandırması, dil öğrenme alanında en çok kabul gören sınıflandırmalardan biridir. Öğrencilerin dil öğrenme başarısı, kullandıkları stratejilerin sayısı, çeşitliliği ve bu stratejilerin kullanıldığı aktivite veya görevle uyumlu olmasıyla ilişkilidir. Bu nedenle, dil öğrenme stratejilerinin öğretimi ve öğrenmeyi öğrenme konusu önemlidir (Tomekin, 2022).

Öğrenmeyi öğrenme kavramı da önemli bir noktayı vurgular. Bireylerin kendi öğrenme özelliklerini tanıması, kullandıkları stratejileri bilmesi, seçebilmesi ve kullanabilmesi gerekmektedir. Öğrencilere öğrenmeyi öğretmek, öğrencilerin kendi öğrenme özelliklerinin farkına varmalarını sağlar ve stratejileri bilerek uygun durumlarda kullanma becerisini geliştirir (Cesur ve Seval, 2007).

Oxford aynı zamanda öğretmenlerin rolünün değiştiğini vurgular. Artık öğretmenler, sınıf içinde mutlak otoriteye dayalı bir hiyerarşik yapıya sahip değillerdir.

Öğretmenler, öğrencileriyle ilişkilerinin niteliğini ve önemini bilen yardımcı, rehber, danışman veya yol gösterici konumundadırlar. Yabancı dil öğretmenlerinin öğrencilerine öğrenme yollarıyla ilgili farkındalıklarını oluşturma sürecinde yardımcı olmaları gerekmektedir (Tomekin, 2022).

Bu yaklaşım, öğrencilerin öğrenme sürecinde aktif katılımını teşvik eder ve dil öğrenme stratejilerinin bilinçli bir şekilde kullanılmasını önemser. Öğrencilere öğrenmeyi öğretmek, onların öğrenme becerilerini güçlendirir ve daha etkili bir şekilde dil öğrenmelerine yardımcı olur (Akkaş ve Ocak, 2020).

Dil Öğrenme Stratejilerinin Temel Özellikleri

Dil öğrenme stratejileri, dil öğrenme sürecine katkı sağlayan, öğrencilerin daha bağımsız ve özerk olmalarını destekleyen ve öğretmenin rolünü geliştiren stratejilerdir. Aşağıda belirtilen özellikler, Oxford'un dil öğrenme stratejileri sınıflandırmasıyla ilişkilendirilen temel özelliklerdir (Bardakçı ve Kılıç, 2016):

1. *Temel amaca katkı sağlar:* Dil öğrenme sürecinde temel amaç, iletişimsel yeterliğe ulaşmaktır. Dil öğrenme stratejileri, bu temel amaç doğrultusunda öğrencilere destek sağlar (Cesur ve Seval, 2007).

2. *Öğrencilerin daha özerk ve bağımsız olmalarına olanak sağlar:* Dil öğrenme stratejileri, öğrencilerin kendi öğrenme süreçlerinde daha bağımsız ve özerk olmalarını teşvik eder. Öğrenciler, dil öğrenme stratejilerini kullanarak kendi öğrenme yolculuklarını yönlendirebilirler (Bardakçı ve Kılıç, 2016).

3. *Öğretmenin rolünü genişletir ve geliştirir:* Dil öğrenme stratejileri, öğretmenin sınıftaki rolünü değiştirir. Öğretmen, öğrencilerin öğrenme süreçlerine rehberlik eden, yardımcı olan ve danışmanlık sağlayan bir rol üstlenir (Tomekin, 2022).

4. *Soruna yöneliktir:* Dil öğrenme stratejileri, öğrencilerin karşılaştıkları dil öğrenme sorunlarını çözmeye yöneliktir. Bu stratejiler, öğrencilerin zorluklarla başa çıkmalarına ve dil becerilerini geliştirmelerine yardımcı olur (Akkaş ve Ocak, 2020).

5. *Öğrenen tarafından duruma uygun atılan özellikli adımlardır:* Dil öğrenme stratejileri, öğrencilerin belirli durumlarda uygun adımlar atmalarını sağlar. Bu adımlar, öğrenme sürecini etkili bir şekilde yönlendirmek için öğrencinin ihtiyaçlarına ve hedeflerine uygun olarak belirlenir (Baysal, 2019).

6. *Öğrenenin sadece bilişsel değil birçok yönünü içerir:* Dil öğrenme stratejileri, öğrencilerin sadece bilişsel yönlerini değil, duygusal, sosyal ve kültürel yönlerini de içerir. Dil öğrenme süreci tüm bu yönleriyle birlikte ele alınır (Cesur ve Seval, 2007).

7. *Doğrudan ya da dolaylı olarak öğrenmeyi destekler:* Dil öğrenme stratejileri, öğrencilerin dil öğrenme sürecini doğrudan ya da dolaylı olarak destekler. Bu stratejiler, dil becerilerinin geliştirilmesine ve öğrenmesine katkı sağlar (Tomekin, 2022).

8. *Her zaman gözlemlenebilir değildir:* Dil öğrenme stratejileri her zaman gözlemlenebilir şekilde ortaya çıkmaz. Öğrenciler bazen bilinçli olmadan veya içselleştirmiş olarak stratejileri kullanabilirler (Akkaş ve Ocak, 2020).

9. *Genelde bilinçli bir şekilde yapılır:* Dil öğrenme stratejileri genellikle bilinçli bir şekilde kullanılır. Öğrenciler bu stratejileri farkında olarak uygular ve dil öğrenme sürecini yönlendirmek için aktif bir şekilde kullanırlar (Bardakçı ve Kılıç, 2016):

10. *Öğretilebilir:* Dil öğrenme stratejileri öğretilebilir niteliktedir. Öğrencilere dil öğrenme stratejileri hakkında bilgi verilebilir, bu stratejilerin nasıl kullanılacağı öğretilebilir ve öğrencilerin bu stratejileri etkin bir şekilde kullanmaları için destek sağlanabilir (Tomekin, 2022).

11. *Esnektir:* Dil öğrenme stratejileri esnektir ve her öğrencinin ihtiyaçlarına ve öğrenme tarzına göre uyarlanabilir. Her öğrenci farklı stratejileri tercih edebilir ve bu stratejiler öğrencinin öğrenme sürecine uyum sağlayacak şekilde esneklik gösterebilir (Baysal, 2019)

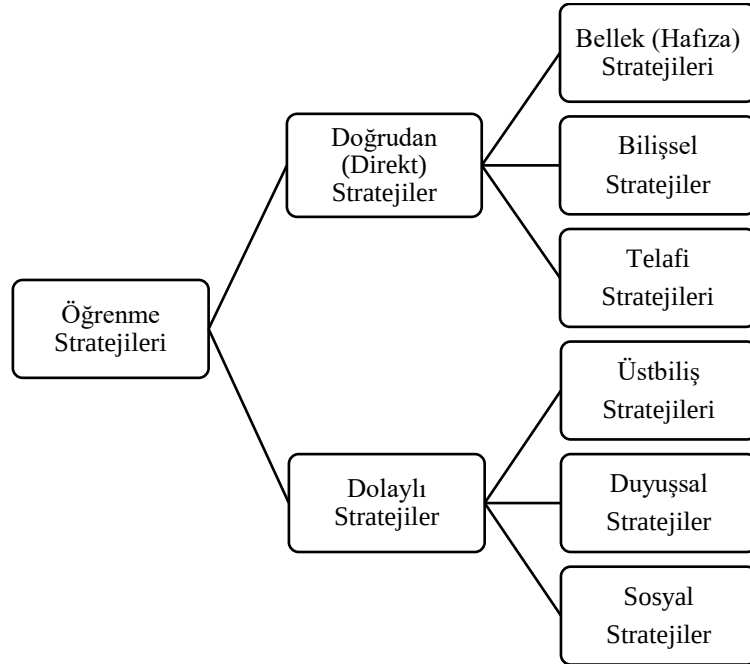
12. *Çok çeşitli etmenlerden etkilenebilir:* Dil öğrenme stratejileri çeşitli etmenlerden etkilenebilir. Öğrencinin motivasyon düzeyi, öğrenme ortamı, öğrenme

materyalleri ve kişisel özellikleri gibi faktörler, dil öğrenme stratejilerinin etkinliğini etkileyebilir (Baysal, 2019).

Oxford'un dil öğrenme stratejileri sınıflandırması, dil öğrenme sürecinde öğrencilere rehberlik etmek, onların öğrenme becerilerini geliştirmek ve dilin etkin bir şekilde öğrenilmesini sağlamak amacıyla kullanılan bir çerçeve olarak kabul görmüştür. Bu sınıflandırma, öğrencilerin dil öğrenme stratejilerini bilinçli bir şekilde kullanmalarını teşvik etmekte ve öğretmenlerin öğrencilere bu stratejileri öğretme rolünü vurgulamaktadır (Akkaş ve Ocak, 2020).

Dil öğrenme stratejilerinin sınıflandırılması konusunda birçok çalışma yapılmıştır. Net bir sınıflandırmanın zor olduğunu belirtmektedir (Bardakçı ve Kılıç, 2016). Bununla birlikte, Oxford'un sınıflandırması dil öğrenme stratejileri alanında en yaygın kabul gören sınıflandırmadır (Bardakçı ve Kılıç, 2016). Dil öğrenme stratejilerini doğrudan ve dolaylı stratejiler olmak üzere iki temel gruba ve her bir grupta üç olmak üzere altı alt boyuta ayırmaktadır (Tomekin, 2022).

Tablo 2. Öğrenme stratejileri.

Kaynak: Bardakçı ve Kılıç, 2016, s.10.

Doğrudan (Direkt) Stratejiler: Doğrudan stratejiler dil öğrenmeye doğrudan katkı sağlayan stratejilerdir. Bu stratejilerin tamamı dilin zihinsel işleminden geçmesini gerektirir. Ancak bellek, bilişsel ve telafi stratejileri, bu zihinsel işlemi farklı amaçlar doğrultusunda gerçekleştirir (Bardakçı ve Kılıç, 2016).

Bellek stratejileri, yeni öğrenilen bilginin depolanması ve gerektiğinde hatırlanması için kullanılır. Örneğin, gruplama veya imgeleme gibi tekniklerle bilgileri daha kolay hatırlamak mümkün olabilir (Tomekin, 2022).

Bilişsel stratejiler, dil bilgisi ni ve dil yapılarını anlamayı ve ifade etmeyi destekleyen stratejilerdir. Örneğin, özetleme yapmak veya tümdengelim kullanmak gibi tekniklerle dil kalıplarını daha iyi anlamak ve kullanmak mümkün olabilir (Bardakçı ve Kılıç, 2016).

Telafi stratejileri ise, dil becerilerindeki eksiklikleri gidermek için kullanılan stratejilerdir. Örneğin, tahmin yapma veya eşanlamlı kelimeleri kullanma gibi yöntemlerle iletişimdeki boşlukları doldurmak mümkün olabilir (Akkaş ve Ocak, 2020).

Bu stratejiler, dil öğrenenlere dil bilgisi ve iletişim becerilerini geliştirme, dil kalıplarını anlama ve kullanma, iletişimde eksiklikleri telafi etme gibi farklı amaçlar doğrultusunda yardımcı olur (Cesur ve Seval, 2007).

Bellek Stratejileri: Bellek stratejileri dil öğrenme sürecinde bilginin depolanması ve hatırlanmasına yardımcı olur. Bu yöntem, okuma yazmanın yaygın olmadığı dönemlerde insanların pratik bilgileri hatırlamasına yardımcı olurdu. Örneğin, doğum tarihlerini harman zamanı, meyve zamanı gibi yılın belirli dönemleriyle ilişkilendirerek hatırlayabilirlerdi. Bu şekilde bilgilerin belirli bir düzen içinde ve görsel imgelerle ilişkilendirilmesi, hatırlama sürecini kolaylaştırıcı bir etki yarattı. Öğrenenler, yeni kelimeleri veya dil bilgisi kurallarını hatırlamak için farklı teknikler kullanabilirler (Baysal, 2019).

Tablo 3. Bellek stratejilerinin alt boyutları

Bellek Stratejileri	a. Zihinsel bağlantılar oluşturma	1. Gruplama
		2. İlişkilendirme (çağırışım yapma) / detaylandırma
		3. Yeni kelimeleri bağlama, yerleştirme
	b. İmge ve seslere başvurma	1. İmgeleme ve şekil kullanma
		2. Anlam haritası oluşturma
		3. Anahtar kelime kullanma
		4. Sesleri bellekte tasvir etme
	c. Gözden geçirme	1. Yapılandırılmış gözden geçirme
	d. Hareketleri işe koşma	1. Fiziksel tepki verme veya duyuları kullanma
		2. Mekanik teknikler kullanmak

Kaynak: Oxford, 1990, s. 44, akt: Akkaş Baysal, 2019, s. 83.

Zihinsel Bağlantılar Oluşturma

Dil öğrenme stratejileri içinde bellek stratejilerini üç alt boyuta ayırır: gruplama, ilişkilendirme/detaylandırma ve yeni kelimeleri bağlama yerleştirme.

Gruplama: Dil materyallerini anlamlı birimler halinde sınıflandırma olarak tanımlanır. Bu strateji, dil bilgisi öğelerini veya kelime dağarcığını kategorilere ayırma işlemidir (Baysal, 2019).

İlişkilendirme (Çağırışım Yapma) / Detaylandırma: Bu strateji, yeni öğrenilen dil öğelerini zaten bilinen kavramlarla ilişkilendirme veya çağırışım yapma sürecidir. Öğrenen, yeni kelimeleri veya dil bilgisi yapılarını anlamak için zihinsel bağlantılar kurar. Bu bağlantılar basit veya karmaşık olabilir ve öğrenenin mevcut bilgi dağarcığıyla anlamlı ilişkiler kurmasını sağlar (Baysal, 2019)

Yeni Kelimeleri Bağlama Yerleştirme: Bu strateji, yeni öğrenilen kelimeleri anlamlı bir bağlam içinde kullanarak hatırlama sürecini kolaylaştırır. Öğrenenler, yeni kelimeleri cümlelerde, konuşmalarda veya kısa hikâyelerde kullanarak anlamını daha iyi kavramaya çalışır. Bu strateji aynı zamanda ilişkilendirme stratejisiyle de ilişkilidir, çünkü yeni bilgiyi bir bağlamla ilişkilendirme gerektirir (Akkaş ve Ocak, 2020).

Bu bellek stratejileri, dil öğrenme sürecinde öğrencilerin bilgiyi daha iyi anlamalarına, hatırlamalarına ve kullanmalarına yardımcı olur. Gruplama, ilişkilendirme/detaylandırma ve yeni kelimeleri bağlama yerleştirme gibi stratejiler, dil öğrenenlerinin zihinsel işlemlerini etkinleştirerek dil becerilerini geliştirmelerine katkı sağlar (Tomekin, 2022).

İmge ve Seslere Başvurma: Dil öğrenme stratejileri içinde imgeleme ve şekil kullanma, anlam haritası oluşturma, anahtar kelime kullanma ve sesleri bellekte tasvir etme olmak üzere dört alt boyuta ayırır (Bardakçı ve Kılıç, 2016).

İmgeleme ve Şekil Kullanma: Bu strateji, yeni öğrenilen dil öğelerini veya kelimeleri zihinsel imgeleme veya çizimler kullanarak hatırlama sürecidir. Soyut kelimeleri somut bir nesnenin görsel sembolü veya resmiyle ilişkilendirme yöntemiyle kullanılabilir (Akkaş ve Ocak, 2020).

Anlam Haritası Oluşturma: Bu strateji, özellikle anahtar kelimenin merkezde veya üstte olduğu, ilişkili kelimelerin oklar veya çizgilerle bir arada verildiği bir grafik veya harita oluşturma sürecidir. Bu strateji, kelimelerin görsel hafızaya hitap etmesi ve ilişkilerin görsel olarak gösterilmesiyle hatırlamayı kolaylaştırır (Cesur ve Seval, 2007).

Anahtar Kelime Kullanma: Bu strateji, bir kelimeyi işitsel ve görsel bağlar kurarak hatırlama sürecidir. İlk aşamada, öğrenen, kendi dilindeki bir kelimenin telaffuzuna benzeyen bir anahtar kelimeyi tanımlar. İkinci aşamada ise yeni öğrenilen kelime ile zihinde var olan başka bir kelime arasında görsel bir imge oluşturarak hatırlama sağlanır (Baysal, 2019).

Sesleri Bellekte Tasvir Etme: Bu strateji, yeni öğrenilen kelimeleri seslerini kullanarak hatırlama sürecidir. Öğrenenler, kelimelerin sesletimlerini zihinlerinde canlandırarak hatırlamayı kolaylaştırır. Örneğin, kelimenin doğru telaffuzunu hayal etmek veya kelimenin sesli bir örneğini hatırlamak bu stratejinin bir parçası olabilir (Baysal, 2019).

Bu stratejiler, dil öğrenenlerinin dil bilgisi ni, kelime dağarcığını ve dil becerilerini geliştirmede yardımcı olur. İmgeleme ve şekil kullanma, anlam haritası

oluşturma, anahtar kelime kullanma ve sesleri bellekte tasvir etme stratejileri, öğrenenlerin dil materyallerini daha etkili bir şekilde hatırlamalarına ve anlamlandırmalarına yardımcı olan stratejilerdir. Öğrenenlerin dil bilgisi ni, kelime dağarcığını ve dil becerilerini geliştirmede önemli bir rol oynar. İmgeleme ve şekil kullanma stratejisi, soyut kavramları somut görsel imgelerle ilişkilendirerek hatırlamayı kolaylaştırır. Bu bellek stratejileri, dil öğrenme sürecinde öğrenenlere farklı yöntemler sunar ve dil materyallerinin daha etkili bir şekilde işlenmesini sağlar. Öğrenenler, kendi öğrenme stillerine ve tercihlerine göre bu stratejileri kullanarak dil öğrenme becerilerini güçlendirebilirler (Tomekin, 2022).

Gözden Geçirme: Yapılandırılmış gözden geçirme stratejisi, öğrenilen bilginin düzenli aralıklarla tekrarlanmasını içerir. Bu strateji, bilginin kalıcı hale gelmesini sağlamak için bilginin zaman içinde tekrarlanmasının önemini vurgular. Bu strateji, öğrenme oturumundan kısa bir süre sonra başlar. Örneğin, ilk öğrenme oturumundan 10 dakika sonra tekrar yapılır. Ardından, 20 dakika sonra, daha sonra birkaç saat sonra, bir gün sonra, iki gün sonra, bir hafta sonra gibi düzenli aralıklarla tekrarlamaya devam edilir (Baysal, 2019).

Hareketleri İşe Koşma: Bu stratejinin iki alt boyutu anlamlı hareketleri ve eylemleri içerir ve kinestetik veya temas yoluyla öğrenen öğrenciler için faydalı olabilir (Akkaş ve Ocak, 2020).

Fiziksel Tepki Verme veya Duyuları Kullanma: Bu alt boyutta, yeni öğrenilen bir kelime veya kavramı fiziksel olarak canlandırmak veya dokunma duyusuyla hissetmek önemlidir. Örneğin, bir kelimeyi bir eylemi gerçekleştirir gibi fiziksel olarak canlandırmak veya bir kelimenin çağrıştırdığı duyuusal deneyimleri hissetmek öğrenmeyi kolaylaştırabilir (Baysal, 2019).

Mekanik Teknikler Kullanmak: Bu alt boyutta, öğrenilecek kelimeleri kartlara veya notlara yazma ve bunları kutulara veya defterlere yerleştirme gibi mekanik teknikler kullanılır. Bu yöntem, öğrencilere görsel ve fiziksel bir deneyim sağlar ve bilgilerin daha kolay hatırlanmasına yardımcı olabilir.

Bu bellek stratejileri, öğrencilerin kelime öğrenme zorluklarını aşmalarına yardımcı olur. Kelimelerin akılda tutulması ve gerektiğinde hatırlanması konusunda öğrencilere destek sağlar (Tomekin, 2022).

Bilişsel Stratejiler: Öğrenme stratejileri arasında bilişsel stratejiler, dil öğreniminde önemli bir role sahiptir. Bu stratejiler, ifadeleri yeniden analiz etmek, uygulamadan özetlemek gibi çeşitli teknikleri içermektedir. Bu çeşitlilik içerisinde, bilişsel stratejiler öğrenilen dili manipüle etmek veya dönüştürmek gibi bir temel fonksiyona hizmet etmektedir. (Oxford, 1990) bilişsel stratejileri aşağıda belirtilen alt boyutlara ayırmaktadır (Baysal, 2019).

Tablo 4. Bilişsel Stratejiler

Bilişsel Stratejiler	a. Alıştırma yapma	1. Tekrar etme
		2. Ses ve yazı sistemini formel olarak pratik etme
		3. Formül ve örüntüleri fark etme ve kullanma
		4. Yeniden birleştirme
		5. Doğal yollarla alıştırma yapma
	b. Mesajları alma ve iletme	1. Fikri çabuk kavrama
		2. Mesajları alma ve iletme için kaynakları kullanma
	c. Analiz yapma ve mantık yürütme	1. Tümdengelim yoluyla mantık yürütme
		2. İfadeleri analiz etme
		3. Karşılaştırmalı analiz yapma
		4. Tercüme
		5. Transfer etme
	d. Girdi ve çıktı için yapılar oluşturma	1. Not alma
		2. Özetleme
		3. Vurgulama

Kaynak: Bardakçı ve Kılıç, 2016 s. 11-12.

Alıştırma Yapma: Alıştırma yapma stratejisi dil öğreniminde oldukça önemli bir role sahiptir. Öğrenciler genellikle alıştırmanın önemini fark etmezler ve alıştırma yapmaktan sıkılabilirler. Bu stratejinin beş alt boyutu şunlardır:

Tekrar Etme: Bir kelimeyi tekrar tekrar söyleme veya bir eylemi tekrar tekrar yapma gibi tekrar etme stratejileri kullanılır. Örneğin, bir kelimeyi sürekli tekrar ederek onu hafızada tutabilir veya bir dil yapısını tekrar tekrar pratik ederek onu daha iyi anlayabilirsiniz (Akkaş ve Ocak, 2020).

Ses ve Yazı Sistemini Formel Olarak Pratik Etme: Hedef dildeki sesleri ve yazı sistemini doğru bir şekilde kullanarak pratik yapmak bu stratejinin bir parçasıdır (Akkaş ve Ocak, 2020).

Formül ve Örüntüleri Fark Etme ve Kullanma: Bu strateji, hedef dildeki sabit dil formüllerini ve dil içindeki örüntüleri tanımak ve kullanmakla ilgilidir. Örneğin, belirli kalıpları veya yapıları öğrenerek daha akıcı bir şekilde ifade edebilirsiniz (Baysal, 2019).

Yeniden Birleştirme: Bu strateji, bilinen dil öğelerini birleştirerek daha uzun ifadeler veya cümleler oluşturma becerisini geliştirmeyi hedefler. Bilinen kelimeleri, dil bilgisi yapılarını ve ifade kalıplarını bir araya getirerek daha karmaşık cümleler kurabilirsiniz (Cesur ve Seval, 2007).

Doğal Yollarla Alıştırma Yapma: Bu strateji, hedef dilin doğal ve gerçek ortamlarında pratik yapmayı içerir. Gerçek karşılıklı konuşmalar, kitap veya makale okumaları, ders dinlemeleri veya mektup yazmaları gibi doğal iletişim ortamlarında dilinizi pratik ederek daha gerçekçi ve etkili bir öğrenme deneyimi yaşayabilirsiniz (Baysal, 2019).

Mesajları Alma ve İletme: Fikri çabuk kavrama: Bu strateji, öğrencilerin hedef dilde okudukları veya dinledikleri metni hızlı bir şekilde anlamalarına yardımcı olur. Aynı zamanda gerekli detayları bulmak için metni tarama yöntemini kullanırlar (Tomekin, 2022).

Mesajları Alma ve İletme İçin Kaynakları Kullanma: Bu strateji, okunan veya duyulan bir mesajı anlamak veya bir mesajı iletme için çeşitli kaynakları kullanma becerisini içerir. Yazılı kaynaklar arasında sözlükler, gramer kitapları, seyahat rehberleri gibi kaynaklar bulunur (Bardakçı ve Kılıç, 2016).

Analiz Yapma ve Mantık Yürütme: Bu bilişsel strateji beş alt boyuta ayrılmıştır ve mantıksal analiz ve çıkarımları kapsar. İşte bu alt boyutların açıklamaları (Akkaş ve Ocak, 2020):

Tümdengelim Yoluyla Mantık Yürütme: Bu strateji, genel kuralları kullanarak bu kuralları yeni dil öğrenme durumlarına uygulama becerisini içerir. Öğrenciler, genel kurallardan hareketle spesifik durumlara doğru mantıksal çıkarımlar yaparlar (Bardakçı ve Kılıç, 2016).

İfadeleri Analiz Etme: Bu strateji, yeni bir ifadenin anlamını çıkarmak için ifadeyi parçalara ayırma ve bu parçaların anlamlarını kullanma becerisini içerir (Tomekin, 2022).

Karşılaştırmalı Analiz Yapma: Bu strateji, hedef dildeki öğeleri (sesler, kelimeler, dil bilgisi kuralları vb.) kendi dilindekilerle karşılaştırarak benzerlikleri ve farklılıkları bulma becerisini içerir (Akkaş ve Ocak, 2020).

Tercüme: Bu strateji, hedef dildeki kelimeleri, ifadeleri veya cümleleri kendi diline çevirerek veya kendi dilindekileri hedef dile çevirerek bir dilin diğerini anlamak veya üretmek için kullanılmasıdır. Öğrenciler, tercüme yaparak dil arasında köprü kurarlar (Oxford, 1990).

Transfer Etme: Bu strateji, hedef dilde cümleler üretmek veya kendini ifade etmek için ana dildeki kelime, kavram veya yapıları doğrudan hedef dile aktarma ve uygulama becerisini içerir. Öğrenciler, ana dildeki bilgileri hedef dile aktararak iletişimlerini geliştirirler (Bardakçı ve Kılıç, 2016).

Girdi ve Çıktı İçin Yapılar Oluşturma: Not alma, özetleme ve vurgulama stratejileri öğrenilen dili anlama ve cümleler kurma becerilerini geliştirmek için kullanılan stratejilerdir. İşte bu alt boyutların açıklamaları (Oxford, 1990):

Not Alma: Bu strateji, ana fikri veya önemli noktaları not etmek amacıyla kullanılır. Öğrenciler, dinledikleri veya okudukları metinlerdeki önemli bilgileri not alarak bu bilgileri kaydedebilirler (Bardakçı ve Kılıç, 2016).

Özetleme: Bu strateji, uzun bir metnin kısa bir özetini çıkarma amacıyla kullanılır. Öğrenciler, okudukları veya dinledikleri metindeki önemli bilgileri belirleyerek bu bilgileri özetleyebilirler. Özetleme, metni anlama ve ana fikirleri kavrama becerisini geliştirmeye yardımcı olur (Tomekin, 2022).

Vurgulama: Öğrenciler, metindeki önemli kelimeleri, ifadeleri veya cümleleri altını çizme, daire içine alma veya farklı renkler kullanma gibi yöntemlerle vurgulayabilirler. Bu şekilde, metindeki önemli bilgileri belirlemek ve hatırlamak daha kolay hale gelir (Tomekin, 2022).

Telafi Stratejileri: Telafi stratejileri, öğrencilere bilgi dağarcığındaki sınırlılıklarına rağmen hedef dili anlamada ve iletişimde kullanmalarında yardımcı olan stratejilerdir. Bu stratejiler, sadece okuma becerisi dışında kalan iletişim becerilerini geliştirmek için kullanılır. (Oxford,1990) bu stratejileri zekice tahmin yürütme ve konuşma ve yazma zorluklarıyla başa çıkma alt boyutlarına ayırmıştır. Ayrıca, bu stratejilerin sadece yabancı dil öğrenenler tarafından değil, bireylerin kendi anadillerinde de kullanıldığını belirtmiştir (Bardakçı ve Kılıç, 2016).

Tablo 5. Telafi Stratejileri

Telafi Stratejileri	a. Zekice tahmin etme	1. Dilsel ipuçlarını kullanma
		2. Diğer ipuçlarını kullanma
	b. Konuşma ve yazmadaki sınırlılıklarla başa çıkma	1. Ana dile geçme
		2. Yardım alma
		3. Jest ve mimikleri kullanma
		4. İletişimden kısmen veya tamamen kaçınma
		5. Konu seçme
		6. Mesajı uyarlama veya yakın anlamı vermeye çabalama
		7. Sözcük uydurma
		8. Dolaylı anlatma veya eşanlamli kelimeleri kullanma

Kaynak: Bardakçı ve Kılıç, 2016 s.14.

Zekice tahmin yürütme stratejisi: dilsel ve dil dışı ipuçlarını kullanarak anlamı kavramak ve iletişimi sürdürmek için kullanılır (Akkaş ve Ocak, 2020).

Dilsel İpuçlarını Kullanma: Bu strateji, dil bilgisi, kelime dağarcığı veya diğer dil öğelerinin eksik olduğu durumlarda, okunan veya duyulan ifadelerin anlamını yakalamak için dile bağlı ipuçlarını kullanmayı içerir (Bardakçı ve Kılıç, 2016).

Diğer İpuçlarını Kullanma: Bu stratejide, dil bilgisi, kelime dağarcığı veya diğer dil öğelerinin eksik olduğu durumlarda kullanılır. Öğrenci, anlamı yakalayabilmek için bağlam bilgisi, durum, metnin yapısı, kişilerarası ilişkiler, konu ve genel kültür gibi dil dışı ipuçlarını kullanır (Cesur ve Seval, 2007).

Konuşma ve Yazmadaki Sınırlılıklarla Başa Çıkma: Bu stratejinin sekiz alt boyutu bulunmaktadır ve bunların çoğu konuşma esnasında karşılaşılan güçlüklerin üstesinden gelmek için kullanılır (Tomekin, 2022).

Anadile Geçme: Hatırlanamayan bir kelimeyi çevirmek yerine direkt olarak anadildeki haliyle kullanarak karşıdaki kişinin anlamı tahmin etmesini beklemektir.

Yardım Alma: Hatırlamadığı kelimeyi duraksayarak veya doğrudan sorarak karşıdaki kişiden yardım alma stratejisidir (Akkaş ve Ocak, 2020).

Jest ve Mimikleri Kullanmak: Hatırlanmayan ifade yerine jest ve mimik gibi fiziksel hareketi kullanmaktır (Bardakçı ve Kılıç, 2016).

İletişimden Kısmen veya Tamamen Kaçınma: Karşılaşılabilecek sorunları önceden tahmin ederek iletişim esnasında bilmediği konulara girmekten kaçınmak kısmen kaçınmak olarak tarif edilebilir (Cesur ve Seval, 2007).

Konu Seçme: Öğrencinin konuşmayı yeterli dil bilgisi ve kelime bilgisine sahip olduğu konuya yönlendirme stratejisidir (Cesur ve Seval, 2007).

Mesajı Uyarlama veya Yakın Anlamı Vermeye Çabalama: İletilmek istenen mesajdaki bazı öğeleri değiştirerek daha basit bir şekilde anlatmak veya çok az anlam farkı olan başka bir kelime kullanmaktır (Akkaş ve Ocak, 2020).

Sözcük Uydurma: İletişimi devam ettirmek ve kendini ifade edebilmek için yeni kelime uydurma stratejisidir. Biberon yerine bebek şişesi demek buna örnek olarak verilebilir.

Dolaylı Anlatma veya Eşanlamlı Kelimeleri Kullanma: Anlamı karşı tarafa aktarabilmek için o kavramı tasvir etme (dolaylı anlatma) veya o kelimenin eşanlamlısını kullanma stratejisidir (Tomekin, 2022).

Üstbiliş stratejileri: Üstbiliş stratejileri, bir öğrencinin kendi öğrenme sürecini merkeze alması, öğrenmelerini düzenleme, planlama ve değerlendirme yapması için önemli stratejilerdir. Bu stratejiler, direkt stratejilerle ilişkilidir ve bilişsel stratejilerin düzenlenmesi ve hatta denetlenmesi için kullanılır. Bu stratejiler, öğrencinin kendi öğrenme deneyimini aktif bir şekilde yönetmesine ve daha etkili bir şekilde ilerlemesine yardımcı olur (Bardakçı ve Kılıç, 2016).

Tablo 6. Üstbiliş Stratejileri

Üstbiliş Stratejileri	a. Öğrenmeyi merkeze alma	1. Gözden geçirme ve önceki bilinenle bağ kurma
		2. Dikkatini verme
		3. Dinlemeye odaklanmak için konuşmayı erteleme
	b. Öğrenmeyi düzenleme ve planlama	1. Dil öğrenimini ortaya çıkarma
		2. Örgütlenme
		3. Amaçları ve hedefleri belirleme
		4. Dil etkinliğinin amacını belirlemek
		5. Dil etkinliğini planlama
		6. Alıştırma fırsatlarını kollama
	c. Kendini değerlendirme	1. Kendini gözleme
		2. Kendini değerlendirme

Kaynak: Bardakçı ve Kılıç, 2016: s.18.

Öğrenmeyi merkeze alma stratejileri, öğrencilere dikkatlerini ve enerjilerini belirli dil aktivitelerine, becerilere veya materyallere yönlendirmelerinde yardımcı olur. Bu stratejiler, öğrencilerin bir noktaya odaklanmalarını sağlar (Oxford, 1990).

Gözden geçirme ve önceki bilinenle bağ kurma stratejisi, öğrenilecek yeni konudaki anahtar kavramları, temel durumları veya materyalleri gözden geçirerek öğrencilerin bunları önceden bildiği konularla ilişkilendirmesini sağlar (Tomekin, 2022).

Dikkatini verme stratejisi, dil öğrenme aktivitesine dikkati yönlendirme ve dikkati dağıtacak dış etkenleri göz ardı etme veya dilin belirli özelliklerine dikkati yoğunlaştırma anlamına gelir (Cesur ve Seval, 2007).

Dinlemeye odaklanmak için konuşmayı erteleme stratejisi, dinleme becerilerinin tam olarak gelişene kadar hedef dilde konuşmayı kısmen veya tamamen ertelemeyi içerir. Bu süreç, "sessiz dönem" olarak da adlandırılır (Tomekin, 2022).

Öğrenmeyi Düzenleme ve Planlama: Öğrenmeyi merkeze alma stratejilerinin altı alt boyutu bulunmaktadır. Bu alt boyutlar, öğrencinin kendi öğrenmesini organize etmesine ve planlamasına yardımcı olan stratejilerdir (Bardakçı ve Kılıç, 2016).

Dil Öğrenimini Ortaya Çıkarma: Dilin nasıl işlediğini anlamaya çalışmak için kitap okuma ve insanlarla konuşma gibi yöntemleri kullanarak dil öğrenme sürecini keşfetme stratejisidir. Bu bilgileri, kendi dil öğrenimlerini geliştirmek için kullanırlar (Akkaş ve Ocak, 2020).

Örgütlenme: Öğrenenin, dil öğrenimi için en uygun şartları oluşturmak amacıyla kendi programını ve çalışma alanını, fiziksel ortamı (sıcaklık, ışık, aydınlatma vb.) düzenleme stratejisidir (Bardakçı ve Kılıç, 2016).

Amaçları ve Hedefleri Belirleme: Dil öğrenimiyle ilgili kısa veya uzun vadeli hedefler belirleme stratejisidir. Kısa sürede bir hikâyeyi bitirmek gibi kısa vadeli hedeflerden, yabancılarla iletişim kurabilmek veya hedef dilde makale yazabilmek gibi uzun vadeli hedeflere kadar değişebilir (Tomekin, 2022).

Dil Etkinliğinin Amacını Belirleme: Belirli bir dil aktivitesinin amacını belirleme stratejisidir. Bu strateji bazen dinleme, konuşma, okuma veya yazma gibi amaçlara yönelik olarak kullanılır (Cesur ve Seval, 2007).

Dil Etkinliğini Planlama: Bir dil etkinliğinin gerçekleştirilmesi için dil öğelerini ve fonksiyonlarını planlama stratejisidir. Bu strateji, dört aşamadan oluşur: durumu veya etkinliği tanımlama, etkinliğin gereksinimlerini belirleme, kendi dil becerilerini kontrol etme, ek olarak gereken dil öğelerini belirleme (Akkaş ve Ocak, 2020).

Alıştırma Fırsatlarını Kollama: Öğrenilen dili doğal durumlarda kullanmak için fırsatları arama veya yaratma stratejileridir. Örneğin, hedef dilde film izlemek veya uluslararası bir konuşma kulübüne katılmak gibi aktivitelerle pratik yapma fırsatları aranır. Bu stratejiler, öğrencilerin dil öğreniminde etkin ve amaçlı bir şekilde ilerlemelerine yardımcı olur ve dil becerilerini geliştirmede önemli bir rol oynar (Baysal, 2019).

Kendini Değerlendirme: Öğrenmeyi kontrol etme ve değerlendirme stratejileri altında iki alt boyut bulunmaktadır (Tomekin, 2022).

Kendini Gözleme: Bu strateji, öğrencinin hedef dilin anlaşılması ve kullanılması sırasında karşılaştığı sorunları ve yaptığı hataları fark etmesine ve tanımlamasına yardımcı olur. Öğrenci, dil becerilerini kullanırken kendini sürekli olarak izler, hataları tespit eder ve bu hataları düzeltmek için telafi edici adımlar atar. Bu strateji, öğrencinin dil performansını geliştirmesine ve hatalardan ders çıkarmasına yardımcı olur (Baysal, 2019).

Kendini Değerlendirme: Bu strateji, öğrencinin kendi dil öğrenme performansını değerlendirmesini sağlar. Öğrenci, mevcut dil becerilerini, ilerlemeyi ve hedeflere ulaşmayı değerlendirmek için kendi durumunu objektif bir şekilde gözden geçirir (Cesur ve Seval, 2007).

Duyuşsal Stratejiler: Duyuşsal stratejiler, öğrencilerin dil öğrenim sürecinde duygusal faktörleri kontrol etmelerine yardımcı olan stratejilerdir. Bu faktörler duygu, tutum, motivasyon ve değerler gibi unsurları içerir. Duyuşsal stratejiler, öğrencinin duygusal durumunu fark etmesine, olumsuz duyguları yönetmesine, motivasyonunu artırmasına ve pozitif bir tutum geliştirmesine yardımcı olur. Örneğin, olumlu bir tutumla dil öğrenmeye yaklaşmak, öğrencinin daha istekli ve hevesli bir şekilde öğrenme sürecine dahil olmasını sağlar. Bu stratejiler, öğrencinin kendi duygusal durumunu anlamasına ve

yönetmesine yardımcı olurken, motivasyonunu ve başarı düzeyini artırabilir (Akkaş ve Ocak, 2020).

Tablo 7. Duyuşsal Stratejiler

Duyuşsal Stratejiler	a. Kaygıyı azaltma	1. Rahatlama, nefes veya meditasyon tekniklerini kullanma
		2. Müzik kullanımı
		3. Gülmeyi kullanma
	b. Kendini cesaretlendirme	1. Olumlu ifadeler kullanma
		2. Akılcıca risk alma
		3. Kendini ödüllendirme
	c. Duyguları kontrol etme	1. Vücudunu dinleme
		2. Kontrol listesi kullanma
		3. Dil öğrenme günlüğü tutma
		4. Duygularını bir başkasıyla tartışma

Kaynak: Bardakçı ve Kılıç, 2016: s.20.

Kaygıyı Azaltma: Bu stratejide, kaygı düzeyini düşürmeye yardımcı olan üç alt strateji bulunmaktadır:

Rahatlama, Nefes veya Meditasyon Tekniklerini Kullanma: Bu strateji, vücuttaki ana kas gruplarını kasıp gevşetme, derin nefes alma veya zihinsel bir imgeye veya sese odaklanarak meditasyon yapma yoluyla kaygı düzeyini azaltmayı içerir (Baysal, 2019).

Müzik Kullanımı: Müziğin sakinleştirici etkisi, kaygı düzeyini azaltmada etkili olabilir. Özellikle klasik müzik gibi rahatlatıcı ve huzur verici bir müzik türünü dinlemek, kaygıyı hafifletebilir (Baysal, 2019).

Gülmeyi Kullanma: Komedi filmi izlemek, mizahi kitaplar okumak veya fıkra dinlemek gibi aktiviteler yaparak kahkahayı öğrenme sürecine dahil etmek kaygı düzeyini azaltmada etkili olabilir. Gülmek, stresi azaltır, endorfin salgılar ve genel olarak duygusal durumu olumlu etkiler (Tomekin, 2022).

Bu alt stratejiler, öğrencinin kaygı düzeyini düşürmeye yönelik fiziksel ve zihinsel teknikleri kullanmasını sağlar. Her biri, kaygıyı azaltarak dil öğrenme sürecini daha rahat ve keyifli hale getirmeye yardımcı olur (Baysal, 2019).

Kendini Cesaretlendirmek: Bu strateji, genellikle başkalarının desteğine çok fazla bel bağlayan öğrenciler tarafından gözden kaçırılan bir stratejidir (Cesur ve Seval, 2007).

Akıllıca Risk Alma: Dil öğrenme sürecinde hata yapma veya komik duruma düşme riski olduğunda bile, öğrencinin cesurca hareket ederek dil pratiği yapma fırsatlarını değerlendirmesi önemlidir (Akkaş ve Ocak, 2020).

Kendini Ödüllendirme: Hedef dil ile ilgili yeni bilgiyi başarıyla kullanma durumlarında kendini ödüllendirmek, motivasyonu artırır ve öğrencinin dil öğrenme sürecinde ilerlemesini teşvik eder. Öğrenci, belirli hedeflere ulaştığında veya başarılı bir dil etkinliği gerçekleştirdiğinde kendine küçük ödüller verebilir (Baysal, 2019).

Bu duygusal stratejiler, öğrencinin kendi içinden gelen destek ve motivasyonu kullanmasını teşvik eder. Öğrenci, olumlu ifadelerle kendini motive eder, akıllıca risk alır ve başarılarını ödüllendirerek dil öğrenme sürecini daha keyifli hale getirir (Baysal, 2019).

Duygularını Kontrol Etme: Bu gruptaki stratejiler, öğrenenin kendi duygularını ve tutumlarını değerlendirmesine yardımcı olur. İşte bu stratejiler (Cesur ve Seval, 2007):

Vücudunu Dinleme: Öğrenenin vücudundan gelen sinyalleri dinlemesi önemlidir. Bu sinyaller stres, korku, endişe gibi olumsuz duygular olabileceği gibi mutluluk, keyif alma gibi olumlu duygular da olabilir (Tomekin, 2022).

Kontrol Listesi Kullanma: Öğrenenin, dil öğrenme sürecinde yaşadığı duyguları veya tutumları keşfetmek için bir kontrol listesi tutması faydalı olabilir. Bu kontrol listesi,

öğrencinin duygusal deneyimlerini gözlemlemesine ve analiz etmesine yardımcı olur (Akkaş ve Ocak, 2020).

Dil Öğrenme Günlüğü Tutma: Dil öğrenme sürecinde yaşanan olayları, duyguları veya deneyimleri bir günlükte yazmak, öğrencinin duygusal deneyimlerini ifade etmesine yardımcı olur (Cesur ve Seval, 2007).

Duygularını Bir Başkasıyla Tartışma: Dil öğrenme sürecindeki duygularını ve deneyimlerini bir başkasıyla (öğretmen, arkadaş, akraba vb.) tartışmak, öğrenciye duygusal destek sağlar. Öğrenci, duygusal deneyimlerini ifade edebilir, başkalarının bakış açılarını öğrenebilir ve farklı perspektiflerden destek alabilir.

Sosyal Stratejiler

Dil öğrenimi sosyal bir süreçtir ve iletişimi içerir. Dil, insanlar arasında iletişim kurmanın temel aracıdır ve dil öğrenimi de başkalarıyla etkileşim içinde gerçekleşir. Bu nedenle, sosyal stratejiler dil öğreniminde önemli bir rol oynar.

Tablo 8. Sosyal Stratejiler

Sosyal Stratejiler	a. Soru sorma	1. Açıklama veya onay isteme 2. Düzeltme isteme
	b. Başkalarıyla işbirliği yapma	1. Akranlarla işbirliği yapma 2. Hedef dilde yetkin kişilerle işbirliği yapma
	c. Empati kurma	1. Kültürel anlayış geliştirme 2. Başkalarının düşünce ve duygularının farkına varma

Kaynak: Bardakçı ve Kılıç, 2016: s.22.

Soru Sorma: Bu kategoride bulunan stratejiler genellikle öğretmene, hedef dili anadil olarak konuşan kişilere veya kendinden daha yetkin öğrencilere açıklama, doğrulama veya kendisini düzeltme için soru sormayı içerir. İşte bu stratejilerin bazı örnekleri (Baysal, 2019).

Açıklama veya Onay İsteme: Öğrenen, iletişim sırasında karşısındaki konuşmacıdan tekrar etmesini, başka kelimelerle açıklamasını, yavaş konuşmasını veya

örneklemesini isteyebilir. Bu strateji, öğrenenin anlamadığı bir şeyi netleştirmek veya yanlış anlama riskini azaltmak için kullanılır (Tomekin,2022).

Düzeltilme İsteme: Bu strateji genellikle karşılıklı konuşmalarda kullanılır. Öğrenen, konuşması sırasında yanlış bir kelime kullanırsa veya dil bilgisi kurallarına uymazsa, karşıdaki kişiden düzeltme isteyebilir (Akkaş ve Ocak, 2020).

Akranlarla İşbirliği Yapma: Öğrenci, dil becerilerini geliştirmek için diğer öğrencilerle işbirliği yapabilir. Bir grup çalışmasında, tartışma ortamlarında veya dil etkinliklerinde akranlarıyla birlikte çalışabilir. (Baysal, 2019).

Hedef Dilde Yetkin Kişilerle İşbirliği Yapma: Dil öğrenen bir öğrenci, sınıf ortamı dışında hedef dili anadil olarak konuşan ve hedef dilde daha yetkin kişilerle işbirliği yapabilir. Bu kişilerle iletişim kurarak gerçek yaşam deneyimleri elde edebilir, dilin doğru kullanımını gözlemleyebilir ve gerçek dünya iletişim becerilerini geliştirebilir (Cesur ve Seval, 2007).

Empati Kurma: Dil öğrenimi sadece dil bilgisi ve iletişim becerileriyle sınırlı kalmaz, aynı zamanda kültürel bir anlayışı da içerir. İşte bu grupta bulunan diğer iki strateji (Tomekin, 2022):

Kültürel Anlayış Geliştirme: Dil öğrenimi sürecinde, öğrenci hedef dilin kültürünü de öğrenmeye çalışır. Bu, o dilin konuşulduğu toplumun değerlerini, geleneklerini, yaşam tarzlarını, davranış normlarını ve iletişim tarzlarını anlama çabasıdır(Baysal, 2019).

Başkalarının Düşünce ve Duygularının Farkına Varmak: Dil öğrenen bir öğrenci, başkalarının hareketlerini ve davranışlarını gözlemleyerek onların duygularını ve düşüncelerini anlamaya çalışır (Baysal, 2019).

BÖLÜM III

Yöntem

Araştırma Deseni

A1-A2 seviyesinde Türkçe öğrenmekte olan Geçici Koruma Altındaki Suriyeli Kadınların Türkçeyi yabancı bir dil olarak öğrenirken kullandıkları dil öğrenme stratejilerini belirlemeyi ve dil öğrendikçe bu stratejilerde bir değişiklik olup olmadığını tespit etmeyi hedefleyen bu çalışmada betimsel tarama modeli kullanılmış ve veriler nicel veri toplama tekniği (anket) ile toplanmıştır. Betimsel tarama yöntemi, mevcut veya geçmiş sorunları değerlendirerek, standartlara uygun bir şekilde olaylar arasındaki ilişkileri ortaya çıkarmayı amaçlayan bir yöntemdir. Bu yöntem, incelenen konuyu ayrıntılı bir şekilde tanımlamayı ve açıklamayı hedefler. Araştırma sürecinde, incelenen ortamda herhangi bir değişiklik yapmadan araştırma tamamlanır. Betimsel araştırma yönteminin beş alt yöntemi vardır: örnek olay araştırmaları, aksiyon araştırmaları, etnografik araştırmalar, gelişimci araştırmalar ve fenomenografik araştırmalar. Örnek olay araştırmaları, belirlenen örnek olaylar üzerinde neden-sonuç ilişkilerine odaklanarak yapılan incelemelerdir (Büyüköztürk, Akgün, Karadeniz, Demirel ve Kılıç, 2013) . Bu yöntem, bireysel çalışmalarda daha sık tercih edilir. Aksiyon araştırmaları, problemin tanımlanması, araştırma planının yapılması, uygulama ve etkinin değerlendirilmesi aşamalarına göre uygulanır. Etnografik araştırmalar, bir topluluğun kültürel ve sosyal açıdan geleneklerini, inançlarını ve diğer özelliklerini anlamak için yapılan araştırmalardır. Gelişimci araştırmalar ise araştırılan konunun geçmiş durumunu ve mevcut durumunu tespit ederek bu durumların karşılaştırılması yöntemini kullanır. Fenomenografik araştırmalar gözlemlenebilir konuları betimlemek için kullanılır. Bu yöntem, belirli bir fenomenin farklı yönlerini anlamak ve açıklamak amacıyla kullanılır (Kansar, 2012).

Çalışma Grubu

Veriler, iyi derecede İngilizce bilen ve A1-A2 seviyesinde Türkçe öğrenmekte olan Geçici Koruma Altındaki Suriyeli Kadınlardan toplanmıştır. Veriler, A1 ve A2 kurlarının sonunda toplanmıştır. Hem Suriyeli kadın, hem İngilizce bilmek, hem de

hâlihazırda bir Türkçe kursuna devam ediyor olmak gibi şartlar çalışma grubunu oldukça sınırlandırmıştır. Bu yüzden anket sadece yirmi (20) gönüllü öğrenci tarafından cevaplandırılmıştır. Ankette toplam 80 soru var olduğundan veriler beceri odaklı olarak parça parça toplanmıştır. Her bir beceri (okuma, yazma, dinleme, konuşma) için 20 soru vardır. Sorular az az verildiğinden Türkçeyi yabancı bir dil olarak öğrenen öğrenciler rahatlıkla ve dikkatlice cevaplar vermişlerdir.

Veri Toplama Araçları

Veri toplama aracı olarak R. L. Oxford'un geliştirdiği Language Learning Strategy Questionnaire (LLSQ) isimli Dil Öğrenme Strateji Envanteri'nin orijinal hali ile toplanmıştır. Anketin Türkçe uyarlaması öğrencilerin Türkçeyi öğreniyor olmalarından dolayı kullanılamamıştır. Bunun yerine kendilerini rahatça ifade edebildikleri ve İngilizce bilgilerini B2 ve üzeri olarak bildirdikleri için anketin İngilizce versiyonu tercih edilmiştir. Bu envanterde; konuşma, yazma, okuma ve dinleme becerilerinin gelişiminde uygulanan stratejilerin durumunu 20'şer soruyla ölçeğin 5'li likert tipinde 80 soru yer almaktadır (EK 1).

Veri Analizi

Veriler, betimsel istatistik tekniklerinden yüzdelik değer dikkate alınarak yorumlanmıştır. Burada temel amaç öğrencilerin A1 ve A2 Türkçe öğrenme aşamalarında hangi dil öğrenme stratejilerini kullandıklarını tespit etmenin yanında dili öğrendikçe strateji kullanımı bakımından bir farklılık yaşayıp yaşamadığının tespit edilmesidir. Bu yüzden 80 maddenin her biri A1 ve A2 düzeyleri için verilen cevapların yüzdelikleri alt alta verilerek karşılaştırılmıştır.

Varsayım ve Sınırlılıklar

Varsayımlar (sayıltılar) araştırmalarda doğru olarak kabul edilen yargılar genellemelerdir. Bu yargılar şekil ve ifade bakımından deneylere benzerler, ancak denenmek veya test edilmek için değildirler. Araştırmacı, kanıtlanması güç ya da imkânsız görülen konularda kendi kişisel tercihini ortaya koyarak çalışmasının temel dayanaklarını belirleyebilir. Bu tercihler kişisel görüş ve inançlara göre değişebilir. Bu

varsayımlar, değerlere, probleme, kuramlara, kontrol değişkenine ve araştırma yöntem ve tekniklerine ilişkindir (Gurbetoğlu, 2018).

Bu alışmada Projesi kapsamında eğitim alan Sriyeli kadınların verdiği bilgiler, benzer nitelikteki kişilerin değerlendirilmesi ve genelleme yapabilmek için yeterli olduğu varsayılmıştır. Ayrıca bu kişilerin veri toplama aracı için verdikleri bilgilerin doğru, kendilerini yansıtan cevaplar olduğu kabul edilmiştir.

BÖLÜM IV

Bulgular

1. Dinleme Becerisine Ait Bulgular

Katılımcıların, Dil bilgisi kuralları vasıtasıyla söylenenleri tahmin etme ve anlamaya yönelik bulguları Tablo 9’da verilmiştir.

Tablo 9. Dil Bilgisi Kuralları Vasıtasıyla Söylenenleri Tahmin Etme ve Anlama

Soru: I try to guess what somebody is saying by using grammatical rules.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%16,66	%8,33	%50	%25
A2	%0	%0	%16,66	%70,83	%12,5

Tablo 9’a bakıldığında A1 seviyesindeki katılımcıların yüzde 50’si "Genellikle Benim İçin Doğru" seçeneğini işaretlemişken bu durum A2 öğrencilerinde 70,83’e çıkıyor. Yine A1 öğrencilerin %16,66’sı dil bilgisi kurallarına dinleme esnasında genellikle dikkat etmezken A2 öğrencileri için bu durum geçerli değildir. Yani A2’ler dil bilgisi kurallarını göz önünde bulunduruyorlar. Bu da dil bilgisi kurallarını göz önünde bulundurarak dinleme yapmanın A1 ve A2 öğrencileri arasında farklı olduğunu, seviyesi ileride olan öğrencilerin, konuşma esnasında gramer kurallarına daha fazla odaklandığı sonucunu göstermektedir.

"Dil Bilgisi Kurallarını Vasıtasıyla Söylenenleri Tahmin Etme ve Anlama", dil öğrenimi sürecinde dil bilgisi bilgisini kullanarak bir dilde söylenenleri anlama ve tahmin etme becerisini ifade eder. Dil bilgisi kurallarını bilmek, bir dildeki kelime sırasını, cümle yapısını ve anlam ilişkilerini anlamamıza yardımcı olur. Bu beceri, dil öğrenenlerin okuma, dinleme ve iletişim kurma becerilerini geliştirmelerine yardımcı olur.

Katılımcıların TV programları izleyerek Türkçe öğrenmelerine yönelik bulgular Tablo 10'da verilmiştir.

Tablo 10. TV Programları İzleyerek Türkçe Öğrenmek

Soru: I learn Turkish by watching Turkish TV programs.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	%12,5	%4,16	%16,66	%54,16	%12,5
A2	%0	%0	%4,16	%87,5	%8,33

Tablo 10'a bakıldığında, A1 seviyesindeki öğrencilerin %54,16'sı, Türkçe TV programlarını izleyerek kendi dil becerilerini geliştirdiğini belirtmiştir. Aynı seviyedeki öğrencilerin %16,66'sı ise bu öğrenme biçimine az da olsa başvurmaktadır. A2 seviyesindeki öğrencilerin TV izleyerek Türkçe öğrenme oranları ise A1'den fazladır. A1 ve A2 seviyesindeki öğrenciler karşılaştırıldığında dil bilme seviyesi ileride olanların hedef dille karşılaşmayı ve daha çok maruz kalmayı tercih ettiği söylenebilir. Bu durumu, bildikçe öğrenme isteğinin ve cesaretinin artması şeklinde yorumlamak mümkündür.

TV Programları İzleyerek Türkçe Öğrenmek" dil öğrenme sürecinde kullanılan bir strateji olarak değerlendirilebilir. TV programları izlemek, dil öğrenenlerin dinleme becerilerini geliştirmelerine ve gerçek hayatta kullanılan Türkçe dil yapısını, kelime dağarcığını ve aksanları daha iyi anlamalarına yardımcı olabilir. Bu strateji, gerçek hayattan örnekler sunarak dilin kullanımını pratik etme fırsatı sağlar. TV programları, günlük konuşma dilini, kültürel ifadeleri ve dilin doğal akışını yakalamak için iyi bir kaynak olabilir. Aynı zamanda görsel öğeleri kullanarak dilin anlaşılmasını ve hatırlanmasını destekleyebilir.

Katılımcıların, Türkçe şarkılar veya diğer dinleme metinlerini dinleyerek Türkçe öğrenmelerine yönelik bulgular Tablo 11’de verilmiştir.

Tablo 11. Türkçe şarkılar veya diğer dinleme metinlerini dinleyerek Türkçe öğrenirim.

Soru: I learn Turkish by listening to Turkish songs or other listening scripts.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%0	%20,83	%58,33	%20,83
A2	%0	%0	%20,83	% 58,33	%20,83

Tablo 11’e bakıldığında, Türkçe şarkıları veya diğer dinleme metinlerini dinleyerek Türkçe öğrenme yöntemi A1 ve A2 seviyesindeki öğrenciler için benzer şekilde etkilidir. Her iki seviyede de öğrencilerin hiçbir zaman veya neredeyse hiçbir zaman bu yöntemi kullanmadıkları görülmektedir. Ayrıca, genellikle veya neredeyse hiçbir zaman bu yöntemi kullanmayan öğrencilerin oranı da her iki seviyede de %20,83’tür. Bununla birlikte, A1 ve A2 seviyelerindeki öğrencilerin çoğunluğu Türkçe şarkıları veya diğer dinleme metinlerini dinleyerek Türkçe öğrenme yöntemini tercih etmektedir. Sonuç olarak, her iki seviyede de öğrencilerin büyük bir kısmı bu yöntemi kullanarak dil öğrenimine katkıda bulunmayı seçmektedir.

"Türkçe şarkılar veya diğer dinleme metinlerini dinleyerek Türkçe öğrenmek" dil öğrenme sürecinde yaygın olarak kullanılan bir stratejidir. Şarkı dinlemek, dinleme becerilerini geliştirmek, kelime dağarcığını genişletmek, doğal dil yapılarını öğrenmek ve dilin ritmini ve melodiyi daha iyi anlamak için etkili bir yöntem olabilir. Şarkılar, gerçek hayatta kullanılan dil örneklerini sunarak dilin pratik kullanımını deneyimlemek için ideal bir kaynaktır. Şarkılar, tekrarlamayı kolaylaştırır, dilin ritmik yapısını vurgular ve dil bilgisi ni ve kelime kullanımını farklı bağlamlarda gösterir. Ayrıca, şarkıların sözlerini takip ederek kelime anlamlarını öğrenebilir ve dilin duygusal ve kültürel yönlerini keşfedebilirsiniz.

Katılımcıların Türkçeye çevirerek birinin ne dediğini anlamaya çalışmalarına yönelik bulgular Tablo 12’de verilmiştir.

Tablo 12. Türkçeye çevirerek birinin ne dediğini anlamaya çalışırım.

Soru: I try to understand what somebody is saying by translating into Turkish.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 4,16	%0	%33,33	%45,83	%16,16
A2	%0	%0	%20,83	% 54,16	%25

Tablo 12’ye bakıldığında öğrencilerin anlamadıkları Türkçe kelimeleri çeviri yaparak anlamaya çalıştıklarını ve bu stratejinin özellikle A1 seviyesindeki öğrenciler arasında daha yaygın olduğunu göstermektedir. Ancak, bu stratejinin İngilizce öğrenme sürecinde tamamen yararlı olmadığı bilinmektedir. A1 ve A2 seviyesindeki öğrencilerin cevapları karşılaştırılmalı olarak incelendiğinde; seviyesi ileride olan öğrencilerin, konuşma esnasında duyduklarını sipontele olarak Türkçe’ye tercüme etmeye daha yatkın oldukları gözlemlendi.

Bir dilin öğrenilmesi sürecinde, bir kişinin anlamak istediği ifadeleri çevirerek anlamaya çalışması yaygın bir stratejidir. Bu strateji, dil becerilerini geliştirmek, kelime dağarcığını genişletmek, dil bilgisi yapılarını anlamak ve iletişim becerilerini güçlendirmek amacıyla kullanılır. Birinin ne dediğini anlamaya çalışırken, söylenen ifadeleri kelime kelime veya cümle cümle çevirmek, dilin yapılarını ve kelime anlamlarını kavramak için yardımcı olabilir. Bu strateji, özellikle yeni bir dildeki konuşmacıların söylediklerini anlamak için kullanılan bir yaklaşımdır.

Katılımcıların kelimeyi hatırlamaları için kelimenin resim çizmelerine yönelik bulgular Tablo 13’te verilmiştir.

Tablo 13. Kelimeyi hatırlamak için kelimenin resmini çizerim.

Soru: I draw an image or picture of the word in order to remember the word.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 12,5	%12,5	%29,16	%16,66	%29,16
A2	%0	%0	%20,83	% 62,5	%16,16

Tablo 13'e bakıldığında, A1 ve A2 seviyelerindeki öğrencilerin kelime öğrenme stratejilerini gösteriyor. İki seviyede de, öğrencilerin kelime öğrenme yöntemlerinin çoğunluğu "kelimenin görsel bir taslağını çizmek" üzerine odaklanıyor. A1 seviyesinde, öğrencilerin yaklaşık %29'u kelimeyi hatırlamak için görsel teknikler kullanıyor. A2 seviyesinde, bu oran %62,5'e yükseliyor. A1 ve A2 seviyesindeki öğrencilerin cevapları karşılaştırılmalı olarak incelendiğinde; seviyesi ileride olan öğrencilerin, çizerek öğrenme gibi farklı teknikleri kullanmaya daha yatkın oldukları görüldü.

Dil öğrenme sürecinde yeni kelime öğrenmek ve hatırlamak için kullanılan bir yöntemdir. Bir kişi, öğrenmek istediği bir kelimenin resmini çizerken görsel hafızasını kullanır ve bu şekilde kelimenin anlamını ve görünümünü daha kolay hatırlamaya çalışır. Resim çizme stratejisi, kelime ile görsel arasında bağlantı kurarak kelimenin anlamını daha iyi anlamayı ve hatırlamayı amaçlar. Bu strateji, özellikle görsel öğrenme yöntemlerini tercih eden ve görsel hafızalarını daha güçlü kullanan kişiler için etkili olabilir.

Katılımcıların sözcüğün okunuşunu ses benzerliği olan Türkiye sözcüğüne bağlamalarına yönelik bulgular Tablo 14 'te verilmiştir.

Tablo 14. Sözcüğün okunuşunu ses benzerliği olan Türkiye sözcüğüne bağladım.

Soru: I connect the pronunciation of the word with the Turkey word which has a similar sound.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%4,16	%45,83	% 33,33	%16,66
A2	%0	%0	%8,33	% 62,5	%29,16

Tablo 14'e bakıldığında, A1 seviyesindeki öğrencilerin %45,83'ü bu stratejiyi biraz doğru olarak göstermişken, A2 seviyesindeki öğrencilerin %8,33'ü bu stratejiyi biraz doğru olarak göstermiştir. Bu, öğrencilerin kelime öğrenirken farklı stratejiler kullandıklarını ve bu stratejilerin seviyelerine göre değiştiğini göstermektedir.

Öğrenilmek istenen kelimenin okunuşunu veya telaffuzunu hatırlamak için o kelimenin benzer bir ses yapısına veya ses benzerliğine sahip başka bir kelimeye bağlamayı içerir. Örneğin, "Türkiye" kelimesinin okunuşunu hatırlamak için "türkü" kelimesiyle ilişkilendirmek gibi. Bu tür stratejiler, dil öğrenenlerin dilin ses yapısını ve telaffuzunu daha iyi anlamalarına yardımcı olabilir. Ancak her dil öğrenen için aynı derecede etkili olmayabilir ve kişinin öğrenme tarzına ve tercihlerine bağlı olarak değişiklik gösterebilir.

Katılımcıların iletişimden çok dil bilgisine odaklanmalarına yönelik bulgular Tablo 15 'te verilmiştir.

Tablo 15. İletişimden çok dil bilgisine odaklanıyorum.

Soru: I concentrate on the grammar rather than on the communication.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 12,5	%16,66	%8,33	% 41,66	%20,83
A2	%0	%4,16	%8,33	% 70,83	%16,66

Tablo 15'e bakıldığında, A1 ve A2 seviyesindeki öğrencilerin cevapları karşılaştırılmalı olarak incelendiğinde; seviyesi geride olan öğrencilerin, gramere nazaran iletişime daha çok odaklandıkları tespit edildi. Bu durum Türkçe'nin; başlangıçta iletişim için kolay ancak ileride dil mantığının benimsenmesi bakımından zor bir dil olduğu sonucunu gösterdi.

Dil öğrenenin dil bilgisi kurallarına, kelime dağarcığına ve dilin yapısal özelliklerine odaklanmayı tercih ettiği anlamına gelir. İletişimde yer almak, gerçek hayattaki dil kullanımıyla ilgili becerileri geliştirmek yerine, daha çok dil bilgisi kurallarını anlamaya, kelime dağarcığını genişletmeye ve dilin yapısını öğrenmeye yönelik bir yaklaşımı ifade eder.

Katılımcıların daha önce yaşadığı deneyimlere başvurarak fikir edinmeye çalışmalarına yönelik bulgular Tablo 16'da verilmiştir.

Tablo 16. Daha önce yaşadığım deneyimlere başvurarak fikir anlamaya çalışırım.

Soru: I try to understand the idea by referring to previous experiences I have had.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%0	%25	% 50	%25
A2	%0	%0	%8,33	% 58,33	%33,33

Tablo 16'ya bakıldığında, öğrencilerin çoğunlukla kelime öğrenme stratejilerini kullandıkları görülmektedir. Özellikle bir kelimeyi hatırlamak için deneyimlerinden sık sık kullandıkları anlaşılmaktadır. A2 seviyesinde bu daha da artmaktadır.

Dil öğrenenin daha önceki deneyimlerine dayanarak dilin anlamını anlamaya çalıştığı anlamına gelir. Öğrenen, daha önce karşılaştığı benzer durumları, olayları veya kavramları hatırlayarak yeni dil bilgisini ve kavramlarını anlamlandırmaya çalışır. Bu strateji, dil öğrenenin kişisel deneyimlerini, kültürel bilgisini ve genel dünya görüşünü dil öğrenme sürecine dâhil etmeyi hedefler.

Katılımcıların tanıdık gelen kelime(ler)i kullanarak tahmin etmeye çalışmalarına yönelik bulgular Tablo 17'de verilmiştir.

Tablo 17. Bana tanıdık gelen kelime(ler)i kullanarak tahmin etmeye çalışırım.

Soru: I try to guess by using a word (s) that is familiar to me.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%4,16	%25	% 41,66	%29,16
A2	%0	%0	%20,83	% 50	%29,16

Tablo 17'ye bakıldığında, A1 ve A2 seviyelerindeki öğrencilerin %29,16'sı, kelimeleri hatırlamak için aşına oldukları bir kelime kullanmayı tercih etmiştir. Ayrıca %79,16'sı kelimeyi hatırlamak için daha önceki deneyimlerine başvurmayı tercih etmiştir. Tablodan anlaşılabacağı gibi, kelime hatırlama yöntemleri, öğrenim düzeyine göre değişmektedir. Daha ileri seviyelere geldikçe, öğrenciler kelime hatırlama konusunda daha iyi yöntemler kullanmaya başlamaktadırlar.

Dil öğrenenin daha önceki bilgi ve deneyimlerinden yola çıkarak bir kelimenin veya ifadenin anlamını tahmin etmeye çalışmasını ifade eder. Öğrenen, kendisine tanıdık gelen kelimeleri veya yapıları kullanarak bir dil öğrenme durumunda karşılaştığı yeni bir

kelimenin anlamını anlamaya çalışır. Öğrenen, benzerlikler ve ilişkiler aracılığıyla yeni kelimeleri hızla öğrenme ve anlama sürecini kolaylaştırmayı hedefler.

Katılımcıların dinlemede, fikirleri hatırlamak için notlar almasına yönelik bulgular Tablo 18’de verilmiştir.

Tablo 18. Dinlemede, fikirleri hatırlamak için notlar alıyorum.

Soru: In Listening, I take notes to remember ideas.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%0	%29,16	% 37,5	%33,33
A2	%0	%0	%12,5	% 58,33	%29,16

Tablo 18’e bakıldığında, A1 ve A2 seviyelerinde öğrenenlerin dinleme becerileri hakkındaki davranışlarını göstermektedir. A1 seviyesindeki öğrencilerin %66,66’sı dinleme sırasında not almamaktadır. Ancak, %70’ten fazlası, dinleme sırasında kendilerine tanıdık gelen bir kelimeyi kullanarak tahmin yürütmeye çalışmaktadır. Ayrıca, %70’ten fazlası, dinleme sırasında kelime telaffuzuna benzer Türkçe bir kelimeye bağlantı kurmaktadır. A2 seviyesindeki öğrencilerin yaklaşık %58’i dinleme sırasında not almayı tercih etmektedir. %50’si ise, dinlemede anlamadıkları bir kelime yerine yakın anlamlı bir kelime kullanarak tahmin yürütmeye çalışmaktadır. Bu da her iki seviye tahminden yola çıkarak anlamlandırdığını göstermektedir.

Dinleme becerisini geliştirmek ve anlama sürecini desteklemek amacıyla kullanılır. Dinleme esnasında, öğrenen, önemli bilgileri veya fikirleri not alarak kaydetmeye çalışır. Bu notlar, dinleme aktivitesi sonrasında fikirleri hatırlamak, önemli detayları vurgulamak ve anlamı pekiştirmek için kullanılır. Dil öğrenme stratejilerinin birçok farklı yönünü kapsamlı bir şekilde ele almaktadır. "Not alma" stratejisi, dil öğrenme sürecinde bilgiyi organize etme, aktarma ve hatırlama açısından önemli bir rol

oyunar. Öğrenenlerin dinleme becerilerini geliştirmek ve anlama sürecini daha etkili hale getirmek için bu stratejiyi kullanmaları önerilir

Katılımcıların, mesajı anlamak için her bir kelimeyi anlamaya çalışmaya yönelik bulgular Tablo 19’da verilmiştir.

Tablo 19. Mesajı anlamak için her bir kelimeyi anlamaya çalışıyorum.

Soru: I try to understand every individual word to understand the passage.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%8,33	%8,33	% 41,66	%41,66
A2	%0	%0	%4,16	% 75	%20,83

Tablo 19’a bakıldığında, A1 seviyesindeki öğrencilerin %83,33’ü, bir metni anlamak için kelime kelime anlamaya çalışmadıklarını belirtiyor. Bunun yerine, bir metni bütünsel olarak anlamaya çalışıyorlar. Ancak, %16,66’sı hala kelime kelime anlamaya çalışıyor. A2 seviyesindeki öğrencilerin %95,83’ü, bir metni anlamak için kelime kelime anlamaya çalışmadıklarını belirtiyor. A2 seviyesi öğrencileri, A1 seviyesine göre daha bütünsel bir okuma yaklaşımına sahiptirler. Ancak, %4,16’sı hala kelime kelime anlamaya çalışıyor. A1 ve A2 seviyesindeki öğrencilerin cevapları karşılaştırılmalı olarak incelendiğinde; seviyesi geride olan öğrencilerin, okuma esnasında kelime odaklı düşündüğü görüldü. Bu durum Türkçe öğrenen kişilerin, bütünü anlamak için parçaları anlamaya ihtiyacı olduğunu gösterdi.

Bir metin veya mesajı anlamak için bilinmeyen kelimelerle karşılaşıldığında kullanılır. Öğrenen, bilmediği kelimelerin anlamını bulmak için sözlük veya diğer kaynaklardan yardım alır. Her bir kelimenin anlamını öğrenerek, mesajın bütünü anlamak için kelime anlamını çözmeye çalışır. Oxford Dil Öğrenme Sözlüğü, kelime anlama stratejisini vurgulayarak, kelime bilgisinin dil anlama ve iletişim becerilerinin temel bir parçası olduğunu belirtir. Bu strateji, kelime dağarcığını genişletmek ve

metinleri daha iyi anlamak için önemlidir. Öğrenenlerin metinleri anlamak için kelime anlama stratejisini kullanmaları önerilir.

Katılımcıların, dinleme becerisini geliştirmek için söylediklerini dinlemeye yönelik bulgular Tablo 20’de verilmiştir.

Tablo 20. Dinleme becerimi geliştirmek için söylediklerimi dinlerim.

Soru: Listen to what I say to practice my listening skill.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%4,16	%29,16	% 50	%16,66
A2	%0	%0	%16,66	% 50	%33,33

Tablo 20’ye bakıldığında, A1 seviyesindeki öğrencilerin %50’si ve A2 seviyesindeki öğrencilerin %50’si, kendi konuşmalarını dinleyerek dinleme becerilerini geliştirdiğini söylemektedir. A2 seviyesinden bu oran artarak öğrencilerin kendi konuşmalarını dinleyerek dinleme becerilerini geliştirdiği ortaya çıkmıştır.

Dil öğrenenin kendi ürettiği sözcükleri, ifadeleri veya cümleleri dinleyerek dil becerilerini geliştirmeyi amaçlar. Öğrenen, kendi konuşmalarını kaydedebilir veya hafızasından geçen cümleleri tekrar ederek kendini dinleyebilir. Bu sayede telaffuz, vurgu, anlam ve dil bilgisi gibi unsurlarda farkındalık geliştirir ve dinleme becerisini güçlendirir. Dinlediği kendi konuşmalarını analiz etmek, hataları tespit etmek ve gelişim alanlarını belirlemek için faydalı olabilir. Bu strateji, dil öğrenenin kendi dil üretimini değerlendirmesine ve düzeltmeler yapmasına yardımcı olabilir.

Katılımcıların, dinleme becerisini uygulamadan önce, kendilerini en çok rahatsız eden bir konu, telaffuz veya gramer kurallarını hazırlamaya yönelik bulgular Tablo 21’de verilmiştir.

Tablo 21. Dinleme becerimi uygulamadan önce, beni en çok rahatsız eden bir konu, telaffuz veya gramer kuralları hazırlarım.

Soru: Before practicing my listening skill, I prepare a topic, pronunciation or grammatical rules which give me the greatest trouble.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%8,33	%29,16	%29,16	%33,33
A2	%0	%0	%12,5	% 66,66	%20,83

Tablo 21'e bakıldığında, A1 ve A2 seviyesindeki öğrencilerin dinleme becerilerini geliştirmek için kendi söylediklerini dinlemeyi tercih ettikleri görülüyor. Her iki seviyede de öğrencilerin yaklaşık olarak yarısı bu davranışı her zaman ya da neredeyse her zaman sergiliyor. Bu, öğrencilerin kendi seslerini dinleyerek telaffuz ve dil bilgisi kurallarını daha iyi anlamaya çalıştıklarını göstermektedir.

"Ön hazırlık yapma" veya "hedef belirleme" stratejilerine benzerlik göstermektedir. Bu strateji, dinleme aktivitesine başlamadan önce öğrenenin kendini rahat hissetmesini sağlamak ve potansiyel zorlukları aşabilmek için ön hazırlık yapmasını içerir. Öğrenen, önceden telaffuz veya dil bilgisi konularında zorlandığı noktaları belirleyerek bu konulara odaklanabilir. Örneğin, belirli sesleri veya dil bilgisi yapılarını tekrar edebilir, örnek cümleler hazırlayabilir veya öğrenme kaynaklarından örnekleri inceleyebilir. Bu strateji, öğrenenin dinleme sürecinde daha güvenli hissetmesini ve önceden tanıdığı veya zorlandığı dil öğeleriyle ilgili farkındalık geliştirmesini sağlar. Böylece, dinleme aktivitesinde karşılaşılan zorlukları daha iyi aşma ve anlama becerisini geliştirme imkânı sağlar.

Katılımcıların, yüz yüze ya da kasetten söylenen bir cümleyi/cümleleri ezberlemeye ve kendi kendilerine çözümleme çalışmalarına yönelik bulgular Tablo 22'de verilmiştir.

Tablo 22. Yüz yüze ya da kasetten söylenen bir cümleyi/cümleleri ezberlemeye ve kendi kendime çözümlemeye çalışırım.

Soru: I try to remember a sentence(s) spoken face-to-face or on cassettes and analyze them by myself.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%8,33	% 20,83	% 58,33	%12,5
A2	%0	%0	%20,83	% 54,16	%25

Tablo 22'ye bakıldığında, A1 ve A2 öğrenme seviyesindeki öğrencilerin kendilerine göre konuşma veya kasetlerdeki cümleleri hatırlama ve kendi başlarına analiz etme eğiliminde oldukları görülmektedir. Özellikle A1 seviyesindeki öğrencilerin %58,33'ü bu yöntemi kullanırken, A2 seviyesindeki öğrencilerin %54,16'sı bu şekilde davranmaktadır. Bu durum, öğrencilerin dinleme becerilerini geliştirmek için kendi çabalarıyla metinleri analiz etme ve cümleleri hatırlama stratejilerini tercih ettiklerini göstermektedir. Bu yaklaşım, öğrencilerin metinlerdeki dil yapılarını ve kelime dağarcığını anlama yeteneklerini artırma çabası olarak değerlendirilebilir.

Dil stratejisi "dilbilgisel farkındalık" olarak adlandırılmaktadır. Bu strateji, bir dil öğrenenin yüz yüze veya kaydedilmiş bir materyalden (kaset, ses kaydı vb.) dinlediği cümleleri veya metinleri ezberlemeye ve ardından bu cümleleri dilbilgisel açıdan çözümlemeye çalışmasını içerir. Öğrenen, cümleleri tekrar tekrar dinleyerek ve ezberleyerek dilbilgisel yapıları ve kullanılan kelime veya ifadeleri anlamaya çalışır. Daha sonra, bu cümleleri parçalara ayırarak kelime sırasını, zaman kullanımını, dilbilgisel yapıları ve anlam ilişkilerini çözümleme amacıyla incelemeye çalışır. Bu strateji dilbilgisel farkındalığı geliştirir ve dil bilgisi kurallarının uygulanmasını, cümle yapılarının anlaşılmasını ve dilin işleyişine daha derinlemesine bir kavrayışı teşvik eder. Ayrıca, dilbilgisel farkındalık sayesinde öğrenen, dinlediği cümleleri daha iyi anlamlandırabilir ve kendi ifade yeteneğini geliştirebilir.

Katılımcıların, bir dinleme uygulamasından sonra, anladıklarını tekrar tekrar kontrol etmelerine yönelik bulgular Tablo 23’te verilmiştir.

Tablo 23. Bir dinleme uygulamasından sonra, anladığımı tekrar tekrar kontrol ederim.

Soru: After a listening practice, I check and recheck my understanding.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%4,16	%12,5	% 58,33	%25
A2	%0	%0	%16,66	% 62,5	%20,83

Tablo 23’e bakıldığında, öğrencilerin dinleme sonrası anlamalarını kontrol etme ihtiyacını fark ettiğini ve bunu genellikle doğru bir şekilde gerçekleştirmeye çalıştığını göstermektedir. Öğrencilerin dinleme pratiği sonrasında kendi anlamalarını sorgulamaları, anlama becerilerini geliştirmek ve eksikliklerini tespit etmek için önemli bir stratejidir. Öğrencilerin anlamalarını kontrol etme stratejisini daha tutarlı bir şekilde uygulamada zorluklar yaşadıklarını veya farklı stratejilere yönelme eğilimi gösterdiklerini gösterebilir.

Bir dil öğrenenin bir dinleme uygulamasından sonra, dinlediği içeriği anladığını kontrol etme amacıyla geri dönüp tekrar dinlemesini içerir. Öğrenen, dinleme sürecinde anladığı kısımları hatırlayarak veya notlarını kullanarak dinlediği içeriği yeniden gözden geçirir. Anladığı yerleri tekrar teyit eder ve gerektiğinde daha fazla anlamaya çalışır. Bu strateji, dil öğrenenin dinleme becerisini değerlendirmesine ve eksikliklerini belirlemesine yardımcı olur. Aynı zamanda öğrenenin, dinleme sürecinde karşılaştığı zorlukları tanımlamasını ve bu zorluklarla başa çıkmak için stratejiler geliştirmesini sağlar. Dinlediğini kontrol etme ve tekrar kontrol etme, öğrenenin dinleme becerisini güçlendirerek daha iyi bir anlama seviyesine ulaşmasına yardımcı olur.

Katılımcıların, sözlü olarak yaptığı hataları düzeltmeye yönelik bulgular Tablo 24’te verilmiştir.

Tablo 24. Sözlü olarak yaptığım hataları düzeltirim.

Soru: I correct the mistakes that I produce orally.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%4,16	%4,16	% 58,33	%33,33
A2	%0	%0	%12,5	% 70,83	%16,66

Tablo 24'e bakıldığında, A1 ve A2 seviyesindeki öğrencilerin dinleme pratiği sonrasında kendi hatalarını düzeltme konusundaki tutumlarında farklılıklar olduğu görülmektedir. A1 seviyesindeki öğrencilerin büyük bir çoğunluğu genellikle veya her zaman kendi ürettikleri hataları düzeltmeye çalıştıklarını belirtmiştir. Bu, öğrencilerin kendi hatalarını fark etme ve düzeltme yeteneğini geliştirmeye önem verdiğini göstermektedir. Öte yandan, A2 seviyesindeki öğrencilerin %70,83'ü genellikle veya her zaman kendi hatalarını düzeltme eğiliminde olduğunu ifade etmiştir. Bu, A2 seviyesindeki öğrencilerin A1 seviyesine göre daha yüksek bir düzeyde hata farkındalığına ve düzeltme stratejilerine sahip olduğunu göstermektedir.

"Sözlü hataları düzeltme" dil stratejisi "hata düzeltme" (error correction) olarak adlandırılabilir. Bu strateji, bir dil öğrenenin sözlü iletişim sırasında yaptığı hataları fark etmesini ve düzeltmesini içerir. Öğrenen, konuşma sırasında yanlış bir kelime kullanması, yanlış bir dil bilgisi yapı kullanması veya telaffuz hataları yapması gibi hataları fark eder ve kendini düzeltir. Bunu yaparken, ya kendi kendine düzeltme yapar ya da dinleyicilerden gelen geri bildirimleri kullanır. Bu strateji, dil öğrenenin sözlü iletişim becerilerini geliştirmesine ve hatalarını azaltmasına yardımcı olur. Hataların fark edilmesi ve düzeltilmesi, dil öğrenenin dil bilgisi, kelime dağarcığı ve telaffuz becerilerinin iyileştirilmesine katkıda bulunur. Ayrıca, bu strateji, dil öğrenenin daha doğru ve akıcı bir şekilde iletişim kurmasını sağlar.

Katılımcıların, hangi seslerin en çok sorun yarattığının farkında olmaya çalıştıklarına, bu sayede dinlerken ve pratik yaparken onlara özel bir ilgi gösterebilmelerine yönelik bulgular Tablo 25’te verilmiştir.

Tablo 25. Hangi seslerin en çok sorun yarattığının farkında olmaya çalışıyorum. Bu sayede dinlerken ve pratik yaparken onlara özel bir ilgi gösterebiliyorum.

Soru: I try to be aware of which sounds give the greatest trouble. In this way I can pay special attention to them while I listen and practice.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%0	%33,33	% 37,5	%29,16
A2	%0	%4,16	%8,33	% 75	%12,5

Tablo 25’e bakıldığında, A1 seviyesindeki öğrencilerin %33,33’ü belirli seslerin zorluklarını fark etmeye ve bu seslere dikkat etmeye çalışmaktadır. Bu, öğrencilerin dinleme ve pratik yaparken belirli seslere odaklanarak sesbilgisini ve telaffuzlarını geliştirmeye çalıştıklarını göstermektedir. A2 seviyesindeki öğrencilerin ise %75’i dinleme çalışmaları sonrasında kendilerini düzeltme eğilimindedir. Bu, öğrencilerin hatalarını fark etme ve düzeltme stratejilerini aktif bir şekilde kullanmaya çalıştıklarını gösterir. A1 ve A2 seviyesindeki öğrencilerin dinleme çalışmaları sonrasındaki davranışları, anlama seviyelerini kontrol etme, kendini düzeltme ve belirli seslere odaklanma gibi stratejileri içermektedir. Bu stratejiler, öğrencilerin dinleme becerilerini geliştirmelerine yardımcı olabilir ve dil öğrenme sürecinde önemli bir rol oynayabilir.

Bu strateji, bir dil öğrenenin hedef dildeki seslerin farkındalığını artırmayı ve hangi seslerin kendisi için zorluk yarattığını belirlemeyi içerir. Dil öğrenen, dinleme ve konuşma aktiviteleri sırasında hangi seslerin en çok sorun yarattığını fark etmeye çalışır. Örneğin, belirli bir sesin telaffuzunda veya ayırt edilmesinde güçlük yaşadığını fark eder. Bu strateji, dil öğrenenin dilin ses yapısını daha iyi anlamasına ve hedef dildeki sesleri daha doğru bir şekilde telaffuz etmesine yardımcı olur. Ses farkındalığı geliştikçe, dil

öğrenen daha doğru ve anlaşılır bir şekilde konuşabilir. Ayrıca, bu strateji, dil öğrenenin hedef dildeki konuşmacıları daha iyi anlamasına ve anadil konuşmacılarının aksanlarını daha kolay ayırt etmesine yardımcı olur.

Katılımcıların, birinin ne dediği anlaşılmıyorsa ondan yavaşlamasını veya tekrar söylemesini istemelerine yönelik bulgular Tablo 26’da verilmiştir.

Tablo 26. Birinin ne dediğini anlamıyorsam, ondan yavaşlamasını veya tekrar söylemesini isterim.

Soru: If I cannot understand what somebody is saying, I ask him/her to slow down or say it again.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%0	%4,16	% 58,33	%37,5
A2	%0	%0	%8,33	% 66,66	%25

Tablo 26’ya bakıldığında, her iki seviyede de, öğrencilerin dinledikten sonra anladıklarını kontrol etme, hatalarını düzeltme ve dinlerken en çok zorlandıkları seslere dikkat etme konusunda en azından "biraz doğru" olduklarını belirten yanıtların oranı yüksektir. A2 seviyesindeki öğrencilerin, ne söylendiğini anlamadıklarında yavaşlama veya tekrar isteme konusunda daha yüksek bir oranı vardır.

"Birinin ne dediğini anlamıyorsam, ondan yavaşlamasını veya tekrar söylemesini isteme" dil stratejisi "tekrarlatma" olarak adlandırılabilir. Bu strateji, bir dil öğrenenin bir konuşmacının söylediklerini anlamada güçlük yaşadığında, konuşmacıya tekrarlatma talep etme anlamına gelir. Dil öğrenen, karşıdaki kişiye "Biraz daha yavaş konuşabilir misiniz?" veya "Tekrar edebilir misiniz?" gibi bir rica yaparak anlamadığı kısmı tekrarlatmasını ister. Bu strateji, dil öğrenenin iletişim becerilerini geliştirmeye yardımcı olur. Anlama güçlüğü yaşandığında doğrudan iletişimi sürdürmek yerine, anlaşılmayan kısmın tekrar edilmesini sağlamak, dil öğrenenin daha iyi bir anlayış elde etmesine ve

iletişim engellerini aşmasına yardımcı olur. Ayrıca, bu strateji dil öğrenenin duyduğu kelimeleri ve ifadeleri tekrar dinleyerek dinleme becerisini güçlendirir.

Katılımcıların, birinin söylediklerini dinlemeye ve dinleme becerilerini geliştirmeye yönelik bulgular Tablo 27’de verilmiştir.

Tablo 27. Birinin söylediklerini dinlemek, dinleme becerimi geliştirir.

Soru: Listening to what somebody is saying improves my listening skill.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%4,16	%8,33	% 54,16	%33,33
A2	%0	%0	%12,5	% 58,33	%29,16

Tablo 27’ye bakıldığında, tabloya bakıldığında, A1 ve A2 öğrencilerinin büyük çoğunluğunun, belirtilen becerileri genellikle veya sıklıkla kullandıkları görülmektedir. Özellikle, öğrencilerin çoğunluğu, anlamadıkları durumlarda tekrar sormak gibi basit bir stratejiyi bile kullanmaktan kaçınmamaktadır. Bununla birlikte, bazı öğrencilerin bu becerileri kullanma konusunda daha az kendine güvendikleri de görülmektedir.

"Birinin söylediklerini dinlemek" dil stratejisi "aktif dinleme" olarak adlandırılabilir. Bu strateji, dil öğrenenin iletişim ortamında karşıdaki kişinin söylediklerine aktif bir şekilde odaklanmasını ve anlama becerisini geliştirmeyi amaçlar. Aktif dinleme, sadece duymakla kalmayıp, dinlenen içeriği anlamak, detayları fark etmek, ifade edilen duygu ve düşünceleri anlamaya çalışmak gibi süreçleri içerir. Dil öğrenen, aktif dinleme stratejisini kullanarak karşıdaki kişinin söylediklerine dikkatlice odaklanır, anlamaya çalışır ve gerektiğinde doğru anladığından emin olmak için teyit eder. Bu strateji, dil öğrenenin dil becerilerini geliştirmesine ve gerçek iletişim ortamlarında daha etkili bir şekilde anlama ve yanıt verme yeteneğini artırmasına yardımcı olur.

Katılımcıların, bir grup tartışmasında dinleme becerilerini geliştirmeye yönelik bulgular Tablo 28’de verilmiştir.

Tablo 28. Bir grup tartışmasında dinleme becerim gelişir.

Soru: In a group discussion, my listening skill is improved.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%0	%16,66	% 58,33	%25
A2	%0	%0	%4,16	% 70,83	%25

Tablo 28’e bakıldığında, dinleme becerilerini ölçmek için sorulmuş ve iki farklı seviye (A1 ve A2) için cevapları içermektedir. A1 seviyesindeki öğrencilerin, diyalogları anlamada zorlandıkları konulara özel dikkat göstermeleri gerektiği vurgulanmaktadır. Ayrıca, anlaşılmayan bir şey olduğunda, kişinin hızlı konuşan kişiden veya duyulamayan bir kelime veya ifadeden açıklama istemesi gerektiği belirtilir. A2 seviyesindeki öğrencilerin, okuma sırasında anlamadıkları Türkçe kelimeleri tahmin etmeleri ve diyalog veya grup tartışmalarında aktif olarak dinlemeleri gerektiği belirtilir.

"Bir grup tartışmasında dinleme becerisinin gelişmesi" dil stratejisi "grup tartışması") olarak adlandırılabilir. Grup tartışması stratejisi, dil öğrenenin bir grup ortamında diğer katılımcıların fikirlerini dinlemesini ve anlamasını amaçlar. Bu strateji, dil öğrenenin aktif olarak katıldığı bir tartışma ortamında diğer insanların düşüncelerini anlamaya çalışmasını ve bu süreçte dinleme becerisini geliştirmesini hedefler. Grup tartışması, dil öğrenenin başkalarının fikirlerini duyma, çeşitli perspektifleri anlama, argümanları takip etme ve anlama, farklı görüşleri sentezleme gibi becerilerini geliştirmesine yardımcı olur. Aynı zamanda, dinleme becerisinin yanı sıra iletişim, ifade etme ve etkili iletişim kurma becerilerini de geliştirmeye katkıda bulunur. Grup tartışması stratejisi, dil öğrenenin gerçek dünya iletişimini taklit ettiği ve farklı görüşleri anlama ve ifade etme fırsatı sunduğu için dil öğrenme sürecinde etkili bir yöntem olarak kabul edilir.

2. Okuma Becerisine Ait Bulgular

Katılımcıların, okurken bilmedikleri Türkçe kelimeleri anlamak için ellerindeki ipuçlarından anlamalarına yönelik bulgular Tablo 29’da verilmiştir.

Tablo 29. Okurken bilmediğim Türkçe kelimeleri anlamak için elimdeki ipuçlarından anlarım.

Soru: To understand unfamiliar Turkish words while I am reading, I guess from available clues.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%8,33	%16,66	% 54,16	%20,83
A2	%0	%0	%16,66	% 70,83	%12,5

Tablo 29’a bakıldığında, A1 ve A2 düzeyindeki öğrencilerin dinleme ve okuma becerilerini geliştirme konusunda benzer stratejiler kullandıkları görülmektedir. A1 ve A2 düzeyindeki öğrencilerin anlama becerilerini geliştirme konusunda benzer stratejileri tercih ettikleri görülmektedir. Bu stratejiler, öğrencilerin anlamadıkları noktaları netleştirmek, dinleme ve okuma becerilerini güçlendirmek ve iletişimde daha etkili olmak için önemli adımlardır.

"Okurken bilmediğim kelimeleri anlamak için ipuçlarından yararlanmak" dil stratejisi "kelime çıkarımı" olarak adlandırılabilir. Kelime çıkarımı stratejisi, dil öğrenenin metin okurken bilmediği kelimeleri anlamak için metindeki ipuçlarından yararlanmasını hedefler. Bu strateji, dil öğrenenin kelime dağarcığını genişletme ve anlama becerilerini geliştirme amacıyla kullanılır. Dil öğrenen, metinde karşılaştığı bilinmeyen bir kelimeyi anlamak için metindeki diğer kelimelerden, cümle yapısından, bağlamdan ve metnin genel anlamından ipuçlarına başvurur. Örneğin, bilmediği bir kelimenin metindeki yerine, cümledeki diğer kelimelerle olan ilişkisine, cümle yapısına veya paragrafın genel konusuna bakarak kelimenin muhtemel anlamını çıkarabilir.

Katılımcıların, Türkçe kitap veya dergi okuyarak Türkçe öğrenmelerine yönelik bulgular Tablo 30’da verilmiştir.

Tablo 30. Türkçe kitap veya dergi okuyarak Türkçe öğrenirim.

Soru: I learn Turkish by reading Turkish books or magazines.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%4,16	%25	% 45,8	%25
A2	%0	%12,5	%25	% 41,66	%20,83

Tablo 30’a bakıldığında, her iki seviyedeki öğrencilerin çoğunluğu yabancı bir kelimeyi anlamak için mevcut ipuçlarından tahmin yürütmeyi tercih etmektedir. Bu, öğrencilerin metnin bağlamına dayanarak kelime anlamını anlama becerisini geliştirmeye çalıştıklarını gösterir. A1 seviyesindeki öğrencilerin %33,33’ü ve A2 seviyesindeki öğrencilerin %29,16’sı, dinleme becerilerinin gelişmesi için başkalarından yavaş veya tekrar etmelerini isteme yöntemini sık sık kullandıklarını ifade etmiştir. Bu, öğrencilerin anlamadıkları noktaları netleştirmek için iletişimde karşı tarafa yardımcı olmasını talep etme stratejisini tercih ettiklerini gösterir. Genel olarak, A1 ve A2 seviyesindeki öğrencilerin Türkçe öğrenme yöntemleri arasında bazı benzerlikler bulunmasına rağmen, A2 seviyesindeki öğrencilerin genellikle daha fazla yöntem kullanma eğiliminde oldukları ve dinleme becerilerini geliştirme konusunda daha fazla farkındalığa sahip oldukları görülmektedir.

‘Türkçe kitap veya dergi okuyarak Türkçe öğrenmek’ dil stratejisi "okuma ve anlama" olarak adlandırılabilir. Bu strateji, dil öğrenenin Türkçe dilini geliştirmek ve kelime dağarcığını genişletmek amacıyla Türkçe kitap veya dergileri okumasını içerir. Kitap veya dergi okuma, dil öğrenenin kelime bilgisini artırmak, dilin dilbilgisel yapısını öğrenmek, dilin akıcılığını ve anlamını geliştirmek için önemli bir yöntemdir. Dil öğrenen, Türkçe kitap veya dergileri okurken yeni kelimeler öğrenir, kelime dağarcığını

genişletir ve dil bilgisi yapılarını gözlemleyerek öğrenir. Aynı zamanda, metinlerdeki bağlamsal anlamı, dilin kullanımını, ifade biçimlerini ve dilin dilbilgisel özelliklerini keşfeder. Okuma ve anlama stratejisi, dil öğrenenin kelime bilgisini geliştirmesine, okuduğunu anlamasına ve Türkçe dilini gerçek hayatta kullanmasına yardımcı olur. Bu strateji, dil öğrenenin dilin yazılı formunu anlamak, ifade etmek ve kendini yazılı olarak ifade etmek konusunda yetkinlik kazanmasına katkıda bulunur.

Katılımcıların, anlamlarını anlamak için Türkçe kelimelerin yazılışlarına benzer Türkçe kelimeler ile ilişkilendirmeye yönelik bulgular Tablo 31’de verilmiştir.

Tablo 31. Anlamlarını anlamak için Türkçe kelimelerin yazılışlarını benzer Türkçe kelimeleri ile ilişkilendiririm.

Soru: I connect the spellings of Turkish words with similar Turkey words to understand the meanings.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%0	%25	% 45,83	%29,16
A2	%0	%0	%20,83	% 54,16	%25

Tablo 31’e bakıldığında, öğrencilerin farklı seviyelerde farklı stratejileri tercih ettiklerini ve farklı oranlarda bu stratejileri kullanmaya yönelik bir eğilimleri olduğunu göstermektedir. A1 seviyesindeki öğrencilerin daha çok yazılı kaynakları kullanmaya yönelik bir eğilimi olduğu görülürken, A2 seviyesindeki öğrencilerin kelime anlamını tahmin etme stratejisi üzerinde daha fazla odaklandıkları görülmektedir. Bu veriler, dil öğrenme sürecinde öğrencilerin farklı stratejileri kullanabileceğini ve stratejilerin dil becerilerinin gelişimine katkı sağlayabileceğini göstermektedir.

"Anlamlarını anlamak için Türkçe kelimelerin yazılışlarını benzer Türkiye kelimeleri ile ilişkilendirme" dil stratejisi "kelime tanıma ve bağlam kurma" olarak adlandırılabilir. Bu strateji, dil öğrenenin yeni Türkçe kelimeleri öğrenirken, kelimenin

anlamını anlamak için benzerlikleri veya ilişkileri kullanmasını içerir. Dil öğrenen, bilmediği bir Türkçe kelimeyle karşılaştığında, o kelimenin yazılışında veya söyleyişinde benzerlikler veya ilişkiler olduğu başka bir Türkçe kelimeyi hatırlayabilir veya ilişkilendirebilir. Örneğin, "kitap" kelimesini bilen bir dil öğrenen, "kütüphane" kelimesini gördüğünde bu iki kelime arasındaki benzerliği veya ilişkiyi kullanarak "kütüphane" kelimesinin anlamını tahmin edebilir. Bu strateji, dil öğrenenin kelime öğrenme sürecinde daha etkili bir şekilde anlam oluşturmaya ve kelime dağarcığını geliştirmesine yardımcı olur. Kelimeleri benzerlikler veya ilişkiler üzerinden öğrenmek, dil öğrenenin kelime anlamını daha hızlı ve etkili bir şekilde kavramasına ve hafızada tutmasına yardımcı olur. Ayrıca, bu strateji, dil öğrenenin okuduğu veya duyduğu metinlerdeki kelimeleri daha iyi anlamasını sağlar ve dilin genel bağlamını daha iyi kavramasına yardımcı olur.

Katılımcıların, kalıpları inceleyerek cümleleri anlamalarına yönelik bulgular Tablo 32’de verilmiştir.

Tablo 32. Kalıplarını inceleyerek cümleleri anlamaya çalışırım.

Soru: I try to understand sentences by analyzing their patterns.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 4,16	%4,16	%16,66	% 54,16	%20,83
A2	%0	%0	%33,33	% 50	%16,66

Tablo 32’ye bakıldığında, öğrencilerin cümle yapılarını anlama stratejilerini ve bu stratejileri ne sıklıkla kullandıklarını göstermektedir. A1 seviyesindeki öğrencilerin çoğunluğunun bu stratejiyi tercih ettiği ve bunu genellikle veya her zaman doğru olarak değerlendirdiği görülmektedir. A2 seviyesindeki öğrencilerin ise yarıdan fazlasının bu stratejiyi genellikle doğru olarak değerlendirdiği belirtilmiştir. Dil öğrenme sürecinde dil bilgisi ve cümle yapılarının anlaşılmasının önemli bir bileşeni olduğunu ve öğrencilerin farklı stratejileri kullanarak bu alanda gelişim gösterdiğini göstermektedir.

"Kalıplarını inceleyerek cümleleri anlamaya çalışma" dil stratejisi "kalıp ve yapıları anlama" olarak adlandırılabilir. Bu strateji, dil öğrenenin Türkçe cümleleri anlamak için cümle kalıplarını ve yapılarını incelemesini içerir. Dil öğrenen, farklı cümlelerde benzer yapıların tekrarlandığını fark ederek bu kalıpları tanıyabilir ve anlamayı kolaylaştıracak ipuçlarını bulabilir. Örneğin, "ben Türkçe konuşuyorum" cümlesindeki "ben" öznesi, "Türkçe" nesnesi ve "konuşuyorum" fiili bir kalıp oluşturur. Dil öğrenen bu kalıbı tanıyarak, benzer yapıları olan diğer cümleleri daha kolay anlayabilir. Bu strateji, dil öğrenenin dilbilgisel yapıları ve kalıplara aşina olmasını ve dilin yapısal özelliklerini anlamasını sağlar. Kalıpları tanımak, cümleleri daha hızlı ve etkili bir şekilde anlamayı kolaylaştırır. Ayrıca, dil öğrenenin dilbilgisel kuralları ve yapıları öğrenmesine ve dilin içindeki bağlantıları daha iyi kavramasına yardımcı olur.

Katılımcıların, cümleleri kelime kelime çevirmelerine yönelik bulgular Tablo 33'de verilmiştir.

Tablo 33. Kelime kelime çevirmeye çalışıyorum.

Soru: I try to translate word for word.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%4,16	%4,16	% 54,16	%37,5
A2	%0	%0	%8,33	% 79,16	%12,5

Tablo 33'e bakıldığında, kelime kelime çevirmenin özellikle A1 seviyesindeki öğrenciler tarafından sıkça yapıldığını ve A2 seviyesindeki öğrencilerin çoğunluğunun da hala bu yönteme başvurduğunu göstermektedir. Ancak ileri seviyelere doğru ilerledikçe, bu yöntemin etkinliğinin azaldığı ve daha anlamlı çeviriler yapmak için farklı yöntemlere başvurma gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

"Kelime kelime çevirme" dil stratejisi "kelimeye dayalı çeviri" olarak adlandırılabilir. Bu strateji, dil öğrenenin hedef dildeki cümleleri ya da metinleri kelime

kelime çevirerek anlamaya çalışmasını içerir. Dil öğrenen, karşılaştığı her bir kelimenin anlamını ana dilindeki karşılıklarına bakarak çevirmeye çalışır. Ancak, bu strateji dil öğrenme sürecinde sınırlayıcı olabilir çünkü dilin yapısal ve kültürel özelliklerini yansıtmayabilir. Her dilin kendine özgü kelime dağarcığı, dil bilgisi kuralları ve ifade biçimleri vardır. Dolayısıyla, bir kelimenin tam anlamını ve kullanımını anlamak için sadece kelimeye dayalı çeviri yeterli olmayabilir. Bu strateji, başlangıç düzeyinde dil öğrenenler için bir geçiş aşaması olarak kullanılabilir. Ancak, dil öğrenenler ilerledikçe daha fazla bağlam ve dil bilgisi kurallarına odaklanarak anlama becerilerini geliştirmelidirler. Daha etkili bir dil stratejisi, kelime kelime çeviriden ziyade kelimeyi bağlamında ve dil bilgisi kurallarıyla birlikte anlamaya çalışmayı içerir.

Katılımcıların, genel bilgi ve deneyimlerini kullanarak mesajı anlamalarına yönelik bulgular Tablo 34'te verilmiştir.

Tablo 34. Genel bilgi ve deneyimlerini kullanarak mesajı anlamaya çalışırım.

Soru: I try to understand the passage by using my general knowledge and experience.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%8,33	%16,66	% 16,66	%58,33
A2	%0	%0	%12,5	% 66,66	%20,83

Tablo 34'e bakıldığında, A2 seviyesindeki öğrenciler arasında ise çoğunluk, genel bilgi ve deneyimlerini kullanarak okuma metinlerini anlamaya çalıştıklarını ifade etmiştir. Öğrencilerin metinleri anlama becerilerini geliştirmek için genel bilgi ve deneyimlerini kullanma stratejisini yaygın olarak tercih ettiğini göstermektedir. Bu strateji, öğrencilerin metinleri bağlamsal olarak anlamalarına yardımcı olabilir. Ayrıca, A2 seviyesindeki öğrencilerin bu stratejiyi daha yaygın olarak kullandığı ve daha fazla güven duyduğu görülmektedir.

Genel bilgi ve deneyimlerin kullanıldığı dil stratejisi "ön bilgi kullanma" olarak adlandırılabilir. Bu strateji, dil öğrenenin mesajı anlamak için genel bilgi ve deneyimlerine dayanmasını içerir. Dil öğrenen, metinde geçen konu veya içerik hakkında sahip olduğu bilgileri hatırlayarak anlamaya çalışır. Önceden edinilmiş bilgilerini kullanarak metindeki kavramları, olayları ve ilişkileri anlamaya çalışır. Bu strateji, dil öğrenenin mesajı anlamak için sadece metne bağlı kalmayıp, genel bilgi birikimini kullanarak anlama sürecine katkıda bulunmasını sağlar. Öğrenen, daha önce edindiği deneyimleri, okuduğu kitapları, izlediği filmleri veya yaşadığı olayları hatırlayarak metindeki bağlantıları kurabilir ve anlamı daha iyi kavrayabilir. Ön bilgi kullanma stratejisi, dil öğrenenin mesajı anlamlandırma daha derin bir anlayış geliştirmesine ve metni daha bağlamsal bir şekilde yorumlamasına yardımcı olur. Ancak, bu strateji tamamen dil becerilerini geliştirmek için yeterli olmayabilir, bu nedenle diğer dil stratejileriyle birlikte kullanılması önerilir.

Katılımcıların, tüm fikirleri anlamak için anahtar kelimeleri kullanmalarına yönelik bulgular Tablo 35’de verilmiştir.

Tablo 35. Tüm fikirleri anlamak için anahtar kelimeleri kullanım.

Soru: I use the key words to understand the whole ideas.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%8,33	%16,66	% 54,16	%20,83
A2	%0	%0	%12,5	% 62,5	%25

Tablo 35’e bakıldığında, dil seviyesi yükseldikçe öğrencilerin metni bütünsel olarak anlama eğiliminde olduğunu göstermektedir. Anahtar kelimeleri kullanarak anlama stratejisi ise A1 seviyesinde daha yaygın olarak tercih edilmektedir, ancak A2 seviyesinde bu oran azalmaktadır. Dil öğretiminde farklı stratejilerin kullanımının önemini vurgulamaktadır. Öğrencilerin farklı metin anlama stratejilerini öğrenmeleri ve uygulamaları, dil becerilerini geliştirmelerine yardımcı olabilir. Aynı zamanda,

öğretmenlerin öğrencilerin seviyelerini ve tercih ettikleri stratejileri anlamaları, uygun öğretim yöntemleri ve materyalleri seçmeleri açısından önemlidir.

Tüm fikirleri anlamak için anahtar kelimeleri kullanma stratejisi "anahtar kelimeleri tanıma" olarak adlandırılabilir. Bu strateji, dil öğrenenin metinleri veya konuşmaları anlamak için önemli veya anahtar kelimeleri tanıyarak fikirleri kavramasını sağlar. Anahtar kelimeler, bir metnin veya cümlelerin anlamını taşıyan veya vurgulayan önemli kelimelerdir. Dil öğrenen, bu anahtar kelimeleri tanıyarak metindeki veya konuşmadaki temel fikirleri anlamaya odaklanır. Anahtar kelimeleri tanıma stratejisi, dil öğrenenin okuma veya dinleme esnasında kritik noktaları belirlemesine ve anlamı daha hızlı ve etkili bir şekilde yakalamasına yardımcı olur. Anahtar kelimeler, olaylar, konseptler, fikirler veya duygusal vurgular gibi önemli bilgileri temsil eder. Dolayısıyla, bu strateji, dil öğrenenin metni veya konuşmayı daha anlamlı bir şekilde işlemesini ve daha iyi bir kavrayış geliştirmesini sağlar. Anahtar kelimeleri tanıma stratejisi, dil öğrenenin dil becerilerini geliştirmesine ve anlama sürecini daha etkili hale getirmesine yardımcı olur. Ancak, diğer dil stratejileriyle birlikte kullanılması, daha kapsamlı ve derin bir anlayış elde etmek için önemlidir.

Katılımcıların, parçayı yüksek sesle okumalarına yönelik bulgular Tablo 36'da verilmiştir.

Tablo 36. Parçayı yüksek sesle okudum.

Soru: I read the passage aloud.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%8,33	%12,5	% 62,5	%16,66
A2	%0	%0	%8,33	% 62,5	%29,16

Tablo 36'ya bakıldığında, öğrencilerin metin anlama sürecinde farklı stratejiler kullandığını göstermektedir. Okuma, metinleri anlama konusunda en yaygın tercih edilen

stratejidir, ancak A1 seviyesindeki öğrenciler arasında metni yüksek sesle okuma da popüler bir seçenektir. A2 seviyesinde ise notlar almak metni anlama sürecinde daha fazla tercih edilen bir stratejidir. Bu bilgiler, dil öğretiminde öğrencilere farklı okuma stratejilerini öğretmenin önemini vurgulamaktadır. Öğretmenler, öğrencilerin seviyelerini ve tercih ettikleri stratejileri anlayarak uygun öğretim yöntemleri ve materyallerini seçebilirler. Ayrıca, öğrencilere farklı stratejileri denemeleri ve kendileri için en etkili olanı bulmaları için teşvik edebilirler.

Parçayı yüksek sesle okuma stratejisi "sesli okuma" olarak adlandırılır. Sesli okuma stratejisi, dil öğrenenin bir metni veya bir parçayı yüksek sesle okuyarak hem okuma becerisini hem de dil anlama becerisini geliştirmeyi amaçlar. Bu strateji dil öğrenenin metni sesli bir şekilde ifade etmesine ve kendi sesini duymasına olanak sağlar. Sesli okuma, dil öğrenenin kelime telaffuzunu geliştirmesine, gramer yapısını daha iyi anlamasına ve cümleleri doğru bir şekilde vurgulamasına yardımcı olur. Aynı zamanda, sesli okuma stratejisi dil öğrenenin dilin ritmik yapısını, tonlamalarını ve akıcılığını daha iyi kavramasını sağlar. Sesli okuma aynı zamanda dil öğrenenin dinleme becerisini de geliştirir. Sesli olarak okunan metinleri dinlemek, dil öğrenenin sözcükleri, ifadeleri ve cümle yapılarını duymasına ve anlamasına yardımcı olur. Bu da dil anlama ve dil kullanma becerilerini güçlendirir. Sesli okuma stratejisi, dil öğrenenin dil becerilerini geliştirmesine ve dilin doğal ses yapısını daha iyi anlamasına yardımcı olur. Ancak, diğer dil stratejileriyle birlikte kullanıldığında daha etkili sonuçlar elde edilir.

Katılımcıların, fikirleri hatırlamak için notlar almalarına yönelik bulgular Tablo 37'da verilmiştir.

Tablo 37. Fikirleri hatırlamak için notlar alıyorum.

Soru: I take notes to remember the ideas.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%0	%12,5	% 62,5	%25
A2	%0	%0	%16,66	% 54,16	%29,16

Tablo 37'ye bakıldığında, öğrencilerin İngilizce metinleri okurken fikirleri hatırlamak için not alma alışkanlığına sahip olduklarını söyleyebiliriz. A2 seviyesindeki öğrencilerin not alma konusunda biraz daha ileri düzeyde oldukları ve A1 seviyesindeki öğrencilere göre daha sık not aldıkları görülmektedir. Bu bilgiler, dil öğretiminde öğrencilere not alma becerilerini geliştirme ve okuma süreçlerinde etkin bir şekilde kullanmalarını teşvik etme konusunda yol gösterici olabilir. Not alma, metinlerin anlaşılmasını ve hatırlanmasını kolaylaştırabilir ve öğrencilerin dil becerilerini geliştirmelerine yardımcı olabilir.

Fikirleri hatırlamak için not alma stratejisi "not alma" olarak adlandırılır. Not alma stratejisi, dil öğrenenin dinleme veya okuma sürecinde önemli fikirleri, detayları, anahtar kelimeleri veya diğer önemli bilgileri yazılı olarak kaydetmeyi amaçlar. Bu strateji dil öğrenenin metin veya konuşma üzerinde daha aktif bir şekilde odaklanmasını ve hatırlama becerisini geliştirmesini sağlar. Not alma, dil öğrenenin odaklanma, derinlemesine anlama ve analiz etme becerilerini artırır. Notlar, dil öğrenenin metindeki önemli bilgileri vurgulamasına ve düzenlemesine yardımcı olur. Aynı zamanda, not alma stratejisi dil öğrenenin notları daha sonra tekrar gözden geçirmesini ve hatırlama sürecini güçlendirmesini sağlar. Not alma stratejisi, dinleme veya okuma sürecinde öğrenenin bilgileri daha etkin bir şekilde işlemesine yardımcı olur. Notlar, dil öğrenenin daha sonra geri dönüp tekrar dinleme veya okuma materyalini gözden geçirerek fikirleri hatırlamasını kolaylaştırır.

Katılımcıların, bir metni okurken olay örgüsünü tahmin etme çalışmalarına yönelik bulgular Tablo 38'de verilmiştir.

Tablo 38. Bir metni okurken olay örgüsünü tahmin etmeye çalışırım.

Soru: While I read a text, I try to anticipate the story line.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%4,16	%16,66	% 58,33	%20,83
A2	%0	%0	%25	% 54,16	%20,83

Tablo 38'e bakıldığında, A1 seviyesindeki öğrencilerin çoğunlukla metnin hikâye çizgisini öngörmeye çalıştığını göstermektedir. A2 seviyesindeki öğrenciler ise genellikle veya biraz doğru olarak metnin hikâye çizgisini öngörmeye çalıştıklarını ifade etmektedir. Bu bilgiler, öğrencilerin metinlerin akışını ve gelişimini anlamak için hikâye çizgisini öngörmeye çalışmanın önemini vurgulamaktadır. Hikâye çizgisini öngörmek, okuma anlayışını artırabilir ve metinlerin bütünlüğünü daha iyi kavramaya yardımcı olabilir. Ancak, A1 seviyesindeki öğrencilerin hikâye çizgisini öngörme becerileri A2 seviyesindeki öğrencilere göre daha sınırlı olabilir. Bu nedenle, dil öğretiminde bu becerinin geliştirilmesi ve öğrencilerin metinleri anlama sürecinde daha etkin bir şekilde kullanmaları teşvik edilmelidir.

Bir metni okurken olay örgüsünü tahmin etme stratejisi "öngörü" olarak adlandırılır. Öngörü stratejisi, dil öğrenenin bir metni okurken, hikâyenin veya metnin genel akışını veya olayların gelişimini tahmin etmeye çalışmasını ifade eder. Dil öğrenen, metnin başından itibaren verilen ipuçlarını kullanarak, karakterlerin, olayların veya konunun nasıl gelişeceği hakkında tahminlerde bulunur. Bu strateji dil öğrenenin metni daha etkin bir şekilde anlamasına yardımcı olur. Öngörü yapmak, dil öğrenenin metindeki ayrıntılara dikkat etmesini ve okuduğunu anlamlandırmasını sağlar. Ayrıca, öngörü yapmak, metindeki bağlantıları kurma becerisini geliştirir ve dil öğrenenin metni daha bütüncül bir şekilde anlamasına yardımcı olur. Öngörü stratejisi aynı zamanda dil öğrenenin aktif bir okuyucu olmasını teşvik eder. Dil öğrenen, metni okurken sürekli olarak tahminlerde bulunur ve bu tahminlerini metnin ilerleyişine göre günceller. Böylece, dil öğrenen metindeki olay örgüsünü daha iyi takip eder ve metnin akışını anlaması kolaylaşır. Öngörü stratejisi, dil öğrenenin okuma becerilerini geliştirmesine ve metinleri daha iyi anlamasına yardımcı olur. Bu strateji ayrıca dil öğrenenin dil bilgisi ni, kelime dağarcığını ve okuduğunu anlama yeteneğini geliştirir.

Katılımcıların, bir metni kelimelerden çok fikirler için okumalarına yönelik bulgular Tablo 39'da verilmiştir.

Tablo 39. Bir metni kelimelerden çok fikirler için okurum.

Soru: I read a text more for ideas than words.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 4,16	%4,16	%20,83	% 37,5	%33,33
A2	%0	%0	%25	% 62,5	%12,5

Tablo 39'a bakıldığında, A1 ve A2 seviyesindeki öğrencilerin çoğunluğunun bir metni kelimelerden çok fikirler için okuma eğiliminde olduğunu göstermektedir. Öğrenciler, metinlerin içeriğine odaklanarak fikirleri anlama ve çıkarımlarda bulunma konusunda ilgili davranmaktadır. Öğrencilerin metinleri sadece kelime düzeyinde değil, daha derin bir anlayışla okuma becerisini geliştirmelerinin önemini vurgulamaktadır. Metinlerin temel fikirlerini anlama ve yorumlama yeteneği, dil becerilerinin ilerlemesi ve metin anlama kabiliyetinin artması açısından önemlidir. Bu veriler, dil öğretiminde öğrencilerin anlama becerilerini geliştirmek için metinlerin içeriğine odaklanmalarının teşvik edilmesi gerektiğini göstermektedir. Metinlerin temel fikirlerini ve ana mesajlarını anlamak, dil öğrenme sürecinde öğrencilerin dil bilgisi ve kelime dağarcığını geliştirmelerine yardımcı olacaktır.

Bir metni kelimelerden çok fikirler için okuma stratejisi "fikirleri bağlama koyma" olarak adlandırılır. Fikirleri bağlama koyma stratejisi, dil öğrenenin bir metni okurken sadece kelime anlamlarına değil, aynı zamanda cümlelerin ve paragrafların içindeki fikirleri anlamaya odaklanmasını ifade eder. Dil öğrenen, metindeki cümle yapıları, bağlaçlar, anahtar ifadeler veya tekrarlayan temalar gibi bağlantıları kullanarak fikirleri birbirine bağlar ve metnin genel anlamını anlamaya çalışır. Bu strateji dil öğrenenin metni daha bütüncül bir şekilde anlamasına yardımcı olur. Kelimelerin bağlamlarını dikkate alarak, dil öğrenen anlam karmaşıklığına rağmen metnin genel anlamını anlayabilir. Fikirleri bağlama koymak, dil öğrenenin metni daha derinlemesine analiz etmesini ve metindeki anlam ilişkilerini anlamlandırmasını sağlar. Fikirleri bağlama koyma stratejisi aynı zamanda dil öğrenenin eleştirel okuma becerilerini geliştirir. Dil öğrenen, metindeki

farklı fikirleri değerlendirir, analiz eder ve yorumlar yapar. Bu strateji, dil öğrenenin metinleri daha etkili bir şekilde yorumlamasına ve eleştirel düşünme yeteneklerini geliştirmesine yardımcı olur. Fikirleri bağlama koyma stratejisi, dil öğrenenin okuma becerilerini geliştirmesine ve metinleri daha derinlemesine anlamasına yardımcı olur. Bu strateji ayrıca dil öğrenenin dil bilgisi ni, kelime dağarcığını ve okuduğunu anlama yeteneğini geliştirir.

Katılımcıların, metni tekrar okuyarak hataları düzeltmelerine yönelik bulgular Tablo 40’da verilmiştir.

Tablo 40. Metni tekrar okuyarak hatalarımı düzeltirim.

Soru: I correct my mistakes by rereading the text.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%0	%16,66	% 58,33	%25
A2	%0	%0	%0	% 91,66	%8,33

Tablo 40’a bakıldığında, A1 ve A2 seviyelerindeki öğrencilerin okuma stratejileri arasında belirgin farklılıklar vardır. A1 seviyesindeki öğrencilerin çoğunlukla not alma, anahtar kelimeleri belirleme ve hikâyenin özetini oluşturma gibi temel okuma stratejilerini kullandıkları görülmektedir. A2 seviyesindeki öğrenciler ise daha yüksek düzeyde stratejiler kullanma eğilimindedirler, örneğin daha derin anlama ve yorumlama becerileri gerektiren sorulara yanıt vermek, okuma hızını artırmak, okunan metinlerin dilbilgisel yapısını anlamak gibi.

Bir metni tekrar okuyarak hataları düzeltme stratejisi "düzeltme ve yenilenme" olarak adlandırılır. Bu strateji dil öğrenenin metni tekrar okuyarak kendi hatalarını ve eksikliklerini fark etmesini ve düzeltmesini içerir. Dil öğrenen metindeki dil bilgisi hatalarını, yanlış anlaşılan ifadeleri, tekrar eden kelime veya cümleleri tespit eder ve bunları düzeltir. Düzeltme ve yenilenme stratejisi aynı zamanda metni daha iyi anlamak

için de kullanılır. Dil öğrenen, metni tekrar okuduğunda daha iyi bir kavrayış elde eder, anlam karmaşıklığını çözer ve metnin akışını daha iyi takip eder. Bu strateji, dil öğrenenin metinlerdeki anlam ilişkilerini, bağlamları ve dil kullanımını daha iyi anlamasına yardımcı olur. Düzeltme ve yenilenme stratejisi aynı zamanda dil öğrenenin yazma becerilerini geliştirir. Dil öğrenen, kendi hatalarını tespit ettiği ve düzelttiği için dil bilgisi ni, yazım kurallarını ve kelime dağarcığını daha etkili bir şekilde kullanabilir.

Katılımcıların, uygulamaları için bir konu veya belirli materyaller seçmelerine yönelik bulgular Tablo 41’de verilmiştir.

Tablo 41. Uygulamam için bir konu veya belirli materyaller seçerim.

Soru: I choose a topic or certain materials for my practice.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%0	%29,16	% 50	%20,83
A2	%0	%0	%25	% 50	%25

Tablo 41’e bakıldığında, A1 ve A2 seviyelerindeki öğrencilerin belirli okuma stratejilerini ne sıklıkla kullandıklarını göstermektedir. A1 seviyesindeki öğrencilerin %50’si, belirli bir konu veya materyal seçerek pratik yapma stratejisini sıklıkla kullanırken, %20’si her zaman veya neredeyse her zaman bu stratejiyi kullanır. A2 seviyesindeki öğrencilerin %50’si, okuduğu materyalin ana fikrini veya önemli noktalarını belirlemek için anahtar kelimeleri kullanma stratejisini sıklıkla kullanırken, %25’i her zaman veya neredeyse her zaman bu stratejiyi kullanır. Bu stratejilerin kullanımı, öğrencilerin okuma becerilerini geliştirmelerine ve okuma anlama seviyelerini artırmalarına yardımcı olabilir. Ancak, stratejilerin etkinliği, öğrencinin seviyesine, okuduğu materyale ve okuma amacına bağlı olarak değişebilir.

Belirli bir konu veya materyal seçme stratejisi "materyal seçimi" olarak adlandırılır. Bu strateji, dil öğrenenin öğrenme sürecinde hangi konulara veya

materyallere odaklanacağını seçmesini içerir. Dil öğrenen, kendi ilgi alanlarına, ihtiyaçlarına ve hedeflerine uygun olan konuları veya materyalleri seçer. Materyal seçimi stratejisi, dil öğrenenin motivasyonunu artırır çünkü öğrenme sürecinde ilgi duyduğu konuları veya materyalleri kullanır. Bu strateji aynı zamanda öğrenmenin etkinliğini de artırır çünkü dil öğrenen, ilgisini çeken konular veya materyaller üzerinden daha derinlemesine ve daha keyifli bir şekilde öğrenme sağlar. Materyal seçimi stratejisi, dil öğrenme materyallerini seçerken çeşitlilik ve uygunluk prensiplerine de dikkat eder. Dil öğrenen, farklı kaynaklardan (kitaplar, dergiler, çevrimiçi içerikler, videolar vb.) çeşitli materyalleri kullanarak dil becerilerini geliştirmeye çalışır. Aynı zamanda, dil öğrenenin dil seviyesine ve hedeflerine uygun olan materyalleri seçmesi de önemlidir.

Katılımcıların, bir mesajı okuduktan sonra anlayıp anlamadıklarını tekrar tekrar kontrol etmelerine yönelik bulgular Tablo 42’de verilmiştir.

Tablo 42. Bir mesajı okuduktan sonra anlayıp anlamadığımı tekrar tekrar kontrol ederim.

Soru: I check and recheck my understanding after reading a passage.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%0	%12,5	% 45,8	%41,66
A2	%0	%0	%4,16	% 75	%20,83

Tablo 42’ye bakıldığında, A1 ve A2 seviyesindeki öğrencilerin çoğunluğunun bir mesajı okuduktan sonra anladıklarını kontrol etme eğiliminde olduğunu göstermektedir. Öğrenciler, metni daha iyi anlamak ve yanlış anlamaları düzeltmek için anlama sürecini tekrar gözden geçirmektedir. Dil öğrenme sürecinde metin anlama becerilerinin geliştirilmesinin önemini vurgulamaktadır. Öğrencilerin metinleri anladıklarını kontrol etme alışkanlığı, yanlış anlamaları düzeltme ve dil becerilerini daha da güçlendirme konusunda yardımcı olmaktadır. Dil öğretiminde öğrencilere metinleri anlama sürecini kontrol etmeyi ve anlamalarını teyit etmeyi öğretmenin önemini göstermektedir.

Metinleri okurken anlama becerisini geliştirmek için öğrencilerin anladıklarını kontrol etmeye teşvik edilmeleri, dil öğreniminde başarıyı artıracaktır.

Bir mesajı okuduktan sonra anladığınızı kontrol etme stratejisi "anlama kontrolü" olarak adlandırılır. Bu strateji, dil öğrenenin bir metni okuduktan sonra anlama düzeyini değerlendirmesini ve anlamadığı veya eksik anladığı kısımları belirlemesini içerir. Dil öğrenen, metni tekrar okuyarak veya belirli bölümleri yeniden inceleyerek anlama seviyesini kontrol eder. Anlama kontrolü stratejisi, dil öğrenenin kendi kendine sorma, özetleme, soru sorma veya metin üzerinde not alma gibi teknikleri kullanarak anlama düzeyini değerlendirmesine yardımcı olur. Dil öğrenen, metindeki ana fikirleri, detayları, bağlantıları ve kelime anlamlarını anladığını doğrulamak için bu teknikleri kullanır. Bu strateji, dil öğrenenin metinleri daha etkili bir şekilde anlamasını sağlar ve eksik anladığı veya anlamadığı kısımları tespit ederek düzeltme yapmasına olanak tanır. Anlama kontrolü stratejisi, dil öğrenenin dil becerilerini geliştirmesine yardımcı olur ve metin okuma becerilerini güçlendirir. Dil öğrenen, anlama kontrolü stratejisini kullanarak metni tam olarak anladığından emin olur ve anlamadığı noktaları belirleyerek daha iyi bir anlama sağlar. Bu strateji, dil öğrenenin öğrenme sürecini daha etkili ve verimli hale getirir.

Katılımcıların, okudukları bir parçayı anlayamıyorsa, gerçekte ne tür zorluklar yaşadıklarını analiz etme çalışmalarına yönelik bulgular Tablo 43'te verilmiştir.

Tablo 43. Okuduğum bir parçayı anlayamıyorsam, gerçekte ne tür zorluklar yaşadığımı analiz etmeye çalışırım.

Soru: If I cannot understand a reading passage, I try to analyze what difficulty I actually have.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 4,16	%0	%20,83	% 54,16	%20,83
A2	%0	%0	%16,66	% 70,83	%12,5

Tablo 43'e bakıldığında, A2 seviyesindeki öğrencilerin çoğunluğu (70.83%), okudukları bir metni anlamakta zorlandıklarında nedenini analiz etmeye çalıştıklarını ifade ediyorlar. Ayrıca, A2 öğrencilerinin çoğunluğu (16.66%), okudukları metni anlamak için anahtar kelimeleri kullanmaya çalışmadıklarını belirtiyorlar. Genel olarak, öğrencilerin okuma becerilerini geliştirmek için farklı stratejiler kullandıkları görülüyor. Öğrencilerin hangi stratejilerin işe yaradığını ve hangi alanlarda daha fazla çalışmaları gerektiğini belirlemeye yardımcı olabilir.

Okunan bir parçayı anlayamama durumunda yaşanan zorlukları analiz etmek ve anlama eksikliklerini belirlemek "anlama sorunlarını tespit etme" stratejisine dâhildir. Bu strateji, dil öğrenenin karşılaştığı anlama zorluklarını belirlemek ve nedenlerini anlamak için metin üzerinde analiz yapmasını içerir. Dil öğrenen, parçanın hangi bölümlerinde zorlandığını, hangi cümle veya kelimelerin anlaşılmadığını veya eksik anlaşıldığını tespit etmeye çalışır. Anlama sorunlarını tespit etme stratejisi, dil öğrenenin kendini değerlendirmesini ve anlama sürecindeki belirli zorlukları belirlemesini sağlar. Dil öğrenen, kelime dağarcığı eksikliği, dil bilgisi kurallarını anlama zorluğu, cümle yapılarındaki karmaşıklık veya metin organizasyonu gibi faktörleri analiz eder. Bu strateji, dil öğrenenin kendi anlama sürecini anlamasına ve eksikliklerini belirlemesine yardımcı olur. Dil öğrenen, belirli dil becerilerindeki zorlukları tespit ederek, gelecekteki çalışmalarında bu zorluklara odaklanabilir ve ilerleme kaydetmek için stratejiler geliştirebilir. Anlama sorunlarını tespit etme stratejisi, dil öğrenenin metinleri daha etkili bir şekilde anlaması için önemlidir. Bu strateji, dil öğrenenin güçlü yönlerini vurgulayarak zorlukları aşmasına yardımcı olur ve dil becerilerini geliştirmek için hedefli çalışma yapmasını sağlar.

Katılımcıların, okurken anahtar kelimeleri seçmelerine ve tekrar etmelerine yönelik bulgular Tablo 44'te verilmiştir.

Tablo 44. Okurken anahtar kelimeleri seçer ve kendi kendime tekrar ederim.

Soru: In reading, I pick out key words and repeat them to myself.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%8,33	%20,83	% 45,83	%25
A2	%0	%0	%4,16	% 75	%20,83

Tablo 44'e bakıldığında, A1 seviyesindeki öğrencilerin %70'ten fazlası, bir okuma parçasını anlamakta zorlandığında zorluğu analiz etmeye çalışırken, %45'ten fazlası anahtar kelimeleri seçmeye ve kendine tekrarlamaya çalıştığını belirtmiştir. Bu, okuma anlama becerilerinin geliştirilmesi için iyi bir yaklaşım olabilir. A2 seviyesindeki öğrencilerin %75'i, bir okuma parçasını anlamakta zorlandığında zorluğu analiz etmeye çalıştığını belirtmiştir. Bu, okuma anlama becerileri için önemli bir adım olabilir. Ayrıca %20'den fazlası, anahtar kelimeleri seçmeye çalıştığını ifade etmiştir. Bu, okuma becerilerinin geliştirilmesi için diğer bir iyi yaklaşımdır.

Okurken anahtar kelimeleri seçmek ve kendi kendine tekrar etmek "kelime farkındalığı" stratejisine dâhildir. Bu strateji, dil öğrenenin metinleri okurken önemli anahtar kelimeleri belirlemesini ve bunları anlamını hatırlamak ve pekiştirmek için tekrar etmesini içerir. Dil öğrenen, metindeki önemli kelimeleri seçer ve bu kelimelerin anlamlarını veya kullanımlarını hatırlamak için tekrar eder. Kelime farkındalığı stratejisi, dil öğrenenin kelime dağarcığını genişletmeye yardımcı olur ve metinleri daha etkili bir şekilde anlamasını sağlar. Anahtar kelimelerin belirlenmesi ve tekrarlanması, dil öğrenenin kelime anlamını pekiştirmesine ve daha sonra karşılaşacağı metinlerde bu kelimeleri tanıması ve anlaması için temel oluşturur. Bu strateji ayrıca kelime öğrenme sürecinde de etkilidir. Dil öğrenen, okuduğu metinlerde karşılaştığı yeni kelimeleri belirleyerek, bu kelimelerin anlamını kavramaya ve hafızasında kalıcı hale getirmeye çalışır. Kelime farkındalığı stratejisi, dil öğrenenin kelime dağarcığını genişletmek ve dil becerilerini geliştirmek için önemli bir araçtır.

Katılımcıların, hangi kelimelerin veya gramer kurallarının en büyük sıkıntıyı verdiğini fark etmeye ve bu sayede okurken ve pratik yaparken onlara özel bir ilgi gösterebilmelerine yönelik bulgular Tablo 45'te verilmiştir.

Tablo 45. Hangi kelimelerin veya gramer kurallarının bana en büyük sıkıntıyı verdiğini fark etmeye çalışırım. Bu sayede okurken ve pratik yaparken onlara özel bir ilgi gösterebiliyorum.

Soru: I try to be aware of which words or grammar rules give me the greatest trouble. In this way I can pay special attention to them while I read and practice.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%4,16	%20,83	% 54,16	%20,83
A2	%0	%0	%4,16	% 66,66	%29,16

Tablo 45'e bakıldığında, A1 ve A2 seviyesindeki öğrencilerin çoğunluğunun kelimeler veya dil bilgisi kuralları konusunda karşılaştıkları en büyük sorunları fark etmeye çalıştıkları görülmektedir. Okurken ve pratik yaparken bu sorunlara özel bir ilgi göstermekte ve üzerinde çalışabilmektedirler. Bu yaklaşım, öğrencilerin kendi zayıf noktalarını belirleyerek dil becerilerini geliştirmelerine yardımcı olmaktadır. Öğrenciler, özel ilgi gösterdikleri kelimeleri veya dil bilgisi kurallarını daha dikkatli bir şekilde inceleyerek, anlama ve iletişim becerilerini güçlendirebilmektedirler. Dil öğrenimi sürecinde öğrencilerin kendilerini değerlendirmenin önemini vurgulamaktadır. Kendi güçlü ve zayıf yönlerini fark etmek, öğrencilere öğrenme stratejilerini geliştirmeleri ve kişiselleştirilmiş bir dil öğrenme deneyimi yaşamaları için önemli bir adımdır.

Dil stratejilerinden biri olan "hedeflere yönelik dil farkındalığı" stratejisine dâhildir. Bu strateji, dil öğrenenin kendi dil öğrenme sürecindeki zorluklarını ve ihtiyaçlarını fark etmesini ve buna yönelik olarak odaklanmasını içerir. Dil öğrenen, hangi kelimelerin veya gramer kurallarının anlamakta veya kullanmaktaki en büyük zorluklarına neden olduğunu tespit etmeye çalışır. Bu farkındalık, dil öğrenenin dil bilgisi

yapısını, kelime dağarcığını veya telaffuzunu geliştirmek için özel bir ilgi göstermesini sağlar. Örneğin, dil öğrenen belirli bir gramer kuralını öğrenirken zorluk yaşıyorsa, o kurala yönelik daha fazla pratik yapabilir veya örnek cümleler inceleyebilir. Benzer şekilde, belirli kelimelerin anlamını anlamakta zorluk yaşayan bir dil öğrenen, bu kelimeler üzerinde daha fazla çalışarak kelime dağarcığını güçlendirebilir. Hedeflere yönelik dil farkındalığı stratejisi, dil öğrenenin özel zorluklara odaklanmasını sağlar ve dil öğrenme sürecindeki eksiklikleri hedef alır.

Katılımcıların, arkadaşlarıyla okuma parçaları üzerine tartışmalarına yönelik bulgular Tablo 46’da verilmiştir.

Tablo 46. Arkadaşlarımla okuma parçaları üzerine tartışırım.

Soru: I discuss reading passages with my friends.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%8,33	%33,33	% 37,5	%20,83
A2	%0	%0	%8,33	% 70,83	%20,83

Tablo 46 ’ya bakıldığında,A1 seviyesindeki katılımcıların çoğunluğu okuma parçalarını arkadaşlarıyla tartışmaktan hoşlanmaktadır ve %20.83’ü okuma parçalarındaki anahtar kelimeleri tekrar etme eğilimindedir. A2 seviyesindeki katılımcıların çoğunluğu okuma parçalarını yalnız okumayı tercih ediyor ve %20.83’ü okuma parçalarındaki anahtar kelimeleri tekrar etme eğilimindedir. Bu sonuçlar, A1 ve A2 seviyesindeki öğrencilerin farklı öğrenme stillerine sahip olduğunu ve öğrenme stillerine uygun öğretim stratejilerinin kullanılmasının önemli olduğunu göstermektedir.

Okuma parçaları üzerine tartışmak, dil stratejilerinden biri olan "etkileşimli dil kullanma" stratejisine dâhildir. Bu strateji, dil öğrenenin başkalarıyla etkileşim içinde olması ve dil kullanımını gerçek hayatta uygulaması anlamına gelir. Arkadaşlarınızla okuma parçaları üzerine tartışmak, dil öğrenenin okuduğunu anlamayı ve yorumlamayı

geliştirmesini sağlar. Tartışma sırasında dil öğrenen, okuma parçasındaki fikirleri paylaşır, görüşlerini ifade eder ve diğer insanların görüşlerini dinler. Arkadaşlarınızla yapılan tartışmalar, farklı perspektiflerin ve düşüncelerin ortaya çıkmasını sağlar. Bu da dil öğrenenin dil becerilerini geliştirmesine yardımcı olur. Aynı zamanda, aktif bir şekilde konuşma ve dinleme becerilerini kullanmak, dilin pratik yapılmasını sağlar ve dilin gerçek hayatta kullanılabilirliğini artırır.

Katılımcıların, okudukları bir parçanın içeriğini anlamadıklarında arkadaşlarından veya öğretmenlerinden yardım istemelerine yönelik bulgular Tablo 47’de verilmiştir.

Tablo 47. Okuduğum bir parçanın içeriğini anlamadıysam arkadaşlarımdan veya öğretmenlerimden yardım isterim.

Soru: If I do not understand the content of a reading passage, I ask my friends or my teachers for help.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%8,33	%16,66	% 41,66	%33,33
A2	%0	%0	%0	% 79,16	%20,83

Tablo 47’ye bakıldığında, A1 ve A2 seviyesindeki öğrencilerin çoğunluğu, bir okuma parçasının içeriğini anlamadıklarında arkadaşlarından veya öğretmenlerinden yardım isteme eğilimindedir. Bu, öğrencilerin anlamadıkları konuları çözmek için dış yardım arayışında olduklarını göstermektedir. Bu yaklaşım, öğrencilerin anlama güçlükleriyle karşılaştıklarında destek aramalarını teşvik etmektedir. Öğrencilerin eksik anlamalarını gidermelerine ve daha iyi bir kavrayışa ulaşmalarına yardımcı olur. İletişim ve işbirliği becerilerinin önemini vurgulamaktadır. Öğrencilerin, anlamadıkları konuları paylaşmak ve başkalarından yardım istemek gibi stratejileri kullanarak dil öğrenimlerini desteklemeleri önemlidir. Bu, öğrencilerin kendilerini ifade etmelerini ve anlamadıkları konuları daha iyi anlamak için farklı perspektiflerden faydalanmalarını sağlar.

Okuduğunuz bir parçanın içeriğini anlamadığınız durumlarda arkadaşlarınızdan veya öğretmenlerinizden yardım istemek, "yardım alma" stratejisine dâhildir. Bu strateji, dil öğrenenin anlamadığı konuları çözmek ve eksikliklerini gidermek için başkalarından yardım talep etmesini içerir. Arkadaşlarınızdan veya öğretmenlerinizden yardım istemek, anlamadığınız bir parçayı veya konuyu daha iyi kavramanıza yardımcı olabilir. Diğer kişilerin açıklamalarını dinleyerek veya sorular sormak suretiyle eksikliklerinizi giderme imkânına sahip olursunuz. Arkadaşlarınız ve öğretmenleriniz, size ek bilgi sağlayabilir, zorlu kısımları açıklayabilir veya anlamadığınız noktaları netleştirebilir. Böylece, dil öğrenme sürecinizde daha iyi ilerleme kaydedebilir ve anlama becerilerinizi geliştirebilirsiniz.

Katılımcıların, arkadaşlarından gelen mektupları okuyarak okuma becerilerini geliştirmelerine yönelik bulgular Tablo 48’de verilmiştir.

Tablo 48. Arkadaşlarımdan gelen mektupları okuyarak okuma becerimi geliştiririm.

Soru: I improve my reading skill by reading letters from my friends.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%4,16	%33,33	%45,83	%16,66
A2	%0	%4,16	%8,33	% 66,66	%20,83

Tablo 48’e bakıldığında, A1 seviyesindeki öğrencilerin arkadaşlarından gelen mektupları okuyarak okuma becerilerini geliştirdiklerini ancak A2 seviyesindeki öğrencilerin bu yöntemi daha az tercih ettiklerini söyleyebiliriz. A2 seviyesindeki öğrencilerin daha ileri seviye okuma becerilerine sahip olduğu ve bu nedenle daha farklı yöntemlerle okuma becerilerini geliştirdikleri düşünülebilir.

Arkadaşlarınızdan gelen mektupları okuyarak okuma becerinizi geliştirmek, "gerçek materyallerle çalışma" stratejisine dâhildir. Bu strateji, dil öğrenenin gerçek hayattan materyallerle çalışmasını ve dil becerilerini gerçek dünya uygulamalarına uygun

şekilde geliştirmesini hedefler. Arkadaşlarınızdan gelen mektupları okumak, gerçek yaşamda kullanılan yazılı materyallerle karşılaşmanızı sağlar. Bu materyaller, günlük iletişim, kişisel yazışmalar veya sosyal içerikler gibi gerçek dil kullanımına örnek teşkil eder. Arkadaşlarınızdan gelen mektupları okumak, dil becerilerinizi çeşitli yönlerden geliştirebilir. Okuma hızınızı artırabilir, kelime dağarcığınızı genişletebilir, dil bilgisi ni gözlemleyebilir ve dilin gerçek kullanımını daha iyi anlayabilirsiniz. Gerçek materyallerle çalışmak, dil öğrenenin daha etkili bir şekilde iletişim kurmasını ve dilin pratik uygulamalarına daha hızlı adapte olmasını sağlar.

3. Konuşma Becerisine Ait Bulgular

Katılımcıların, yeni Türkçe kelimeleri hatırlamak için tekerlemeler kullanmalarına yönelik bulgular Tablo 49’da verilmiştir.

Tablo 49. Yeni Türkçe kelimeleri hatırlamak için tekerlemeler kullanırım.

Soru: I use rhymes to remember new Turkish words.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%31,81	%31,81	%18,18	%18,18
A2	%0	%4,54	%9,09	% 72,72	%13,63

Tablo 49’a bakıldığında, Öğrencilerin yeni kelime öğrenirken belleklerinde daha kalıcı hale getirmelerine yardımcı olabilir. A1 seviyesindeki öğrencilerin büyük bir kısmının bu stratejiyi kullanmaması, daha önce Türkçe öğrenmemiş olanlar için bu stratejinin yabancı olabileceğini göstermektedir.

Yeni Türkçe kelimeleri hatırlamak için tekerlemeler kullanmak, "ezberleme ve tekrar" stratejisine dâhildir. Bu strateji, dil öğrenenin kelime dağarcığını geliştirmek için tekrarlamaya dayalı yöntemleri kullanmasını amaçlar. Tekermeler, ritmik ve tekrarlanabilir yapılarıyla dil öğrenenin kelimeleri kolayca hatırlamasına yardımcı olur. Tekermeleri tekrarlamak, kelime tekrarını güçlendirir ve kelimelerin akılda kalıcılığını

artırır. Tekerlemeler, dil öğrenenin kelime dağarcığını genişletmek ve yeni kelimeleri hatırlamak için eğlenceli ve etkili bir yöntem olabilir. Kelimelerin tekerlemelerle birlikte kullanılması, onların telaffuzunu ve anlamını güçlendirebilir. Aynı zamanda, tekerlemeler dil bilgisi ne de katkı sağlayabilir ve dilin ses yapısını ve ritmini daha iyi anlamana yardımcı olabilir.

Katılımcıların, yeni Türkçe kelimeleri telaffuz ederek hatırlamaya yönelik bulgular Tablo 50’de verilmiştir.

Tablo 50. Yeni Türkçe kelimeleri telaffuz ederek hatırlamaya çalışırım.

Soru: I try to remember new Turkish words by pronouncing them.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%0	%40,9	%36,36	%22,72
A2	%0	%0	%13,63	%72,27	%9,09

Tablo 50’ye bakıldığında, A1 ve A2 seviyesindeki öğrencilerin çoğunluğu, yeni Türkçe kelimeleri telaffuz ederek hatırlamaya çalışmaktadır. Bu, öğrencilerin kelimenin sesini çıkartarak tekrar etmek suretiyle kelimeyi hatırlama stratejisini kullandıklarını göstermektedir. Telaffuz etmek, dil öğreniminde önemli bir bileşendir. Kelimelerin doğru bir şekilde telaffuz edilmesi, dilin anlaşılabilir ve akıcı bir şekilde kullanılmasını sağlar. Yeni kelimelerin doğru bir şekilde telaffuz edilmesi, hem kelimenin anlamını hatırlamaya yardımcı olur hem de dil pratiği yapmaya katkıda bulunur. Bu yaklaşım, öğrencilerin kelime hazinelerini genişletmelerine ve Türkçe dilini daha etkili bir şekilde kullanmalarına yardımcı olur. Telaffuz etmek, kelimelerin daha kalıcı bir şekilde hafızada yer etmesine ve doğru bir şekilde kullanılmasına katkıda bulunur.

Yeni Türkçe kelimeleri telaffuz ederek hatırlamaya çalışmak, "telaffuz ve seslendirme" stratejisine dâhildir. Bu strateji, dil öğrenenin kelime dağarcığını geliştirirken doğru telaffuz ve seslendirme becerilerini geliştirmeyi hedefler. Yeni

kelimeleri doğru bir şekilde telaffuz etmek, hem anlaşılabilirliği artırır hem de kelimenin hatırlanmasına yardımcı olur. Yeni bir Türkçe kelimeyle karşılaştığınızda, kelimenin doğru telaffuzunu öğrenmek için kaynaklardan (sözlükler, dil öğretim materyalleri, dil bilgisi kitapları vb.) faydalanabilirsiniz. Kelimeyi tekrarlamak ve doğru seslendirmeye çalışmak, dil öğrenenin kelimenin yapı ve ses yapısını daha iyi anlamasına yardımcı olur. Telaffuz etme pratiği yapmak, dil öğrenenin konuşma becerilerini geliştirmek ve yeni kelimeleri güvenle kullanabilmek için önemlidir. Kelimeleri doğru bir şekilde telaffuz etmek, iletişim sırasında anlaşılabilirliği artırır ve dilin doğru kullanımına katkı sağlar.

Katılımcıların, hatırlamak için bir kelimeyi veya bir cümleyi birkaç kez tekrar etmelerine yönelik bulgular Tablo 51’de verilmiştir.

Tablo 51. Hatırlamak için bir kelimeyi veya bir cümleyi birkaç kez söylerim.

Soru: I speak a word or a sentence several times to remember it.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%9,09	%27,27	%31,81	%31,81
A2	%0	%0	%18,18	%59,09	%22,72

Tablo 51’e bakıldığında, Kelime veya cümleleri tekrar etmek, dil öğreniminde önemli bir stratejidir. Sözlü tekrar etme, kelimenin veya cümlelerin daha iyi hatırlanmasını sağlar ve dilin kullanımını güçlendirir. Aynı zamanda dil becerilerini geliştirme ve dilin akıcılığını artırma açısından da faydalıdır. Öğrencilerin kelime ve cümle bilgilerini pekiştirmelerine ve hafızalarında daha kalıcı bir şekilde yer etmelerine yardımcı olur. Kelime veya cümleleri tekrar etmek, dil öğreniminde aktif bir rol oynayan bir stratejidir ve öğrencilerin dil becerilerini geliştirmede etkili bir araçtır. Kelime veya cümleleri tekrar etme stratejisinin dil öğrenimi için yaygın olarak kullanıldığını göstermektedir. Öğrencilerin, yeni kelimeleri ve cümleleri hatırlamak için aktif bir şekilde tekrar etmeleri ve bunu düzenli olarak uygulamaları önerilir. Bu, dil öğrenme sürecini destekleyerek dil becerilerinin gelişimine katkıda bulunacaktır.

Bir kelimeyi veya bir cümleyi birkaç kez söyleyerek hatırlamaya çalışmak, "tekrar etme" stratejisine dâhildir. Bu strateji, dil öğrenenin yeni kelimeleri veya yapıları hafızada tutmak ve hatırlamak için tekrarlamasını içerir. Bir kelimeyi veya cümleyi tekrarlamak, beynin bilgileri daha etkili bir şekilde işlemesine ve uzun vadeli bellekte tutmasına yardımcı olur. Tekrar etme stratejisi, öğrenilen kelimelerin veya yapıların daha kalıcı hale gelmesini sağlar. Bir kelimeyi veya cümleyi tekrarladıkça, dil öğrenenin o kelimeyi veya cümleyi hatırlama yeteneği artar. Ayrıca, tekrar etme, dil öğrenenin dil becerilerini güçlendirmeye ve akıcı bir şekilde ifade etmeye yardımcı olur. Bir kelimeyi veya cümleyi birkaç kez tekrarlamak, hem sesli olarak hem de sessiz olarak yapılabilir. Kelimenin veya cümlemin doğru telaffuz edilmesine ve yapısal özelliklerinin anlaşılmasına dikkat etmek önemlidir.

Katılımcıların, cümle kurarak yeni bir kalıp öğrenmeye çalışmalarına yönelik bulgular Tablo 52’de verilmiştir.

Tablo 52. Sözlü olarak cümle kurarak yeni bir kalıp öğrenmeye çalışırım.

Soru: I try to learn a new pattern by making a sentence orally.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%13,63	%40,9	%36,36	%9,09
A2	%0	%0	%31,81	%45,45	%22,72

Tablo 52’ye bakıldığında, Sözlü olarak bir cümle kurarak kalıpları öğrenmek, dil öğreniminde etkili bir stratejidir. Dil kalıplarını daha iyi anlamamıza ve kullanmamıza yardımcı olur. Sözlü olarak cümle kurarak, yeni bir kalıbın nasıl kullanıldığını ve hangi bağlamlarda kullanılabileceğini gösterir ve dilin pratik kullanımını geliştirir. Öğrencilerin dil kalıplarını daha iyi kavramalarına ve aktif olarak kullanmalarına yardımcı olur. Sözlü olarak cümle kurma, dilin doğal bir parçası olan konuşma becerilerini geliştirmeye katkıda bulunur ve dil öğrenim sürecini daha etkili hale getirir. Sözlü olarak cümle kurarak yeni kalıpların öğrenilmesinin dil öğrenimi için önemli bir strateji olduğunu

göstermektedir. Öğrencilerin, yeni kalıpları öğrenirken aktif olarak cümle kurma pratiği yapmaları ve bunu düzenli olarak uygulamaları önerilir. Bu, dil becerilerinin gelişimini destekleyerek dil öğrenme sürecini daha verimli hale getirecektir.

Sözlü olarak cümle kurarak yeni bir kalıp öğrenmeye çalışmak, "cümle kurma" stratejisine dâhildir. Bu strateji, dil öğrenenin dil bilgisi ni ve kelime dağarcığını kullanarak yeni kalıplar ve yapılar oluşturmalarını içerir. Dil öğrenen, öğrendiği dilin kurallarına uygun olarak cümleler kurar ve yeni kelimeleri bu cümlelerde kullanır. Sözlü olarak cümle kurma, dil öğrenenin dil bilgisi ni ve kelime dağarcığını uygulamaya dökmesini sağlar. Yeni bir kalıbı veya yapıyı anlamak ve kullanmak için cümleler oluştururken dil öğrenen, öğrendiği dilin yapısını içselleştirir ve daha akıcı bir şekilde ifade etme becerisini geliştirir. Cümle kurma stratejisi, dil öğrenenin dil bilgisi ni ve kelime dağarcığını güçlendirirken, aynı zamanda anlama ve ifade becerilerini geliştirir. Yeni kalıpları ve yapıları sözlü olarak kullanarak, dil öğrenenin özgüveni artar ve gerçek yaşam iletişimde daha etkili bir şekilde ifade edebilir.

Katılımcıların, arkadaşlarından gelen mektupları okuyarak okuma becerisini geliştirmelerine yönelik bulgular Tablo 53’de verilmiştir.

Tablo 53. Arkadaşımdan gelen mektupları okuyarak okuma becerimi geliştiririm.

Soru: I try to translate Arabic sentences into Turkish sentences and produce them orally.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%27,27	%18,18	%36,36	%18,18
A2	%0	%0	%4,54	% 77,27	%18,18

Tablo 53’e bakıldığında, Öğrencilerin metinleri anlama, dil bilgisi kurallarını uygulama ve iletişim becerilerini geliştirme açısından faydalıdır. Gerçek yaşamdan metinleri okuyarak, dil öğrenenler gerçek dünya uygulamalarına daha fazla maruz kalır ve dilin pratik kullanımını daha iyi anlar. Arkadaşımdan gelen mektupları okuyarak ve

Arapça cümleleri Türkçe cümlelere çevirerek dil becerilerini geliştirmenin etkili bir strateji olduğunu göstermektedir. Bu stratejileri kullanarak öğrenciler, okuma ve sözlü iletişim becerilerini geliştirirken aynı zamanda dil bilgisi ni ve kelime dağarcığını da güçlendirebilir.

Arkadaşlarınızdan gelen mektupları okuyarak okuma becerinizi geliştirmek, "okuma pratiği" stratejisine dâhildir. Bu strateji, yazılı metinleri okuyarak kelime dağarcığınızı genişletmeyi, dil bilgisi ni anlamayı ve okuma hızınızı artırmayı hedefler. Arkadaşlarınızdan gelen mektuplar, gerçek hayatta kullanılan gerçek dil örnekleri olduğu için, size günlük dildeki ifadeleri ve kelime kullanımını daha iyi anlama fırsatı sunar. Mektupları okurken, kelime dağarcığınızı geliştirmek için bilmediğiniz kelimeleri not alabilir, anlamını araştırabilir ve cümle içinde nasıl kullanıldıklarını inceleyebilirsiniz. Aynı zamanda metnin genel anlamını anlamak için bağlamsal ipuçlarını da kullanabilirsiniz. Okuma pratiği yaparken, okuduğunuz metinlerdeki dil bilgisi ni ve dil yapılarını anlamaya çalışabilirsiniz. Farklı dil bilgisi kurallarını ve kelime kullanımlarını gözlemleyebilir ve bunları kendi yazılı ifadelerinizde veya konuşmalarınızda kullanmaya çalışabilirsiniz.

Katılımcıların, Arapça kelimenin Türkçe karşılığının ne olduğunu hatırlamaya çalışmalarına yönelik bulgular Tablo 54’de verilmiştir.

Tablo 54. Arapça kelimenin Türkçe karşılığının ne olduğunu hatırlamaya çalışırım.

Soru: I try to remember what the Arabic word equivalent to Turkish word is.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 4,54	%9,09	%27,27	%31,81	%27,27
A2	%0	%0	%13,63	% 77,27	%9,09

Tablo 54’e bakıldığında, Arapça kelimenin Türkçe karşılığını hatırlama stratejisinin A2 seviyesine geçildikten sonra daha sık kullanılmaya başlandığıdır. Aynı

zamanda, her iki seviyedeki öğrencilerin de çoğunluğunun bu stratejiyi kullanmayı tercih ettiği görülmektedir.

Bir kelimenin Türkçe karşılığını hatırlamaya çalışmak, "kelime hatırlama" stratejisine dâhildir. Bu strateji, bir kelimenin anlamını hatırlamak için zihinsel bir çaba sarf etmeyi ve hafızadaki bilgiyi geri çağırmayı hedefler. Arapça bir kelimenin Türkçe karşılığını hatırlamaya çalışmak, dil öğrenme sürecinde sıkça kullanılan bir yöntemdir. Bu stratejiyi uygularken, hatırlamaya çalıştığınız Arapça kelimeyi düşünün ve onun Türkçe karşılığını aklınızda aramaya çalışın. Kelimeyle ilgili bağlamsal ipuçlarını düşünerek, önceki öğrenme deneyimlerinizi hatırlayarak veya benzerliklerden yola çıkarak hatırlamaya çalışabilirsiniz. Ayrıca, hatırlamaya çalıştığınız kelimenin Türkçe karşılığını görsel imgelerle ilişkilendirmek de yardımcı olabilir. Kelimenin anlamını temsil eden bir resim veya sembol oluşturarak, zihinsel bir görsel referans oluşturabilirsiniz.

Katılımcıların, ürettiği cümleleri teybe kaydetmelerine yönelik bulgular Tablo 55'te verilmiştir.

Tablo 55. Ürettiğim cümleleri teybe kaydederim.

Soru: I tape record the sentences I produce					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 4,54	%40,9	%22,72	%22,752	%9,09
A2	%0	%4,54	%27,27	% 63,63	%4,54

Tablo 55 'e bakıldığında, öğrencilerin konuşma becerilerini geliştirme konusunda çeşitli stratejiler kullanabileceklerini göstermektedir. Aynı zamanda, daha düşük seviyedeki öğrencilerin, kaydetme stratejileri gibi daha teknik stratejileri uygulama konusunda daha az deneyime sahip olabileceği düşünülebilir.

Ürettiğiniz cümleleri teybe kaydetmek, "kendini kaydetme" stratejisine dâhildir. Bu strateji, dil öğrenme sürecinde kendi konuşma becerinizi değerlendirmek ve geliştirmek için kullanılan bir yöntemdir. Cümlelerinizi teybe kaydederek, kendi sesinizi dinleme imkânı bulursunuz ve telaffuz, vurgu, akıcılık gibi konuşma unsurlarını değerlendirebilirsiniz. Bu stratejiyi uygularken, öncelikle üretmek istediğiniz cümleyi veya bir metni belirleyin. Ardından, cümleyi teybe kaydedin ve kaydı dinleyin. Kendi sesinizi dinleyerek telaffuz, vurgu ve tonlamayı değerlendirin. Hatalı veya zayıf olduğunuz alanları tespit edin ve bu alanlarda daha fazla çalışma yapmaya odaklanın. Kaydı dinledikten sonra, doğru telaffuz ve akıcılık için düzeltmeler yapabilirsiniz. Kendi kendinize tekrar etmek, düzeltilmiş cümleleri yeniden kaydetmek ve tekrar dinlemek, konuşma becerilerinizi geliştirmenize yardımcı olacaktır.

Katılımcıların, Türkçe kelimeleri bilmediklerinde Türkçe kelimelerle Arapça kelimeleri karıştırma çabalarına yönelik bulgular Tablo 56'da verilmiştir.

Tablo 56. Türkçe kelimeleri bilmiyorsam Türkçe kelimelerle Arapça kelimeleri karıştırırım.

Soru: I mix Turkish words and Arabic words if I do not know the Turkish words.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 9,09	%9,09	%31,81	%45,45	%4,54
A2	%0	%0	%13,63	% 68,18	%18,18

Tablo 56'ya bakıldığında, A1 ve A2 seviyesindeki öğrencilerin, Türkçe kelimeleri bilmeyip yerine Arapça kelime kullanma eğilimlerini göstermektedir. A1 seviyesindeki öğrencilerin %45,45'i Türkçe kelime bilmediklerinde Arapça kelime kullanırken, A2 seviyesindeki öğrencilerin %68,18'i bu eğilimde olduğunu belirtmiştir. Öğrencilerin Türkçe kelime hazinelerinin geliştirilmesi gerektiğini ve Arapça kelime kullanımının azaltılması için daha fazla çalışmaları gerektiğini göstermektedir.

Türkçe kelimeleri bilmediğiniz durumlarda Türkçe kelimelerle Arapça kelimeleri karıştırma stratejisi, bir dil stratejisi olarak belirtilmemektedir. Bu daha çok kişisel bir yöntem veya geçici bir çözüm olarak değerlendirilebilir. Öğrenme sürecinde Türkçe kelimeleri ve anlamlarını doğrudan öğrenmek, dil bilgisi kuralları ve kelime köklerini incelemek, cümle bağlamına dikkat etmek gibi daha etkili ve doğru stratejileri kullanmak daha faydalı olacaktır.

Katılımcıların, konuşma sırasında bildikleri kurallara uymalarına yönelik bulgular Tablo 57’de verilmiştir.

Tablo 57. Kelimeleri konuşmada bildiğim kurallara koyarım.

Soru: I put words into rules that I know in speaking.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%9,09	%36,36	%40,9	%13,63
A2	%0	%0	%18,18	% 68,18	%13,63

Tablo 57 ’ye bakıldığında, Dil öğrenme düzeyleri A1 ve A2 olan öğrencilere yönelik sorular yer almaktadır. "I put words into rules that I know in speaking" ifadesi ile öğrencilerin kendi konuşmalarında kullandıkları kuralları tanımlama becerileri ölçülmeye çalışılmıştır. Her iki düzeyde de öğrencilerin büyük çoğunluğu bu beceriyi en azından biraz göstermektedir.

Kelimeleri konuşmada bildiğiniz kurallara koyarak kullanma stratejisi "dil bilgisi kullanımı" olarak adlandırılabilir. Bu strateji, dil bilgisi kurallarını uygulayarak doğru cümle yapıları oluşturma ve kelimeleri uygun bağlamlarda kullanma becerisini geliştirmeyi amaçlar. Bu şekilde dilbilgisel yapıları doğru kullanarak iletişimde daha etkili olmak mümkün olabilir.

Katılımcıların, sorulara sözlü olarak cevap vermeden önce cevapları yazmalarına yönelik bulgular Tablo 58’de verilmiştir.

Tablo 58. Sorulara sözlü olarak cevap vermeden önce cevapları yazarım.

Soru: Before I respond orally to questions, I write out the answers.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 9,09	%22,72	%36,36	%18,18	%13,63
A2	%0	%0	%13,63	% 63,63	%22,72

Tablo 58'e bakıldığında, öğrencilere düşüncelerini daha organize bir şekilde ifade etme ve dil bilgisi kurallarını daha dikkatli bir şekilde uygulama fırsatı verir. Ayrıca, yazılı olarak yanıtları düşünmek, öğrencilerin daha derinlemesine düşünmelerine, bilgileri düzenlemelerine ve eksikliklerini fark etmelerine yardımcı olabilir. Bu strateji, özellikle daha düşük dil becerisine sahip öğrenciler için etkili olabilir, çünkü yazılı olarak düşünme ve ifade etme fırsatı onlara daha fazla güven ve düzen sağlayabilir. Aynı zamanda, daha ileri seviyedeki öğrenciler için de kullanışlı olabilir, çünkü daha karmaşık düşünceleri ve yapıları organize etmelerine yardımcı olabilir.

Sorulara yazılı olarak cevap vermek stratejisi "yazılı yanıt oluşturma" olarak adlandırılabilir. Bu strateji, önceden düşünerek ve cevapları yazarak dil bilgisi ve kelime bilgisini kullanma becerisini geliştirmeyi hedefler. Yazılı olarak cevap vermek, dil bilgisi kurallarını uygulama, kelime seçimi ve cümle yapıları üzerinde düşünme yeteneğini geliştirmeye yardımcı olabilir. Ayrıca, yazılı olarak cevaplarınızı kontrol etme ve düzeltme imkânı sağlar.

Katılımcıların, sözlü olarak ürettikleri hataları düzeltmelerine yönelik bulgular Tablo 59'da verilmiştir.

Tablo 59. Sözlü olarak ürettiğim hatalarımı düzeltmeye çalışırım.

Soru: I try to correct my mistakes that I produce orally.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%13,63	%27,27	%22,72	%36,36
A2	%0	%4,54	%13,63	% 63,63	%18,18

Tablo 59 'a bakıldığında, A1 ve A2 seviyesindeki öğrencilerin çoğunluğu, sözlü olarak yaptıkları hataları düzeltme çabası göstermektedir. Hataları fark etmek ve düzeltmek, dil becerilerinin geliştirilmesinde önemli bir adımdır. Sözlü hataları düzeltme stratejisi, öğrencilerin kendi konuşmalarını dinleyip hatalarını tespit etmelerine ve düzeltmelerine yardımcı olur. Bu strateji, dilbilgisel hataların farkına varmayı, kelime kullanımını geliştirmeyi ve akıcılığı artırmayı destekler. Hatalarını düzeltme çabası göstermek, öğrencilerin dil becerilerini aktif olarak uygulama ve geliştirme sürecine dâhil olmalarını sağlar. Aynı zamanda, hatalarını fark etmek ve düzeltmek, öğrencilerin kendilerini ifade etme yeteneklerini güçlendirmelerine ve iletişim becerilerini geliştirmelerine yardımcı olur.

Sözlü olarak yapılan hataları düzeltme stratejisi "hataları düzeltme" olarak adlandırılabilir. Bu strateji, sözlü iletişim sırasında yapılan hataları fark etme ve düzeltme becerisini geliştirmeyi hedefler. Kendi sözlü üretimlerinizi dinlerken yanlış telaffuzlar, yanlış kelime kullanımları veya dil bilgisi hataları gibi hataları tespit etmeye çalışarak gelişim sağlayabilirsiniz. Hatalarınızı fark ettikten sonra doğru şekilde tekrar etme veya düzeltme yoluyla dil bilgisi ve telaffuz becerilerinizi iyileştirebilirsiniz.

Katılımcıların, konuşmalarını geliştirmeleri için kendileriyle konuşmalarına yönelik bulgular Tablo 60'da verilmiştir.

Tablo 60. Konuşmamı geliştirmek için kendimle konuşmaya çalışıyorum.

Soru: I try to speak with myself to improve my speaking.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%9,09	%18,18	%40,9	%31,81
A2	%0	%0	%22,72	%45,45	%31,81

Tablo 60 'a bakıldığında, 1 ve A2 seviyesindeki öğrencilerin çoğunluğu, konuşma becerilerini geliştirmek için kendileriyle konuşmaya çalışmaktadır. Kendi kendine konuşma, öğrencilere pratik yapma ve akıcılığı artırma fırsatı sunar. Kendinizle konuşarak, yeni kelimeleri ve kalıpları uygulayabilir, dil bilgisi kurallarını pekiştirebilir ve dil becerilerinizi geliştirebilirsiniz. Bu, özellikle konuşma sırasında daha akıcı ve doğal bir şekilde ifade etmek için önemlidir. Kendinizle konuşma pratiği, öğrencilere konuşma becerilerini geliştirme ve dilin gerçek kullanımına daha fazla maruz kalma imkânı sağlar. Ayrıca, özgüveninizi artırabilir ve daha rahat bir şekilde iletişim kurmanıza yardımcı olabilir.

Kendinizle konuşma stratejisi "kendi kendine konuşma" olarak adlandırılabilir. Bu strateji, dil becerilerinizi geliştirmek ve konuşma pratiği yapmak için kendi kendinize konuşmayı içerir. Kendi kendinize konuşarak, günlük konuşma, ifade etme ve dil bilgisi yapısıyla ilgili konuları pratik yapabilirsiniz. Bu strateji, akıcılığı artırmak, kelime dağarcığınızı genişletmek, cümle yapılarını pekiştirmek ve konuşma becerilerini geliştirmek için etkili bir yoldur. Kendi kendinize sorular sorabilir, cevaplar verebilir, hikâyeler anlatabilir veya konuşma konuları üzerine düşüncelerinizi ifade edebilirsiniz. Bu şekilde, konuşma becerilerinizi güçlendirirken özgüveninizi de artırabilirsiniz.

Katılımcıların, konuştuktan sonra telafuz ettikleri sözleri değerlendirme çalışmalarına yönelik bulgular Tablo 61'de verilmiştir.

Tablo 61. Konuştuktan sonra sözlerimi değerlendirmeye çalışırım.

Soru: I try to evaluate my utterances after speaking.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%4,54	%36,36	%54,54	%4,54
A2	%0	%0	%13,63	% 68,18	%18,18

Tablo 61 'e bakıldığında, A1 ve A2 seviyesindeki öğrencilerin büyük bir kısmı, konuştuktan sonra söylediklerini değerlendirmeye çalışmaktadır. Sözlerini değerlendirme, dil becerilerini geliştirmek ve hataları fark etmek için önemli bir adımdır. Sözlerinizi değerlendirmek, doğru telaffuz, dil bilgisi kullanımı, kelime seçimi ve akıcılık gibi konuları gözden geçirmenize yardımcı olur. Kendi hatalarınızı fark etmenizi sağlar ve gelecekte daha iyi konuşma becerilerine ulaşmanız için size yol gösterir. Öğrencilerin konuşma becerilerini geliştirmek için söyledikleri sözleri değerlendirmeye çalıştıklarını göstermektedir. Bu strateji, doğru telaffuz ve dil bilgisi kullanımı gibi konularda farkındalık sağlayarak konuşma becerilerini geliştirmeye yardımcı olabilir. Aynı zamanda, özgüveninizi artırarak daha iyi iletişim kurmanıza katkıda bulunabilir.

Sözlerinizi değerlendirme stratejisi "kendini değerlendirme" olarak adlandırılabilir. Bu strateji, konuştuktan sonra kendi sözlerinizi geriye dönüp değerlendirmenizi içerir. Kendinizi değerlendirerek, konuşma becerilerinizi geliştirmek için nelerin iyi gittiğini ve nelerin geliştirilmesi gerektiğini belirleyebilirsiniz. Yanlışlarınızı veya hatalı ifadelerinizi tespit ederek daha doğru ve akıcı bir şekilde konuşma becerinizi geliştirebilirsiniz. Ayrıca, telaffuz, vurgu veya tonlama gibi konuşma özelliklerinizi de değerlendirebilirsiniz. Kendini değerlendirme stratejisi, sürekli olarak ilerlemenizi takip etmenizi ve konuşma becerilerinizi daha iyi hale getirmenizi sağlar.

Katılımcıların, Türkçe hataları fark etmeye ve bu bilgilerin daha iyisini yapmalarına yardımcı olması için kullanmalarına yönelik bulgular Tablo 62'de verilmiştir.

Tablo 62. Türkçe hatalarımı fark ediyorum ve bu bilgileri daha iyisini yapmama yardımcı olması için kullanıyorum.

Soru: I notice my Turkish mistakes and use that information to help me do better.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%0	%40,9	%40,9	%18,18
A2	%0	%0	%18,18	% 63,63	%18,18

Tablo 62’ye bakıldığında, A1 ve A2 seviyesindeki öğrencilerin çoğunluğu Türkçe hatalarını fark etmekte ve bu hataları düzeltmek için kullanmaktadır. Türkçe hatalarını fark etmek, dil becerilerini geliştirmek için önemli bir adımdır ve hatalardan öğrenmek önemlidir. Türkçe hatalarınızı fark etmek, dilbilgisel kuralların ve kelime kullanımının yanı sıra doğru telaffuz, anlamdaş ifadeler ve akıcılık gibi konuları da içerir. Fark ettiğiniz hatalarınızı anlamak ve düzeltmek için çeşitli kaynaklardan ve geribildirimlerden yararlanabilirsiniz. Öğrencilerin Türkçe hatalarını fark etme konusunda farkındalık sahibi olduklarını ve bu bilgileri daha iyi yapmalarına yardımcı olmak için kullandıklarını göstermektedir. Bu strateji, dil becerilerinizi geliştirmenize ve daha doğru ve akıcı bir şekilde Türkçe kullanmanıza yardımcı olabilir.

Türkçe hatalarını fark etme ve bu bilgileri kullanarak gelişmeye çalışma stratejisi "düzeltme" olarak adlandırılabilir. Bu strateji, Türkçe öğrenirken yaptığınız hataları fark etme ve bunlardan öğrenme sürecidir. Hatalarınızı tespit ederek, daha doğru ve akıcı bir Türkçe kullanımı için çalışabilirsiniz. Bu strateji, öğrenme sürecinde aktif bir rol oynar ve hatalarınızı düzeltme konusunda istekli olmanızı teşvik eder. Hatalarınızı düzeltmek için kaynaklardan veya öğretmenlerden yardım alabilir, yanlışlarınızı analiz edebilir ve düzeltme çalışmaları yapabilirsiniz. Bu sayede Türkçe becerilerinizi geliştirebilir ve daha doğru bir şekilde iletişim kurabilirsiniz.

Katılımcıların, konuşma pratiğinde bir konu ya da gramer kurallarını hazırlamalarına yönelik bulgular Tablo 63’de verilmiştir.

Tablo 63. Konuşma pratiğinde bir konu ya da gramer kuralları hazırlarım.

Soru: I prepare a topic or grammatical rules in speaking practice.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%13,63	%40,9	%31,81	%13,63
A2	%0	%0	%18,18	% 68,18	%13,63

Tablo 63'e bakıldığında, A1 ve A2 seviyesindeki öğrencilerin çoğunluğu konuşma pratiği için bir konu veya gramer kuralları hazırlamaktadır. Bu strateji, konuşma becerilerini geliştirmek ve daha akıcı ve doğru bir şekilde iletişim kurmak için önemlidir. Konuşma pratiği için bir konu hazırlamak, konuşma sırasında daha rahat ve özgüvenli olmanıza yardımcı olabilir. Önceden belirlediğiniz bir konu üzerine düşünmek, kelime dağarcığınızı genişletmek ve konuşma becerilerinizi geliştirmek için faydalı olabilir. Gramer kurallarını önceden inceleyerek doğru dil bilgisi kullanımına daha fazla dikkat edebilirsiniz. Öğrencilerin konuşma pratiği için konu veya gramer kuralları hazırlama stratejisini sıklıkla kullandıklarını göstermektedir. Bu stratejiyi kullanarak konuşma becerilerinizi geliştirebilir ve daha güvenli bir şekilde iletişim kurabilirsiniz.

Konuşma pratiği için bir konu veya gramer kuralları hazırlama stratejisi "toplumsal etkileşim" olarak adlandırılabilir. Bu strateji, konuşma becerilerinizi geliştirmek için konuşma fırsatları yaratma ve bu konuşmalara hazırlanma sürecidir. Önceden belirlediğiniz bir konu üzerinde çalışarak veya belirli gramer kurallarını hedefleyerek konuşma pratiği yapabilirsiniz. Bu strateji, iletişim becerilerinizi geliştirmek, daha akıcı ve doğru bir şekilde konuşabilmek için fırsat yaratma amacı taşır. Konuşma pratiği için hazırlık yapmak, kendinizi konuşma durumlarına hazırlamak ve özgüveninizi artırmak için etkili bir yöntem olabilir.

Katılımcıların, konuştukları zaman birinin düzeltmesini istemelerine yönelik bulgular Tablo 64'de verilmiştir.

Tablo 64. Konuştuğum zaman birinin beni düzeltmesini isterim.

Soru: I ask somebody to correct me when I talk.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%9,09	%27,27	%45,45	%18,18
A2	%0	%0	%13,63	% 77,27	%9,09

Tablo 64'e bakıldığında, A1 ve A2 seviyesindeki öğrencilerin çoğunluğu konuşurken kendilerini düzelterken birinin yardımını istemektedir. Bu, dil becerilerini geliştirmek ve doğru telaffuz, dil bilgisi ve kelime kullanımı üzerinde çalışmak için önemli bir stratejidir. Birinin sizi düzeltmesini istemek, konuşma pratiği sırasında hatalarınızı fark etmenizi ve bu hataları düzeltmenizi sağlar. Bu, dil becerilerinizi geliştirmenin etkili bir yoludur. Kendinizi ifade ederken yanlışları düzeltmek, doğru kullanıma daha fazla dikkat etmenizi sağlar ve gelecekteki konuşmalarınızda daha doğru ve akıcı bir şekilde iletişim kurmanızı sağlar. Öğrencilerin konuşma sırasında kendilerini düzeltmeleri için başkalarının yardımını istediklerini göstermektedir. Bu stratejiyi kullanarak dil becerilerinizi geliştirebilir ve daha iyi bir konuşmacı olabilirsiniz.

Konuştuğunuzda birinin sizi düzeltmesini istemek dil stratejilerinden "düzeltme talebi" olarak adlandırılan bir stratejiyi ifade eder. Bu strateji, dil becerilerinizi geliştirmek için başkalarının geri bildirimlerinden faydalanma amacını taşır. Konuşma esnasında hatalar yaptığınızı fark ettiğinizde veya düzeltme ihtiyacı olduğunu düşündüğünüzde, karşınızdaki kişiden size düzeltme yapmasını isteyebilirsiniz. Bu sayede hatalarınızı fark edebilir, doğru şekilde ifade etme becerinizi geliştirebilir ve dilinizi daha etkili bir şekilde kullanabilirsiniz. Düzeltme talebi, iletişim becerilerinizi geliştirmek ve hatalarınızı düzeltmek için önemli bir stratejidir.

Katılımcıların, arkadaşlarıyla veya öğretmenleriyle konuşma pratiği yapmalarına yönelik bulgular Tablo 65'te verilmiştir.

Tablo 65. Arkadaşlarımla veya öğretmenlerimle konuşma pratiği yaparım.

Soru: I practice speaking with my friends or my teachers.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%0	%27,27	%59,09	%13,63
A2	%0	%0	%13,63	%63,63	%22,72

Tablo 65'e bakıldığında, A1 ve A2 seviyesindeki öğrencilerin çoğunluğu arkadaşları veya öğretmenleriyle konuşma pratiği yapmaktadır. Arkadaşlarınız veya öğretmenlerinizle konuşmak, dil becerilerinizi geliştirmek için etkili bir yöntemdir. Konuşma pratiği yapmak, dil bilgisi, kelime dağarcığı ve telaffuz becerilerinizi güçlendirmenize yardımcı olur. Ayrıca, gerçek hayatta iletişim kurarken kendinizi daha rahat ve güvende hissetmenize yardımcı olur. Arkadaşlarınızla veya öğretmenlerinizle yapılan konuşma pratiği, gerçek yaşam iletişimde karşılaşılabileceğiniz durumları ve konuşma becerilerinizi geliştirmenizde önemli bir rol oynar. Bu sayede daha akıcı, doğru ve etkili bir şekilde iletişim kurabilirsiniz. Öğrencilerin konuşma pratiği yapmak için arkadaşlarını ve öğretmenlerini tercih ettiklerini göstermektedir.

Arkadaşlarınızla veya öğretmenlerinizle konuşma pratiği yapmak dil stratejilerinden "dil pratiği" veya "konuşma pratiği" olarak adlandırılan bir stratejiyi ifade eder. Bu strateji, dil becerilerinizi geliştirmek için gerçek hayatta aktif bir şekilde konuşma fırsatı yaratmayı amaçlar. Arkadaşlarınızla veya öğretmenlerinizle konuşurken, öğrendiğiniz dilde gerçek iletişim deneyimi yaşarsınız. Bu, dilin pratik uygulaması için önemli bir fırsattır ve kelime dağarcığınızı genişletmek, dil bilgisi ni uygulamak, telaffuzunu geliştirmek ve iletişim becerilerinizi ilerletmek için etkili bir yoldur. Konuşma pratiği, dil öğrenme sürecinde aktif bir rol oynamakta ve dilinizi günlük hayatta kullanabilme yeteneğinizi geliştirmektedir.

Katılımcıların, Türkçeyi ana dili Türkçe olan kişilerle pratik yapmalarına yönelik bulgular Tablo 66'da verilmiştir.

Tablo 66. Türkçeyi ana dili türkçe olan kişilerle pratik yapıyorum.

Soru: I practice Turkish with native speakers.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%22,72	%36,36	%27,27	%13,63
A2	%0	%0	%0	%77,27	%22,72

Tablo 66'ya bakıldığında, A1 düzeyindeki öğrencilerin yalnızca %13,63'ü Türkçeyi yerli konuşanlarla pratik yapmayı her zaman veya neredeyse her zaman yaptıklarını ifade etmiştir. Bu, A1 düzeyindeki öğrencilerin çoğunun pratik yapmakta zorlandığını ve bunun önemli bir beceri olduğunu vurgular. Bu öğrencilerin pratik yapmaları, dil öğrenme sürecini hızlandırmalarına ve güvenle konuşmalarına yardımcı olabilir. A1 düzeyindeki öğrencilerin %59,09'u, Türkçeyi yerli konuşanlarla pratik yapmayı genellikle veya biraz doğru olarak değerlendirmiştir. Bu, A1 düzeyindeki öğrencilerin Türkçe konuşma becerilerini geliştirmek için daha fazla pratik yapmaları gerektiğini göstermektedir. A2 düzeyindeki öğrencilerin %22,72'si, Türkçeyi yerli konuşanlarla pratik yapmayı her zaman veya neredeyse her zaman yaptıklarını ifade etmiştir. Bu, A2 düzeyindeki öğrencilerin Türkçe konuşma becerilerinde önemli bir ilerleme kaydettiklerini ve bu beceriyi geliştirmek için daha fazla pratik yapmaları gerektiğini göstermektedir. A2 düzeyindeki öğrencilerin %100'ü, Türkçeyi yerli konuşanlarla pratik yapmayı genellikle veya daha sık yapmayı tercih ettiğini ifade etmiştir. Bu, A2 düzeyindeki öğrencilerin Türkçe konuşma becerilerini geliştirmek için daha fazla fırsata sahip olduklarını ve Türkçe konuşanlarla daha rahat bir şekilde iletişim kurabileceklerini göstermektedir.

Ana dili Türkçe olan kişilerle Türkçe pratik yapmak dil stratejilerinden "dil pratiği" veya "konuşma pratiği" olarak adlandırılan bir stratejiyi ifade eder. Bu strateji, dil becerilerinizi geliştirmek için ana dilini konuşan kişilerle gerçek hayatta etkileşimde bulunmayı amaçlar. Ana dili Türkçe olan kişilerle yapılan pratik, dilin doğru ve doğal kullanımını deneyimlemenize yardımcı olur. Bu sayede kelime dağarcığınızı

genişletebilir, dil bilgisi ni geliştirebilir, doğru telaffuz ve akıcılık kazanabilirsiniz. Ana dili Türkçe olan kişilerle yapılan pratik, gerçek yaşam senaryolarında karşılaşabileceğiniz iletişim durumlarını simüle etmenizi sağlar ve günlük hayatta kullanabileceğiniz pratik becerilerinizi geliştirir.

Katılımcıların, Türkçe soru sormalarına yönelik bulgular Tablo 67’de verilmiştir.

Tablo 67. Türkçe soru soruyorum.

Soru: I ask questions in Turkish.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 4,54	%0	%31,81	%40,9	%22,72
A2	%0	%0	%9,09	% 68,18	%22,72

Tablo 67’ye bakıldığında, A2 düzeyindeki  ğrencilerin Türkçe’de soru sorma konusunda oldukça kendilerine güvendiklerini ve bu beceriyi geliştirmek için daha fazla fırsata sahip olduklarını gösterir. A2 düzeyindeki öğrencilerin %68,18’i Türkçe’de soru sormakta her zaman veya neredeyse her zaman doğru olduklarını ifade etmiştir. Bu, A2 düzeyindeki  ğrencilerin Türkçe’de soru sorma becerilerinin oldukça gelişmiş olduğunu göstermektedir. Bu  ğrencilerin Türkçe konuşanlarla daha fazla iletişim kurarak, bu becerilerini daha da geliştirebilecekleri anlamına gelir.

Türkçe soru sormak dil stratejilerinden "soru sorma" veya "soru yapısı" olarak adlandırılan bir stratejiyi ifade eder. Bu strateji, dilin anlaşılmasını ve iletişim kurulmasını sağlamak için soru cümleleri oluşturma becerisini geliştirmeyi hedefler. Soru sormak, karşı tarafın fikirlerini ve düşüncelerini anlamak, bilgi edinmek veya derinlemesine bir konuyu araştırmak için önemli bir iletişim aracıdır. Türkçe soru sormak, doğru soru yapısını kullanarak doğru bilgiyi elde etmeyi sağlar. Sorular, soru zamiri (kim, ne, nerede, nasıl vb.), yardımcı fiiller (mı, mi, mu, m , mıdır, midir, midir, midir vb.) veya cümle yapısındaki değişikliklerle oluşturulabilir. Bu stratejiyi kullanarak Türkçe soru sormak,

dilbilgisel yapılara uygun şekilde soruları oluşturmanıza ve iletişim becerilerinizi geliştirmenize yardımcı olur.

Katılımcıların, Türkçe bir konuşma sırasında düşünmelerine ve jestleri kullanmalarına yönelik bulgular Tablo 68’da verilmiştir.

Tablo 68. Türkçe bir konuşma sırasında düşünemezsem, jestleri kullanırım.

Soru: If I cannot think during a conversation in Turkish, I use gestures.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%13,63	%31,81	%31,81	%22,72
A2	%0	%0	%9,09	%68,18	%22,72

Tablo 68’e bakıldığında, Türkçe konuşma becerilerini geliştirmek için daha fazla pratik yapmaları ve kelime hazinelerini genişletmeleri gerekmektedir. A2 düzeyindeki öğrencilerin %77,27’si Türkçe konuşurken düşünemedikleri durumlarda jest ve mimikleri kullanmamakta olduklarını ifade etmiştir. Bu, A2 düzeyindeki öğrencilerin Türkçe konuşurken kendilerine güvenlerinin arttığını ve ifade etmek istedikleri şeyleri daha doğrudan ifade edebildiklerini gösterir. A2 düzeyindeki öğrencilerin %68,18’i Türkçe konuşurken jest ve mimikleri kullanmamaktadır. Bu, A2 düzeyindeki öğrencilerin Türkçe konuşma becerilerinin oldukça gelişmiş olduğunu göstermektedir. Bu öğrencilerin Türkçe konuşanlarla daha fazla iletişim kurarak, bu becerilerini daha da geliştirebilecekleri anlamına gelir.

Türkçe bir konuşma sırasında jestleri kullanmak, "beden dili" veya "jestler ve mimikler" olarak adlandırılan bir dil stratejisini ifade eder. Bu strateji, iletişim sırasında sözcüklerin yanı sıra vücut hareketlerini, jestleri ve mimikleri kullanarak anlamı ve duyguyu ifade etmeyi hedefler. Jestler ve mimikler, iletişimde ek bir araç olarak kullanılarak mesajın daha net ve anlaşılır bir şekilde iletilmesine yardımcı olur. Bu strateji, karşınızdaki kişiyle etkileşime geçerken duyguları, niyetleri veya düşünceleri

vurgulamak için beden dilini kullanmayı içerir. Türkçe konuşurken jestleri kullanmak, ifade edilmek istenen şeyleri desteklemek, anlamı vurgulamak ve karşınızdaki kişiyle daha iyi bir iletişim kurmak için etkili bir yöntemdir.

4. Yazma Becerisine Ait Bulgular

Katılımcıların, yazarken fikirlerini Türkçe nasıl ifade edeceklerini bilmiyorlarsa, bildiği belirli kuralları kullanarak yazmaya çalışmalarına yönelik bulgular Tablo 69’da verilmiştir.

Tablo 69. Yazarken fikirlerimi Türkçe nasıl ifade edeceğimi bilmiyorsa, bildiğim belirli kuralları kullanarak yazmaya devam ederim.

Soru: If I do not know how to express my ideas in Turkish while writing, I keep writing using certain rules that I know.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%13,63	%31,81	%31,81	%22,72
A2	%0	%4,54	%27,27	%40,9	%27,27

Tablo 69’a bakıldığında, öğrencilerin Türkçe yazma becerilerini geliştirmek için daha fazla pratik yapmaları, kelime hazinelerini genişletmeleri ve gramer yapısını anlamaları gerekmektedir. A2 düzeyindeki öğrencilerin %68,18’i Türkçe yazarken belirli kuralları kullanarak yazmaya devam ettiğini ifade etmiştir. Bu, A2 düzeyindeki öğrencilerin Türkçe yazma becerilerinin gelişmekte olduğunu gösterir. Bu öğrencilerin Türkçe yazma becerilerini geliştirmek için daha fazla pratik yapmaları, kelime hazinelerini genişletmeleri ve gramer yapısını daha iyi anlamaları gerekmektedir. A2 düzeyindeki öğrencilerin %40,9’u Türkçe yazarken ifade etmek istedikleri şeyi tam olarak ifade edemiyorlarsa, belirli kuralları kullanarak yazmaya devam ettiklerini ifade etmiştir. Bu, A2 düzeyindeki öğrencilerin Türkçe yazma becerilerinin henüz tam olarak

gelişmediğini gösterir. Bu öğrencilerin Türkçe yazma becerilerini geliştirmek için daha fazla pratik yapmaları, kelime hazinelerini genişletmeleri ve gramer yapısını daha iyi anlamaları gerekmektedir.

Yazarken fikirlerinizi ifade edememeniz durumunda bildiğiniz belirli kuralları kullanarak yazmaya devam etmek "yazma stratejileri" olarak adlandırılan bir dil stratejisini ifade eder. Bu strateji, yazma becerilerinizi geliştirmek ve kendinizi yazılı olarak ifade etmek için çeşitli teknikler kullanmayı amaçlar. Örneğin, gramer kurallarına uygun yazmaya özen göstermek, kelime dağarcığınızı kullanmak, örnek cümlelere veya kalıplara başvurmak gibi yöntemler kullanarak yazma becerilerinizi geliştirebilirsiniz. Bu strateji, yazma sürecinde karşılaşılan zorlukları aşmak ve daha akıcı, doğru ve anlaşılır bir şekilde yazabilmek için kullanılan bir yaklaşımdır.

Katılımcıların, düşündüklerini yazmalarına yönelik bulgular Tablo 70’de verilmiştir.

Tablo 70. Ne düşündüğümü yazıyorum.

Soru: I write what I am thinking about.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 4,54	%13,63	%22,72	%31,81	%27,27
A2	%0	%0	%27,27	%59,09	%13,63

Tablo 70’e bakıldığında,A2 seviyesindekilerin yazma becerilerinin A1 seviyesine göre daha iyi olduğunu göstermektedir. A2 seviyesindeki öğrencilerin düşüncelerini daha kolay bir şekilde yazıya dökmesi, A1 seviyesindekilerin ise daha fazla zorlanması bunun bir göstergesidir. Bu veriler aynı zamanda, A1 seviyesindeki öğrencilerin daha fazla yazma becerisi geliştirmeleri gerektiği sonucunu da çıkarmamıza yardımcı olabilir.

Düşüncelerinizi yazıya dökme ve ifade etmek için kullanılan bir dil stratejisi "ifade etme stratejisi" olarak adlandırılabilir. Bu strateji, yazılı iletişim becerilerinizi

geliştirmek ve düşüncelerinizi net bir şekilde ifade etmek için çeşitli teknikler kullanmayı amaçlar. Yazarken düşüncelerinizi açıkça ifade etmek, doğru kelimeleri seçmek, mantıklı bir yapı oluşturmak, örnekler kullanmak gibi yöntemler ifade etme stratejisinin bir parçasıdır. Bu strateji, yazılı metinlerde düşüncelerinizi etkili bir şekilde iletebilmek için kullanılan bir yaklaşımdır.

Katılımcıların, günlük tutmalarına yönelik bulgular Tablo 71’de verilmiştir.

Tablo 71. Günlük tutarım.

Soru: I keep a diary.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 13,63	%13,63	%31,81	%18,18	%22,72
A2	%4,54	%4,54	%13,63	% 59,09	%18,18

Tablo 71’e bakıldığında, A2 seviyesindeki öğrencilerin A1 seviyesine göre günlük tutma alışkanlıklarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu da A2 seviyesindeki öğrencilerin yazma becerilerinin daha iyi olduğunu göstermektedir. Günlük tutmanın yazma becerisini geliştirmede önemli bir rol oynadığı düşünüldüğünde, A1 seviyesindeki öğrencilerin günlük tutmaya daha fazla özen göstermeleri gerektiği sonucu çıkarılabilir.

Dil öğrenme sürecinde oldukça yaygın bir stratejidir ve Oxford Dil Öğrenme Sözlüğü’ne göre "yazma stratejisi" olarak adlandırılabilir. Günlük tutma, öğrenme sürecinizde karşılaştığınız deneyimleri, duyguları, düşünceleri ve olayları düzenli olarak yazılı olarak kaydetme pratiğidir. Bu strateji, yazma becerilerinizi geliştirmenize ve aynı zamanda dil bilgisi ni, kelime dağarcığınızı ve ifade yeteneğini artırmanıza yardımcı olur. Günlük tutmak, aynı zamanda dil öğrenme ilerlemenizi takip etmenize, hatalarınızı fark etmenize ve kendinizi ifade etme becerilerinizi geliştirmenize de yardımcı olur.

Katılımcıların, arkadaşlarından gelen mektupları okuyarak okuma becerilerini geliştirmelerine yönelik bulgular Tablo 72’de verilmiştir.

Tablo 72. Arkadaşlarımdan gelen mektupları okuyarak okuma becerimi geliştiririm.

Soru: I improve my reading skill by reading letters from my friends.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%0	%27,27	%50	%22,72
A2	%0	%0	%31,81	%59,09	%9,09

Tablo 72’ye bakıldığında, A1 ve A2 seviyesindeki öğrencilerin çoğunluğu arkadaşlarından gelen mektupları okuyarak okuma becerilerini geliştirmektedir. Arkadaşlarınızdan gelen mektupları okumak, okuma becerilerinizi geliştirmenin etkili bir yoldur. Gerçek hayatta yazılmış mektuplar, size farklı metin türlerini ve gerçek dünya iletişimini deneyimleme fırsatı sunar. Mektupları okumak, kelime dağarcığınızı genişletir, anlama yeteneğinizi artırır ve dil bilgisi yapılarını daha iyi anlamanıza yardımcı olur. Ayrıca, mektuplar aracılığıyla farklı dil stillerini ve ifade şekillerini keşfedebilirsiniz. Arkadaşlarınızdan gelen mektupları okuma alışkanlığı edinerek, Türkçe okuma becerilerinizi geliştirebilir ve daha akıcı bir şekilde metinleri anlama yeteneğinizi artırabilirsiniz.

Arkadaşlarından gelen mektupları okuyarak okuma becerisini geliştirmek, dil öğrenme sürecinde "okuma stratejisi" olarak adlandırılan bir yöntemdir. Bu strateji, metinleri anlama, kelime dağarcığını geliştirme, gramer yapılarını gözlemleme ve okuma hızını artırma amacıyla kullanılır. Okuma becerisini geliştirmek için farklı türde metinlerle karşılaşmak önemlidir ve arkadaşlarından gelen mektuplar, gerçek yaşamda kullanılan ve kişisel bir içeriğe sahip olan metinler olduğu için bu stratejiyi destekleyen etkili bir yöntemdir. Bu şekilde, farklı dil yapılarını, ifadeleri ve sözcükleri gözlemleyerek Türkçe okuma becerinizi geliştirebilirsiniz.

Katılımcıların, belirli kuralları uygulamak için cümleler yazmalarına yönelik bulgular Tablo 73’de verilmiştir.

Tablo 73. Belirli kuralları uygulamak için cümleler yazıyorum.

Soru: I write sentences to apply certain rules.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%4,54	%36,36	%50	%9,09
A2	%0	%4,54	%22,72	%59,09	%13,63

Tablo 73’e bakıldığında, A1 ve A2 seviyesindeki öğrencilerin çoğunluğu belirli kuralları uygulamak için cümleler yazmaktadır. Cümle yazmak, dil bilgisi kurallarını ve kelime kullanımını daha iyi anlamak ve pekiştirmek için etkili bir yöntemdir. Belirli dil bilgisi kurallarını öğrenmek ve uygulamak için cümleler yazmak, dil becerilerinizi geliştirmenize ve daha iyi bir şekilde iletişim kurmanıza yardımcı olur. Cümle yazmak, kelime dağarcığınızı genişletir, dil bilgisi kurallarını pekiştirir, doğru yapıları kullanmanızı sağlar ve ifade becerilerinizi geliştirir. Cümleler aracılığıyla farklı dil yapılarını deneyimleyebilir ve kendi dilinizi daha etkili bir şekilde kullanma yeteneğinizi geliştirebilirsiniz. Belirli kuralları uygulamak için cümleler yazma alışkanlığı edinerek, Türkçe dil bilgisi kurallarını daha iyi anlama ve doğru bir şekilde uygulama becerilerinizi geliştirebilirsiniz.

Dil öğrenme sürecinde "yazma stratejisi" olarak adlandırılan bir yöntemdir. Bu strateji, dilbilgisel kuralları ve yazma becerilerini geliştirmek amacıyla kullanılır. Dil bilgisi kurallarına dikkat ederek cümleler oluşturmak, doğru kelime seçimi, gramer yapısı ve dilin yapısal özelliklerine uygunluk gibi unsurları içerir. Bu stratejiyi kullanarak, dil bilgisi kurallarını uygulayarak cümleler yazmak, doğru kelime kullanımını öğrenmek, cümle yapısını anlamak ve yazma becerisini geliştirmek için etkili bir yöntemdir. Örneğin, Türkçe’de isimlerin çekimlenmesi, fiillerin zaman ve şahıs ekleriyle kullanımı

gibi kuralları göz önünde bulundurarak cümleler oluşturabilir ve bu şekilde dil bilgisi becerilerinizi geliştirebilirsiniz.

Katılımcıların, kelime kelime çevirmeye çalışmalarına yönelik bulgular Tablo 74'te verilmiştir.

Tablo 74. Kelime kelime çevirmeye çalışıyorum.

Soru: I try to translate word for word.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%9,09	%27,27	%27,27	%36,36
A2	%0	%0	%9,09	%72,72	%18,18

Tablo 74'e bakıldığında, A1 seviyesindeki öğrencilerin yüzde 36,36'sı daima veya neredeyse daima kelime kelime çevirmeye çalışırken, A2 seviyesindeki öğrencilerin yalnızca yüzde 18,18'i bunu yaptıklarını belirtiyor. Ayrıca, A1 seviyesindeki öğrencilerin yüzde 36,36'sı bu davranışı bazen sergilerken, A2 seviyesindeki öğrencilerin yüzde 72,72'si bazen bu davranışı sergilediklerini belirtmiştir. Öğrencilerin Arapça'dan Türkçe'ye kelime kelime çevirmeye çalışmanın yanlış olduğunu fark ettiklerini ve daha ileri seviyelerdeki öğrencilerin bu davranışı daha az sergilediğini göstermektedir.

Dil öğrenme sürecinde "kelime kelime çeviri stratejisi" olarak adlandırılan bir yaklaşımdır. Bu strateji, bir dilden diğerine geçiş yaparken kelime anlamlarını doğrudan çevirmeye çalışmayı içerir. Örneğin, bir cümleyi veya metni anlamak için her kelimeyi tek tek çevirerek anlamaya çalışmak bu stratejinin bir parçasıdır. Kelime kelime çeviri stratejisi, dil öğrenenlerin yeni bir dildeki kelime anlamlarını anlamaya çalışırken başvurdukları bir yöntemdir. Ancak bu strateji, dil öğrenme sürecinde bazı zorluklara yol açabilir. Çünkü her dilin kendi dilbilgisel ve yapısal özellikleri vardır ve kelime anlamları doğrudan çevrildiğinde tam bir ifade edilim sağlanamayabilir. Ayrıca her kelimenin birden fazla anlamı olabilir ve bu da tam bir çeviri yapmayı zorlaştırabilir.

Katılımcıların, Arapça kelimeleri ve Türkçe kelimeleri yazıda karıştırmalarına yönelik bulgular Tablo 75'te verilmiştir.

Tablo 75. Arapça kelimeleri ve Türkçe kelimeleri yazıda karıştırma.

Soru: I mix Arabic words and Turkish words in writing.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 13,63	%22,72	%27,27	%31,81	%4,54
A2	%0	%0	%27,27	%45,45	%27,27

Tablo 75'e bakıldığında, A2 seviyesindeki katılımcıların % 27.27'si Arapça kelimeleri Türkçe kelimelerle karıştırmadıklarını belirtirken, % 45.45'i genellikle veya neredeyse her zaman bu alışkanlığa sahip olduklarını ifade etmiştir. % 27.27'si ise bu alışkanlığa bazen sahip olduklarını ifade etmiştir. Bu sonuçlar, Arapça kelimeleri Türkçe kelimelerle karıştırmanın özellikle A2 seviyesindeki katılımcılar arasında daha yaygın olduğunu göstermektedir.

Arapça kelimeleri ve Türkçe kelimeleri yazıda karıştırma stratejisi, dil öğrenme sürecinde "karışık dil stratejisi" olarak adlandırılan bir yaklaşımdır. Bu strateji, bir metni yazarken veya konuşurken Arapça kelimeleri Türkçe kelimelerle birlikte kullanmayı içerir. Karışık dil stratejisi, dil öğrenenlerin her iki dildeki kelimeleri ve ifadeleri kullanarak iletişim kurmaya çalıştığı bir yöntemdir. Özellikle başlangıç düzeyindeki dil öğrenenler arasında yaygın bir yaklaşımdır. Dil bilgisi, kelime bilgisi ve dil becerilerinin henüz tam olarak gelişmediği aşamalarda, karışık dil stratejisi öğrencilere ifade etme yeteneklerini sürdürme ve anlaşılabilirliği sağlama imkânı sunar. Ancak, karışık dil stratejisi uzun vadede dil öğrenme sürecini etkileyebilir. Zamanla, dil bilgisi kurallarını, kelime dağarcığını ve dil becerilerini geliştirmek önemlidir. Dil öğrenenlerin doğru ve tutarlı bir şekilde bir dili kullanmayı hedeflemesi gerekmektedir. Karışık dil stratejisi uzun vadede dilin doğal kullanımını engelleyebilir ve dilin gerektirdiği yapısal ve dilbilgisel özellikleri tam olarak anlamayı zorlaştırabilir.

Katılımcıların, ilk önce ana fikirleri kılavuz olarak yazmalarına yönelik bulgular Tablo 76’da verilmiştir.

Tablo 76. İlk önce ana fikirleri kılavuz olarak yazıyorum.

Soru: I write the main ideas first as a guideline.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%4,54	%22,72	%45,45	%27,27
A2	%0	%0	%18,18	%59,09	%22,72

Tablo 76’ya bakıldığında, öğrencilerin çoğunluğu yazma sürecinde ana fikirleri kılavuz olarak yazma yöntemini kullanmayı tercih etmektedir. Ana fikirleri önceden belirlemek, yazma sürecinde odaklanmayı kolaylaştırabilir ve daha organize bir yapı oluşturmanıza yardımcı olabilir. Ana fikirleri kılavuz olarak yazmak, yazma sürecindeki belirli adımların takip edilmesini sağlayabilir. Öncelikle ana fikirleri belirlemek ve ardından bu ana fikirleri destekleyecek detayları yazmak, yazının bütünlüğünü ve tutarlılığını artırabilir.

İlk önce ana fikirleri kılavuz olarak yazma stratejisi, dil öğrenme sürecinde "özetleme stratejisi" olarak adlandırılan bir yaklaşımdır. Bu strateji, bir metni veya yazıyı okurken ana fikirleri belirleme ve özetleme becerisini geliştirmeyi amaçlar. Özetleme stratejisi, dil öğrenenlerin okuma anlama becerilerini güçlendirmeye yönelik bir yaklaşımdır. Bir metni okurken, önemli noktaları ve ana fikirleri belirleyerek özetlemeyi hedefler. Bu strateji dil öğrenenlere metinlerin yapısını anlama, anahtar bilgileri ayıklama ve metindeki ayrıntıları özetleme becerisi kazandırır.

Katılımcıların, Türkçe kelimeleri bilmediklerinde Arapça kelimeler kullanmalarına yönelik bulgular Tablo 77’de verilmiştir.

Tablo 77. Türkçe kelimeleri bilmesem de Arapça kelimeler kullanırım.

Soru: I use Arabic words if I do not know the Turkish words.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 9,09	%13,63	%31,81	%31,81	%13,63
A2	%0	%0	%13,63	%59,09	%27,27

Tablo 77'ye bakıldığında, öğrencilerin bir kısmı Türkçe kelimeleri bilmedikleri durumlarda Arapça kelimeleri kullanmayı tercih etmektedir. Arapça kelimeler, Türkçe dil bilgisi nde veya iletişimde kullanılan belirli terimler veya ifadeler olabilir. Bu durumda, Arapça kelimeleri kullanmak, anlamayı veya ifade etmeyi kolaylaştırabilir. Ancak, dikkat edilmesi gereken bir nokta, Türkçe öğrenirken Arapça kelimelerin doğru bir şekilde kullanılmasıdır. Her iki dil arasındaki farklılıkları ve dil bilgisi ni anlamak önemlidir. Türkçe öğrenirken öncelikli hedef, Türkçe kelime dağarcığını genişletmek ve Türkçe dil bilgisi ni doğru bir şekilde kullanmaktır.

Türkçe kelimeleri bilmemek durumunda Arapça kelimeleri kullanma stratejisi, dil öğrenme sürecinde "türev stratejisi" olarak adlandırılan bir yaklaşımdır. Türev stratejisi, dil öğrenenlerin bilmedikleri kelimeleri anlamak veya ifade etmek için bilgi ve dil becerilerini kullanmalarını sağlar. Arapça kelimelerin Türkçe metinlerde kullanılması, özellikle din, tarih, edebiyat gibi alanlarda ortak kökenli kelimelerin bulunması nedeniyle sıkça karşılaşılan bir durumdur. Dil öğrenenler, bu ortak kelimeleri kullanarak anlamayı kolaylaştırmaya ve iletişimde etkili olmaya çalışır.

Katılımcıların, Türkçe yazmaya devam etmek için Arapça kalıplar kullanmalarına yönelik bulgular Tablo 78'de verilmiştir.

Tablo 78. Türkçe yazmaya devam etmek için Arapça kalıplar kullanıyorum.

Soru: I use Arabic patterns to keep writing in Turkish.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 9,09	%4,54	%59,09	%18,18	%9,09
A2	%0	%0	%22,72	%54,54	%22,72

Tablo 78'e bakıldığında, A1 ve A2 seviyesindeki öğrencilerin büyük bir kısmı Arapça kalıpları Türkçe yazarken kullanmayı tercih etmektedir. Arapça kalıplar, Türkçe metinlerde kullanılan yaygın ifadeler veya yapılar olabilir. Bu kalıpları kullanmak, yazılı ifadelerinizi zenginleştirebilir ve daha akıcı bir şekilde yazmanıza yardımcı olabilir. Arapça kalıpları Türkçe yazıya dâhil etmek, dil öğrenme sürecinde faydalı bir yöntem olabilir. Bu kalıpları doğru bir şekilde kullanmak ve Türkçe dil bilgisi ne uygun bir şekilde bütünleştirmek önemlidir. Arapça kalıpları Türkçe yazıya dâhil etmek, yazılı ifadelerinizi zenginleştirebilir ve dil becerilerinizi geliştirebilirsiniz.

Türkçe yazarken Arapça kalıplar kullanma stratejisi, dil öğrenme sürecinde "kalıp stratejisi" olarak adlandırılan bir yaklaşımdır. Kalıp stratejisi, dil öğrenenlerin ifade etmek istedikleri fikirleri veya cümleleri benzer şekilde yapılandırmak için dilde yaygın olarak kullanılan kalıpları kullanmalarını sağlar. Arapça kalıpların Türkçe yazıda kullanılması, özellikle iki dil arasındaki benzerlikler veya etkileşimler nedeniyle sıkça görülen bir durumdur. Dil öğrenenler, Arapça kalıpları Türkçe yazılarında kullanarak kendilerini daha iyi ifade etmeyi veya Türkçe dilbilgisel yapılarına benzer bir şekilde cümleler kurmayı hedefler.

Katılımcıların, kelimelerin anlamlarını öğrenmek için Türkçe sözlüğe bakmalarına yönelik bulgular Tablo 79'da verilmiştir.

Tablo 79. Kelimelerin anlamlarını öğrenmek için sözlüğe bakarım.

Soru: I consult a dictionary to find out the meanings of words.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	%4,54	%4,54	%27,27	%27,27	%36,36
A2	%0	%4,54	%4,54	%72,72	%18,18

Tablo 79'a bakıldığında, A1 ve A2 seviyesindeki öğrencilerin büyük çoğunluğu kelime anlamlarını öğrenmek için sözlüğe başvurmayı tercih etmektedir. Sözlük kullanmak, kelime dağarcığınızı genişletmek, yeni kelimelerin anlamlarını öğrenmek ve dil becerilerinizi geliştirmek için önemli bir kaynaktır. Sözlük kullanmak, kelime anlamlarını öğrenme konusunda size güvenilir bir referans sağlar. Bilmediğiniz bir kelimeyle karşılaştığınızda veya bir metin okurken anlamını anlamadığınız bir kelimeye rastladığınızda, sözlüğe başvurarak kelimenin anlamını öğrenebilirsiniz. Bu şekilde, kelime anlamlarını doğru bir şekilde anlamlandırabilir ve dil becerilerinizi geliştirebilirsiniz.

Türkçe yazarken Arapça kalıplar kullanma stratejisi, dil öğrenme sürecinde "kalıp stratejisi" olarak adlandırılan bir yaklaşımdır. Kalıp stratejisi, dil öğrenenlerin ifade etmek istedikleri fikirleri veya cümleleri benzer şekilde yapılandırmak için dilde yaygın olarak kullanılan kalıpları kullanmalarını sağlar. Arapça kalıpların Türkçe yazıda kullanılması, özellikle iki dil arasındaki benzerlikler veya etkileşimler nedeniyle sıkça görülen bir durumdur. Dil öğrenenler, Arapça kalıpları Türkçe yazılarında kullanarak kendilerini daha iyi ifade etmeyi veya Türkçe dilbilgisel yapılarına benzer bir şekilde cümleler kurmayı hedefler.

Kalıp stratejisi, dil öğrenenlerin daha fazla pratik yapmalarını, doğru yapıları benimsemelerini ve dilin akışını daha iyi anlamalarını sağlar. Ancak, dil öğrenenlerin dikkat etmesi gereken nokta, Arapça kalıpları Türkçe dil yapısına uygun ve doğru bir

şekilde kullanmaktır. Yanlış veya zorlama bir şekilde Arapça kalıpları Türkçe yazıda kullanmak, anlam karmaşasına neden olabilir ve dil becerilerini olumsuz etkileyebilir.

Katılımcıların, defalarca yeni materyal yazmalarına yönelik bulgular Tablo 80’de verilmiştir.

Tablo 80. Defalarca yeni materyal yazıyorum.

Soru: I write out new material over and over.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%9,09	%45,45	%31,81	%13,63
A2	%0	%4,54	%18,18	%50	%27,27

Tablo 80’e bakıldığında, A1 ve A2 seviyesindeki öğrencilerin çoğunluğu yeni materyal yazma konusunda bir düzeyde çaba harcamaktadır. Yeni materyal yazmak, dil becerilerini geliştirmenin etkili bir yoludur. Yeni materyal yazma süreci, dil bilgisi, kelime dağarcığı, yazma becerileri ve ifade yeteneğini geliştirmek için önemli bir fırsat sunar. Yeni materyal yazma sürecinde tekrar etmek, öğrendiğiniz dil bilgisi kurallarını ve kelime bilgisini pekiştirmenize yardımcı olabilir. Yazma becerilerinizi geliştirerek ifade etme yeteneğinizi güçlendirebilirsiniz. Defalarca yeni materyal yazmak, yazma sürecine aşinalık kazandırarak daha akıcı ve doğru yazmanızı sağlar. Yeni materyal yazarken, hataları fark etmek ve düzeltmek de önemlidir. Bu şekilde, yazma becerilerinizi geliştirirken aynı zamanda dil bilgisi ve yazım hatalarınızı düzeltme fırsatı da yakalarsınız. Hatalarınızı fark etmek ve onları düzeltmek, dil becerilerinizi ilerletme sürecinde önemli bir adımdır. Sonuç olarak, defalarca yeni materyal yazmak, dil becerilerinizi geliştirmenin etkili bir yoludur. Yeni materyal yazarak dil bilgisi, kelime dağarcığı, yazma becerileri ve ifade yeteneğinizi güçlendirebilirsiniz. Hatalarınızı fark etmek ve düzeltmek ise sürecin önemli bir parçasıdır. Düzenli olarak yeni materyal yazma alıştırmaları yapmak, dil öğrenme sürecinizde ilerlemenize yardımcı olacaktır.

Defalarca yeni materyal yazmak, dil öğrenme sürecinde "yaratıcı yazma stratejisi" olarak adlandırılan bir yaklaşıma işaret etmektedir. Yaratıcı yazma stratejisi, dil öğrenenlerin yazma becerilerini geliştirmek için sürekli olarak yeni metinler veya materyaller üretmelerini içerir. Bu strateji, dil bilgisi ve kelime dağarcığının geliştirilmesi, cümle yapılarının pratik edilmesi, ifade becerilerinin artırılması ve yazma becerilerinin genel olarak güçlendirilmesi için kullanılır. Yeni materyaller yazarak, dil öğrenenler hem dilbilgisel yapıları kullanma konusunda deneyim kazanır hem de yazma sürecinde kendilerini ifade etme becerilerini geliştirir.

Katılımcıların, kelimelerin anlamlarını ezberlemeye çalışmalarına yönelik bulgular Tablo 81’de verilmiştir.

Tablo 81. Kelimelerin anlamlarını ezberlemeye çalışırım.

Soru: I try to memorize the meanings of words.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%4,54	%13,63	%50	%31,81
A2	%0	%0	%18,18	%59,09	%22,72

Tablo 81’e bakıldığında, A1 ve A2 seviyesindeki öğrencilerin çoğunluğu kelimelerin anlamlarını ezberlemek için çaba harcamaktadır. Kelimelerin anlamlarını ezberlemek, kelime dağarcığınızı genişletmenin ve dil becerilerinizi geliştirmenin önemli bir parçasıdır. Yeni kelimeleri öğrenmek ve anlamlarını hatırlamak, kelime kullanımınızı zenginleştirerek iletişim becerilerinizi geliştirir. Kelimelerin anlamlarını ezberlemek için çeşitli stratejiler kullanabilirsiniz. Örnek olarak, yeni kelimeleri not alarak ve tekrarlayarak öğrenebilirsiniz. Kelimeleri cümleler içinde kullanarak anlam bağlamlarını anlamaya çalışabilirsiniz. Ayrıca, kelime oyunları, flash kartları ve çevrimiçi kaynakları kullanarak kelime ezberlemeyi eğlenceli hale getirebilirsiniz. Kelimelerin anlamlarını ezberlemek, sadece kelime bilginizi artırmakla kalmaz, aynı zamanda okuma, yazma, dinleme ve konuşma becerilerinizi geliştirir. Kelime bilgisi, dil öğrenme sürecinde temel

bir unsur olduğundan, düzenli olarak kelime çalışmaları yapmak önemlidir. Kelime ezberlemenin yanı sıra, kelimeyi doğru bir şekilde kullanma ve anlama becerilerini de geliştirmek önemlidir. Kelimeleri gerçek hayatta kullanmak, onların anlamlarını daha iyi anlamana ve dil öğrenim sürecinizi zenginleştirmenize yardımcı olur. Sonuç olarak, kelime ezberlemek dil becerilerinizi geliştirmenin önemli bir parçasıdır. Anlamları hatırlamaya çalışırken çeşitli stratejiler kullanarak kelime bilginizi genişletebilirsiniz.

Kelimelerin anlamlarını ezberlemek, dil öğrenme sürecinde "kelime ezberleme stratejisi" olarak adlandırılan bir yaklaşıma işaret etmektedir. Kelime ezberleme stratejisi, dil öğrenenlerin yeni kelimeleri hatırlamak ve anlamlandırmak için tekrar etme ve ezberleme yöntemlerini kullanmalarını içerir. Bu strateji, dil öğrenenlerin kelime dağarcığını genişletmek, kelime anlamlarını doğru bir şekilde anlamak ve kelimeleri kullanma becerisini geliştirmek için kullanılır. Dil öğrenenler, yeni kelimelerin anlamlarını öğrenmek için tekrarlı tekrarlar yapar, kelime listeleri oluşturur, kartlar kullanır veya diğer ezberleme yöntemlerini uygular.

Katılımcıların, fark ettiğim hataları düzelterek kompozisyonu yeniden yazmalarına yönelik bulgular Tablo 82’de verilmiştir.

Tablo 82. Fark ettiğim hataları düzelterek kompozisyonumu yeniden yazarım.

Soru: I rewrite my composition by correcting the mistakes that I notice.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%13,63	%54,54	%18,18	%13,63
A2	%0	%0	%27,27	% 63,63	%9,09

Tablo 82’ye bakıldığında, A1 ve A2 seviyesindeki öğrencilerin çoğunluğu fark ettikleri hataları düzelterek kompozisyonlarını yeniden yazma eğilimindedir. Yazılı metinlerdeki hataları tespit etme ve düzeltme becerilerini geliştirmeye yardımcı olur. Fark ettiğiniz hataları düzelterek kompozisyonunuzu yeniden yazmak, yazma becerilerinizi

geliştirmenin yanı sıra dil bilgisi ni ve imla kurallarını daha iyi anlamınıza da katkı sağlar. Yazdıklarınızı gözden geçirerek hataları düzeltmek, daha akıcı ve anlaşılır bir metin oluşturmanıza yardımcı olur. Ayrıca, düzeltme aşamasında yapılan hataları tanıma ve gelecekte benzer hataları yapmamayı öğrenme fırsatı da sunar. Yazma becerilerinizi geliştirmek için dil bilgisi ve imla kurallarını öğrenmek ve uygulamak da önemlidir. Dil bilgisi ve imla kurallarını düzgün bir şekilde kullanarak yazdığınızda, iletmek istediğiniz mesajı daha etkili bir şekilde aktarabilirsiniz. Yazdıklarınızı düzeltme ve yeniden yazma süreci, yazılı ifade becerilerinizi geliştirmenin yanı sıra yazma sürecini daha bilinçli bir şekilde yönetmenize yardımcı olur. Yaptığınız hatalardan ders çıkarmak ve sürekli olarak kendinizi geliştirmek için bu pratikleri düzenli olarak uygulamak faydalı olacaktır.

Fark ettiğiniz hataları düzelterek kompozisyonunuzu yeniden yazmak, dil öğrenme sürecinde "düzeltme stratejisi" olarak adlandırılan bir yaklaşıma işaret etmektedir. Düzeltme stratejisi, yazılı metinlerdeki hataları tespit etme ve düzeltme becerisini geliştirmek için kullanılan bir yöntemdir. Bu strateji, dil öğrenenlerin yazılı metinlerindeki dil bilgisi, yazım, noktalama ve anlam hatalarını fark etmelerini ve düzeltmelerini sağlar. Dil öğrenenler, yazdıkları metinleri tekrar gözden geçirir, hataları tespit eder ve daha doğru ve anlaşılır bir şekilde yeniden yazmaya çalışır.

Katılımcıların, yazma becerilerini geliştirmek için bir konu seçmelerine yönelik bulgular Tablo 83'te verilmiştir.

Tablo 83. Yazma becerimi geliştirmek için bir konu seçerim.

Soru: I choose a topic to improve my writing skill.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%27,27	%22,72	%31,81	%18,18
A2	%0	%4,54	%22,72	%59,09	%13,63

Tablo 83'e bakıldığında, A1 ve A2 seviyesindeki öğrencilerin çoğunluğu yazma becerilerini geliştirmek için bir konu seçme eğilimindedir. Bir konu seçmek, yazma sürecinde odaklanmanızı sağlar ve düşüncelerinizi daha organize bir şekilde ifade etmenize yardımcı olur. Konu seçerken, ilgi duyduğunuz veya bilgi sahibi olduğunuz konuları tercih etmek önemlidir. Bu şekilde, konuyla ilgili daha fazla bilgiye sahip olabilir ve daha tutarlı bir yazı yazabilirsiniz. Ayrıca, seçtiğiniz konuyla ilgili araştırma yaparak, farklı bakış açılarından bilgi edinebilir ve yazınızı zenginleştirebilirsiniz. Konu seçimi, yazma becerilerinizi geliştirmenin yanı sıra yazma sürecini daha keyifli hale getirebilir. Kendinize uygun bir konu belirleyerek, yazma pratiğinizi düzenli bir şekilde yapabilir ve zamanla yazma becerilerinizi ilerletebilirsiniz.

Bir konu seçmek, yazma sürecini yönlendirmek ve odaklanmayı kolaylaştırmak için önemlidir. Bir konu belirlemek, yazma sürecine başlamadan önce planlama yapmanızı sağlar ve düşüncelerinizi daha organize bir şekilde ifade etmenizi kolaylaştırır. Yazma becerilerini geliştirmek için, ilgi duyduğunuz veya bilgi sahibi olduğunuz bir konuyu seçebilirsiniz. Ayrıca, dil bilgisi, kelime dağarcığı veya yazma becerilerini hedefleyen belirli bir konu seçebilir ve bu konu üzerinde çalışarak yazma becerilerinizi geliştirebilirsiniz.

Katılımcıların, yazılarını okuyarak hataları düzeltmelerine yönelik bulgular Tablo 84'de verilmiştir.

Tablo 84. Yazımı okurum ve hataları düzeltirim.

Soru: I read my writing and correct the mistakes.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%18,18	%18,18	%31,81	%31,81
A2	%0	%0	%22,72	%59,09	%18,189

Tablo 84'e bakıldığında, A1 seviyesinde öğrencilerin %31,81'i yazılarında yaptıkları hataları düzeltmek için yazılarını okuyup düzenlemekte ve %31,81'i de yeni materyali öğrenmek için konular seçmektedirler. A1 öğrencilerinin %18,18'i de yeni kelime anlamlarını öğrenmek için sözlük kullanmaktadır. A2 seviyesinde öğrencilerin %59,09'u yeni kelime anlamlarını öğrenmek için sözlük kullanmakta, %22,72'si de yazılarında yaptıkları hataları düzeltmek için yazılarını okuyup düzenlemektedir. Öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmek için farklı stratejiler kullandığı ve bu stratejilerin seviyeye bağlı olarak farklılık gösterdiği sonucu çıkarılabilir. Ayrıca, A2 seviyesindeki öğrencilerin sözlük kullanımının A1 seviyesine göre daha yaygın olduğu görülmektedir.

Yazının okunması ve hataların düzeltilmesi, yazılan metindeki dil bilgisi hatalarını, yazım hatalarını veya anlam bozukluklarını tespit etmek ve düzeltmek için yapılan bir aktivitedir. Bu strateji, yazma becerilerini geliştirmek için önemlidir çünkü hataları fark etmek ve düzeltmek, daha doğru ve anlaşılır bir şekilde ifade etmenizi sağlar. Yazının okunup düzeltilmesi aynı zamanda yazılan metni gözden geçirme ve revize etme sürecinin bir parçasıdır. Bu süreçte yazılan metin üzerinde tekrar tekrar okuma yaparak, ifadelerin tutarlılığını kontrol etmek, anlam açıklığını sağlamak ve yazım veya dil bilgisi hatalarını düzeltmek önemlidir.

Katılımcıların, hangi kelimelerin veya dil bilgisi kurallarının en çok sorun yarattığının farkında olmaya çalışarak, yazarken ve pratik yaparken onlara özel bir dikkat gösterebilmelerine yönelik bulgular Tablo 85'de verilmiştir.

Tablo 85. Hangi kelimelerin veya dil bilgisi kurallarının en çok sorun yarattığının farkında olmaya çalışıyorum, böylece yazarken ve pratik yaparken onlara özel bir dikkat gösterebiliyorum.

Soru: I try to be aware of which words or grammar rules give the greatest trouble, this way I can pay special attention to them while I write and practice.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%9,09	%45,45	%31,81	%13,63
A2	%0	%4,54	%18,18	%45,45	%31,81

Tablo 85'e bakıldığında, A1 ve A2 seviyesindeki öğrencilerin çoğunluğu hangi kelimelerin veya dil bilgisi kurallarının kendileri için en zor olanlar olduğunu fark etmeye çalışmaktadır. Bu farkındalık, yazarken ve pratik yaparken bu konulara özel bir dikkat göstermelerine yardımcı olur. Hangi kelimelerin veya dil bilgisi kurallarının size zor geldiğini belirlemek, öğrenme sürecinizde odaklanmanız gereken alanları belirlemenize yardımcı olur. Belirlediğiniz zorluklar üzerinde özel bir çalışma yaparak, hatalarınızı azaltabilir ve bu konuları daha iyi anlayabilirsiniz. Bunun için, yazdığınız metinleri veya yaptığınız alıştırmaları gözden geçirirken hangi kelimelerin veya dil bilgisi kurallarının size sorun yarattığını fark etmeye çalışabilirsiniz. Bu zorluklarla ilgili notlar alarak, daha sonra bu konulara özel bir çalışma yapabilirsiniz. Öğretmeninizden veya arkadaşlarınızdan da geri bildirim alarak, hangi konulara daha fazla dikkat etmeniz gerektiği konusunda bilgi edinebilirsiniz. Böylelikle, hatalarınızı azaltabilir ve dil bilgisi ve kelime dağarcığınızı geliştirebilirsiniz. Özel bir dikkat gösterdiğiniz bu konular üzerinde daha fazla pratik yaparak, bu zorlukları aşmanız da daha olası hale gelir. Bu stratejiyi kullanarak, yazarken veya pratik yaparken en çok sorun yaşadığınız dil bilgisi kurallarını veya kelimeleri belirleyebilirsiniz. Örneğin, belirli bir tense (zaman) veya dil bilgisi kuralıyla ilgili sorunlarınız varsa, bu konuya daha fazla zaman ayırarak ve örnek cümleler veya alıştırmalarla pratik yaparak bu zorluğu aşmaya çalışabilirsiniz. Aynı şekilde, kelime dağarcığınızda yaşadığınız zorlukları da fark ederek üzerinde

çalışabilirsiniz. Belirli bir kelime grubu veya konu alanıyla ilgili sıkıntılarınız varsa, o konuda daha fazla okuma yapabilir, kelime kartları veya alıştırmalarla çalışabilir ve bu kelimeleri günlük hayatta kullanmaya özen gösterebilirsiniz.

Katılımcıların, arkadaşlarına pratik yapmaları için Türkçe mesaj yazmalarına yönelik bulgular Tablo 86’da verilmiştir.

Tablo 86. Arkadaşlarına pratik yapmaları için Türkçe mesaj yazıyorum.

Soru: I write a message to my friends in Turkish for practice.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%13,63	%31,81	%40,9	%13,63
A2	%0	%0	%0	% 63,63	%22,72

Tablo 86’ya bakıldığında, A1 seviyesindeki öğrencilerin çoğunluğu arkadaşlarına Türkçe mesaj yazarak pratik yapmayı tercih etmektedir. Ayrıca, %31,81’i kendine bir konu seçip yazı yazarak pratik yaparken, %13,63’ü ise yazdıklarını okuyup hatalarını düzeltmektedir. A2 seviyesindeki öğrencilerin ise %63,63’ü kendine bir konu seçip yazı yazarak pratik yapmaktadır. Ayrıca, %22,72’si yazdıklarını okuyup hatalarını düzeltmektedir.

Türkçe mesajlar yazarak, yazılı ifade becerilerinizi geliştirebilir, kelime dağarcığınızı zenginleştirebilir ve dilbilgisel yapıları daha iyi kullanmayı öğrenebilirsiniz. Ayrıca, arkadaşlarınızdan gelen mesajları okuyarak anlama becerilerinizi geliştirebilir ve gerçek dünya iletişimine daha iyi uyum sağlayabilirsiniz. Bu strateji, yazılı iletişimin yanı sıra arkadaşlarınızla gerçek zamanlı olarak konuşma fırsatı bulmanızı da sağlayabilir. Konuşma pratiği yapmak, doğal bir dil akıcılığı geliştirmenize ve iletişim becerilerinizi güçlendirmenize yardımcı olur.

Katılımcıların, arkadaşlarına Türkçe mektuplar yazmalarına yönelik bulgular Tablo 87’de verilmiştir.

Tablo 87. Arkadaşlarıma Türkçe mektuplar yazarım.

Soru: I write letters in Turkish to my friends.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 4,54	%18,18	%27,27	%40,9	%9,09
A2	%0	%0	%22,72	%50	%27,27

Tablo 87'ye bakıldığında, hem A1 hem de A2 seviyelerindeki katılımcıların çoğunun yeni materyalleri tekrar yazarak öğrendiği görülürken, sözlük kullanımı ve yazı düzeltme oranları da oldukça yüksektir. A1 seviyesindeki katılımcıların çoğunluğu, Türkçe yazı becerilerini geliştirmek için arkadaşlarına Türkçe mesaj ve mektup yazarken, A2 seviyesindeki katılımcıların çoğunluğu yazılarını okuyarak ve hatalarını düzelterek becerilerini geliştiriyor. Türkçe mektuplar yazarak kelime dağarcığınızı genişletebilir, cümle yapılarını ve dil bilgisi kurallarını daha iyi öğrenebilirsiniz. Yazma süreci sırasında ifade yeteneğinizi geliştirebilir ve kendinizi daha akıcı bir şekilde ifade edebilirsiniz. Ayrıca, yazdığınız mektupları arkadaşlarınıza göndererek onlarla gerçek bir iletişim kurabilir ve geri bildirim alabilirsiniz. Bu strateji aynı zamanda kültürel farkındalığı da geliştirmenize yardımcı olur. Türkçe mektuplar yazarak Türk kültürüne ve diline daha fazla aşina olabilirsiniz. Mektuplarınızda günlük yaşamınız, deneyimleriniz, düşünceleriniz ve duygularınız hakkında yazabilir, aynı zamanda arkadaşlarınızın hayatı hakkında da bilgi alabilirsiniz.

Katılımcıların, arkadaşlarından veya öğretmenlerinden yazılarını düzeltmelerini istemelerine yönelik bulgular Tablo 88'de verilmiştir.

Tablo 88. Arkadaşlarımdan veya öğretmenlerimden yazımı düzeltmelerini isterim.

Soru: I ask my friends or my teachers to correct my writing.					
Learning Level	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
A1	% 0	%9,09	%27,27	%36,36	%27,27
A2	%0	%0	%4,54	%72,72	%22,72

Tablo 88'e bakıldığında, A1 ve A2 seviyesindeki öğrencilerin çoğunluğu arkadaşlarından veya öğretmenlerinden yazılarını düzeltmelerini istemektedir. Başkalarının yazınızı düzeltmesini istemek, yazma becerilerinizi geliştirmenin önemli bir yoludur. Başkalarının geri bildirimleri ve düzeltmeleri, yazınızdaki hataları ve geliştirilebilecek alanları fark etmenize yardımcı olur. Arkadaşlarınız veya öğretmenleriniz, dilbilgisel hataları, anlatım bozukluklarını veya yanlış kullanımları tespit edebilir ve size doğru yolu gösterebilir. Geri bildirimler ve düzeltmeler, yazınızın anlaşılabilirliğini, akıcılığını ve etkileyiciliğini artırmanıza yardımcı olur. Başkalarının düzeltmelerini istemek, yazma becerilerinizi geliştirirken aynı zamanda öğrenme sürecinizi de hızlandırır. Başkalarının yazınızı incelemesi ve düzeltmeler yapması, daha doğru ve etkili yazma alışkanlıkları geliştirmenize katkı sağlar. Bu süreçte aldığınız geri bildirimlerle hatalarınızı fark edip düzeltme yeteneğiniz de artar.

Yazma becerilerinizi geliştirmek ve hatalarınızı düzeltmek için geri bildirim almanız önemli bir adımdır. Yazdıklarınızı başkalarına göstererek, yazım hatalarınızı, dil bilgisi sorunlarınızı veya ifade eksikliklerinizi fark edebilirsiniz. Arkadaşlarınızdan veya öğretmenlerinizden yazınızı düzeltmelerini istemek, size gerçek bir geri bildirim sağlar. Hatalarınızı ve eksikliklerinizi fark ettikçe, bu alanlarda kendinizi geliştirmek için çalışabilirsiniz. Aynı zamanda, yazma becerilerinizi ilerletmek ve daha etkili bir şekilde iletişim kurmak için öneriler ve ipuçları alabilirsiniz. Bu strateji ayrıca yazma becerilerinizi uygulama ve geliştirme fırsatı sunar. Aldığınız geri bildirimleri dikkate alarak yeni yazılar yazabilir ve daha iyi bir yazma stili geliştirebilirsiniz. Yazılarınızı düzelterek, dil bilgisi kurallarını, kelime kullanımını ve ifade biçimlerini daha iyi

anlayabilirsiniz. Arkadaşlarınızdan veya öğretmenlerinizden yazılarınızı düzeltmelerini istemek, yazma becerilerinizi geliştirmek ve hatalarınızı fark etmek için etkili bir dil stratejisidir. Bu şekilde, yazılı iletişim becerilerinizi ilerletebilir ve daha güçlü bir yazma yeteneği kazanabilirsiniz.

Öğrenme stratejilerinin kullanımıyla ilgili bireysel farklılıkların Likert ölçeğindeki anketlerle elde edilmiştir. Dil öğrenme stratejilerinin üstbilişsel, bilişsel ve sosyal kategorilerde sınıflandırıldığı ve öğrencilerin bu kategorilerdeki stratejileri kullanımını ölçmek için LLSQ anketi kullanılmıştır. Bu çalışmada, dil öğrenme stratejilerinin derin düzey bilişsel ve yüzey düzey bilişsel stratejiler olarak iki alt kategoriye ayrıldığı ve öğrenenlerin kazanım puanlarına göre farklılık gösterdiği sonucuna varılmıştır. Bu çalışma, dil öğrenme stratejilerinin Türkçe öğrenme başarısını nasıl etkilediğini incelemektedir. Bulgular, başarılı dil öğrenenlerin stratejileri daha sık kullandıklarını ortaya koymaktadır. Öğrenciler, kendilerine öğretilmemiş olsalar da, belirli stratejileri kullanmak için kendilerini eğitmektedirler. Dil öğrenme stratejileri kullanımının dil performansını nasıl etkilediğini gösteren bulgular vardır. Öğretimde bireysel tutum ve motivasyon farklılıklarını göz önünde bulundurmanın önemini vurgulamaktadır. Bireysel farklılıkların öğrenme stratejileri ve dolayısıyla öğrenme çıktılarıyla önemli ölçüde ilişkili olduğu kanıtlanmıştır. Tutum ve motivasyonun bu ilişkide etkisi olduğu görülmüştür.

BÖLÜM V

Tartışma

A1 ve A2 seviyesindeki dil öğrencilerinin karşılaştırılması, dil bilme seviyesinin artmasıyla birlikte öğrencilerin dil öğrenme yöntemlerinde ve stratejilerinde farklılıklar olduğunu göstermektedir. A1 seviyesindeki öğrenciler genellikle dil bilgisi kurallarına dikkat etmeme eğilimindeyken, A2 seviyesindeki öğrenciler bu kuralları daha fazla göz önünde bulundurarak dinleme yapmaktadır. Benzer sonuçlara sahip Göçer ve Moğol'un (2011) araştırmasına göre, seviyesi ileride olan öğrenciler daha çok hedef dile maruz kalmayı tercih etmektedir ve dil öğrenme isteği ve cesareti artmaktadır. Bu sonuç da Suriyeli göçmen kadınlar için de geçerlidir.

Suriyeli göçmen kadınlar Türkçe öğrenirken sık sık dil öğrenme stratejilerine başvurmaktadır. Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin dil öğrenme stratejilerine sıklıkla başvurması Bolluk ve Bağcı'nın (2020) araştırmasında da ortaya çıkan sonuçlardan birisidir.

A2 seviyesindeki öğrencilerin TV izleyerek Türkçe öğrenme oranları ise A1'den fazladır. A1 ve A2 seviyesindeki öğrenciler karşılaştırıldığında dil bilme seviyesi ileride olanların hedef dille karşılaşmayı ve daha çok maruz kalmayı tercih ettiği söylenebilir. Bu durumu, bildikçe öğrenme isteğinin ve cesaretinin artması şeklinde yorumlamak mümkündür. Bolluk ve Bağcı'nın (2020) araştırmasında da Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin Türkçe yayın yapan televizyon kanallarını takip etmesinin dil öğrenme stratejilerinin kullanılma sıklığını olumlu yönde etkilediği söylenmektedir.

Çalışmada A2 seviyesindeki öğrencilerin daha aktif olduğu tespit edilmektedir. Öğrendikçe öğrencilerin özgüvenleri artmakta ve daha rahat konuşmakta olduğu tespit edilmiştir. Barut'un (2015) araştırmasında da ileri düzeydeki öğrencilerin dil öğrenme sürecini yavaşlatacak kaygı ve korkuları gidermede ve duygu yoğunluklarını kontrol etmede diğer öğrencilere kıyasla daha etkin oldukları şeklinde yorumlaması mümkün olduğu gösteren bulgularla örtüşmektedir.

Öğrencilerin anlamadıkları noktaları netleştirmek için iletişimde kendi ana dilini bilen birisinden yardım talep etme stratejisini tercih ettikleri ve bu stratejinin dil öğrenme sürecinde önemli bir rol oynadığı belirtilmiştir. Barut'un (2015) araştırmasında da öğrencilerin düzeltme ya da açıklama için kendi ana dillerini konuşan diğer kişilere soru sorma konusunda oldukça rahat olduklarını ifade etmiştir. Öğrencilerin bu tutumları telafi stratejilerinin hemen ardından sosyal stratejileri yüksek düzeyde tercih etmelerine ilişkin bulguları da doğrular niteliktedir. Dolayısıyla karşımızda iş birliği yapmaktan ve soru sormaktan kaçınmayan ancak dilde yeterli düzeyde olmamaktan kaynaklı olarak, konuşmak konusunda zaman zaman kaygı duyan bir öğrenci grubu olduğu tespit edilmektedir sonuçlarıyla benzerlik göztermektedir.

Her iki seviyede de öğrenciler, Türkçe şarkıları ve dinleme metinlerini tercih etmektedir. Öğrencilerin dil becerilerini geliştirmek için kelime hatırlama, telaffuz çalışmaları, konuşma pratiği yapma, yazma alıştırmaları gibi çeşitli stratejiler kullanmaları önemlidir. Öğretmenlerin öğrencilerin seviyelerini ve tercih ettikleri stratejileri anlamaları, uygun öğretim yöntemlerini seçmeleri ve öğrencilere rehberlik etmeleri gerekmektedir. Bolluk ve Bağcı'nın (2020) araştırmasında da televizyon, video vb. gibi etmenlerin yabancı dil öğretimine katkısı yadsınamayacak bir gerçek olduğunu ifade etmektedir. Araştırmanın sonucu dinlemenin dil öğrenimine katkısı, dil öğrenme stratejilerini olumlu yönde etkilemesi, yabancı dil öğrenenlerin öğrenme ortamlarında öğrencileri Türkçe yayın yapan televizyon kanallarını izletmeye yönlendirmesinin gerekliliğine işaret etmektedir

A1 ve A2 seviyesindeki öğrenciler arasındaki dil öğrenme farklılıkları dikkate değerdir. A2 seviyesindeki öğrenciler, dil bilgisi kurallarına daha fazla odaklanma ve daha etkili kelime hatırlama stratejileri kullanma eğilimindedir. Bu, dil becerilerini geliştirmek için daha bilinçli ve yönlendirici bir yaklaşım benimsediklerini göstermektedir. Her iki seviyede de öğrencilerin Türkçe şarkıları veya dinleme metinlerini tercih etmeleri, dil öğreniminde bu yöntemin etkili olduğunu göstermektedir. Öğrencilerin kendi seslerini dinleyerek telaffuz ve dil bilgisi kurallarını anlama çabaları da dikkate değerdir. Dil öğreniminde öğrencilerin deneyimlerden ve farklı stratejilerden yararlanmanın önemini vurgulamaktadır. Seviye ilerledikçe, öğrenciler daha bilinçli,

yönlendirici ve etkili bir şekilde dil becerilerini geliştirmek için çalışmaktadır (Gökdayı, 2016).

Dil öğrenme sürecinde farklı stratejilerin kullanılabileceğini ve bu stratejilerin dil becerilerinin gelişimine katkı sağlayabileceğini vurgulamaktadır. Öğrencilerin dil bilgisi ve cümle yapılarını anlamak için farklı stratejileri kullandıkları ve okuma becerilerini geliştirmek için metinlere odaklanma stratejilerini tercih ettikleri belirtilmiştir. Bu bilgiler, dil öğretiminde öğrencilere farklı stratejilerin öğretilmesinin önemini ve öğrencilerin kendi güçlü ve zayıf yönlerini fark etmelerinin teşvik edilmesinin gerekliliğini vurgulamaktadır. Öğrencilerin anlama seviyelerini kontrol etme ve anlamalarını teyit etme stratejilerini kullanmalarının dil öğreniminde başarıyı artırabileceği ifade edilmiştir. Öğrencilerin farklı dil öğrenme stratejilerini kullanmaları ve kendi seviyelerine ve tercihlerine uygun yöntemleri seçmeleri önemlidir. Öğretmenlerin öğrencilerin seviyelerini ve tercih ettikleri stratejileri anlamaları, uygun öğretim yöntemleri ve materyalleri seçmeleri açısından önemli bir rol oynamaktadır.

Dil öğrenme stratejilerinin öğrenci başarısını etkileyen önemli faktörlerden biri olduğunu ortaya koymaktadır. Bu sebeple, öğrencilerin dil öğrenme stratejileri konusunda bilgilendirilmesi büyük bir önem taşımaktadır. Dil öğrenme stratejilerinin önemi vurgulanarak, öğrencilere kendi öğrenme süreçlerini değerlendirme ve ilerlemelerinden sorumlu olma bilinci kazandırılabilir. Bu sayede öğrencilerin dil öğrenme becerilerini geliştirmeleri ve daha başarılı olmaları sağlanabilir (Bekleyen, 2015).

Sonuç ve Öneriler

Bu çalışma neticesinde A1 ve A2 seviyesinde Türkçeyi yabancı bir dil olarak öğrenen mültecilerin dil öğrenme stratejileri hakkında şunlar söylenebilir:

A1 ve A2 seviyesindeki öğrencilerin dinleme becerileri açısından farklı yaklaşımları ve stratejileri vardır. A1 seviyesindeki öğrenciler genellikle Türkçe şarkıları veya diğer dinleme metinlerini dinlemeyi tercih ederken, A2 seviyesindeki öğrenciler daha fazla maruz kalma ve gerçek yaşamı taklit eden dinleme materyallerini tercih ederler. A1 seviyesindeki öğrencilerin daha çok iletişime odaklandığı, A2 seviyesindeki öğrencilerin ise gramer kurallarına daha fazla odaklandığı gözlemlenmiştir. A2 seviyesindeki öğrenciler, dinleme pratiği sonrasında kendi anlamalarını sorgulama ve eksikliklerini tespit etme stratejilerini daha fazla kullanma eğilimindedirler. Ayrıca, hata farkındalığı ve düzeltme stratejilerine daha yüksek bir düzeyde sahiptirler. Her iki seviyede de öğrenciler, kendi seslerini dinleyerek telaffuz ve dil bilgisi kurallarını daha iyi anlamaya çalışma stratejisini kullanırlar. Ayrıca, metinleri analiz etme, cümleleri hatırlama ve anlamalarını kontrol etme gibi stratejileri tercih ederler. A2 seviyesindeki öğrenciler, ne söylendiğini anlamadıklarında yavaşlama veya tekrar isteme gibi stratejileri daha sık kullanırlar. Aynı zamanda, anlaşılmayan bir şey olduğunda açıklama isteme, tahmin etme ve aktif olarak dinleme gibi stratejileri de kullanma gerekliliğini fark etmişlerdir.

Konuşma becerisi bakımından A1 seviyesindeki öğrenciler genellikle temel konuşma becerilerine sahipken, A2 seviyesindeki öğrenciler daha fazla konuşma deneyimi ve dil becerisine sahip olduğu gözlenmektedir. A1 seviyesindeki öğrenciler sınırlı bir kelime dağarcığına varken, A2 seviyesindeki öğrencilerin kelime dağarcığı daha genişlemiştir... A1 seviyesindeki öğrenciler günlük rutinlerinden ve kişisel bilgilerinden bahsedebilirken, A2 seviyesindeki öğrenciler daha çeşitli konuları ele alabilirler. A1 seviyesindeki öğrencilerin telaffuz ve dil bilgisi kullanımı konusunda bazı zorlukları olabilirken, A2 seviyesindeki öğrenciler daha iyi bir telaffuz ve dil bilgisi kontrolüne sahiptirler. A1 seviyesindeki öğrenciler sınırlı sayıda konuyu anlatabilirken, A2 seviyesindeki öğrenciler basit tartışmalara katılabilir ve kişisel deneyimlerini ifade edebilirler. A1 seviyesindeki öğrencilerin konuşma pratiği genellikle sınırlı kelime

dağarcığına dayanırken, A2 seviyesindeki öğrenciler daha çeşitli kelime ve cümle yapılarını kullanarak daha akıcı bir şekilde iletişim kurabilirler. A1 seviyesindeki öğrenciler genellikle hatalarını fark etme ve düzeltme konusunda daha az farkındalığa sahipken, A2 seviyesindeki öğrenciler daha bilinçlidir ve hatalarını düzeltmek için çaba sarf ederler. Bu şekilde, A1 seviyesindeki öğrencilerin temel düzeydeki konuşma becerileri ve sınırlı kelime dağarcığına sahip olduğunu, A2 seviyesindeki öğrencilerin ise daha gelişmiş konuşma becerileri, genişletilmiş kelime dağarcığı ve daha iyi dil bilgisi kontrolüne sahip olduğunu vurgulamış oluruz.

Okuma becerisi bakımından A1 ve A2 seviyesindeki öğrencilerin okuma becerileri ve dil öğrenme stratejileri arasındaki farklılıklara değinilmektedir. A1 seviyesindeki öğrenciler genellikle iletişimde yardım talep etme stratejisini tercih ederken, A2 seviyesindeki öğrencilerin ise daha fazla strateji kullanma eğiliminde oldukları belirtilmiştir. Öğrencilerin anlamadıkları noktaları netleştirmek için iletişimde yardım talep etme stratejisini tercih etmeleri hem A1 hem de A2 seviyesinde yaygın olarak görülen bir özelliktir. Ancak, A2 seviyesindeki öğrenciler, genellikle daha ileri seviye stratejiler kullanma eğilimindedirler ve dinleme becerilerini geliştirmek için daha fazla çaba gösterirler. Dil bilgisi ve cümle yapılarının anlaşılması da dil öğrenme sürecinde önemli bir bileşendir. A1 seviyesindeki öğrenciler genellikle basit cümle yapılarını anlamak için temel stratejiler kullanırken, A2 seviyesindeki öğrenciler daha karmaşık cümle yapılarını anlama ve kullanma konusunda daha yeteneklidirler. A2 seviyesindeki öğrencilerin bu alanda daha fazla farkındalığa sahip oldukları görülmektedir. Okuma becerileri açısından, A1 seviyesindeki öğrenciler daha temel okuma stratejilerini kullanırken, A2 seviyesindeki öğrenciler daha ileri seviye stratejilere yönelirler. A1 seviyesindeki öğrenciler genellikle metni kelime kelime çevirerek anlamaya çalışırken, A2 seviyesindeki öğrenciler metnin içeriğine odaklanarak anlamaya çalışırlar. A2 seviyesindeki öğrenciler ayrıca okuma hızını artırma, okunan metnin dilbilgisel yapısını anlama ve derin anlama ve yorumlama becerileri gerektiren sorulara yanıt verme gibi daha ileri seviye stratejileri kullanma eğilimindedirler. Sonuç olarak, A1 ve A2 seviyesindeki öğrenciler arasında dil öğrenme stratejileri ve okuma becerileri açısından bazı farklılıklar bulunmaktadır. A2 seviyesindeki öğrenciler genellikle daha

ileri seviye stratejiler kullanırken, A1 seviyesindeki öğrenciler daha temel stratejileri tercih etmektedirler.

A1 ve A2 seviyesindeki öğrencilerin yazma becerileri genellikle farklılık gösterir. A1 seviyesindeki öğrenciler genellikle daha temel yazma becerilerine sahiptir ve daha basit, kısa cümlelerle iletişim kurabilirler. Genellikle genel konular üzerinde yazılar yazarlar ve sınırlı bir kelime dağarcığına sahiptirler. A1 seviyesindeki öğrencilerin daha fazla pratik yaparak yazma becerilerini geliştirmeleri ve kelime hazinelerini genişletmeleri önerilir. A2 seviyesindeki öğrenciler ise daha gelişmiş bir yazma becerisine sahiptir. Daha uzun cümleler kullanabilirler ve daha karmaşık fikirleri ifade edebilirler. A2 seviyesindeki öğrenciler genellikle daha çeşitli konular üzerinde yazılar yazarlar ve daha geniş bir kelime dağarcığına sahiptirler. Ancak, yazılarında hala bazı dil bilgisi hataları olabilir ve yazılarının daha tutarlı ve akıcı olması için pratik yapmaya devam etmeleri önemlidir. A1 ve A2 seviyesindeki öğrencilerin her ikisinin de yazma becerilerini geliştirmek için daha fazla pratik yapmaları, kelime hazinelerini genişletmeleri ve dil bilgisi yapılarını daha iyi anlamaları önerilir. Ayrıca, geri bildirim alma ve hatalarını düzeltme sürecine önem vermeleri de önemlidir.

Dil seviyeleri A1 (Düşük) ve A2 (Yüksek) olan grupların envantere verdikleri cevap yüzdelerinden yaptığımız çıkarımlar sayesinde önemli bulgular elde ettik. Dil seviyesi düşük olan grup daha kapalı ve standart yöntemler izlerken yüksek olan grup daha detaylı çalışmalar yürütüyor. Dil öğrenimini bir piramit gibi düşünecek olursak en üstten başlayarak öğrenmeye başlayan bir insan, aşağıya indikçe detaylı yollara ulaşıyor ve farklı yönlerden kendisini geliştirme ihtiyacı hissediyor.

Dil seviyesi yüksek olan öğrenciler; düşüklere nazaran sözlük kullanımı, okuma yapma, pratik yapma, hatasının peşine düşme noktasında çok daha atılgan ve istekli bir konumda yer alıyor.

Seviyesi düşük olan öğrencilerse konfor alanını terk etmemeye özen gösteriyor. Okuma, yazma, dinleme veya konuşma fark etmeksizin standart uygulamaların dışında çıkmıyor. Herhangi bir durumda Türkçesinin yetersiz kalması durumunda öğrenmek

yerine genel kültür bilgisini kullanarak tahmin etme yoluna gidiyor çünkü bu kolayına geliyor.

Her iki grubun da geride olduğu bir noktaysa Türkçe düşünme hakkında. Cevaplar incelendiğinde ele alınan grubun dil seviyesinin halâ Türkçe düşünmek için yeterli olmadığı görülüyor. Bu yetersizlik de mimik yoluyla doldurulmaya çalışılıyor.

Tespit edilen eksiklikler göz önüne alındığında hem A1 seviyesindeki öğrencilerin doğru yöntemlerin teşvik edilmesiyle konfor alanlarından çıkmalarının sağlanması hem de A2 seviyesindeki öğrencilerin bilgi kirliliğinden korunarak doğru teknikleri izlemelerinin sağlanması gerekiyor.

Öte yandan uyum politikaları noktasında dil öğrenimi programının hemen ardından öğrencinin toplumsal hayattaki durumunun izlenmesi gerekiyor. Zira çalışma esnasında elde edilen bulgular, öğrencinin bilgisini toplumda doğru kullanabilmesinin de en az o bilgiyi öğrenmek kadar zor ve uzun bir süreç olduğunu gösteriyor.

Çalışma esnasında yürüttüğümüz araştırmalar neticesinde dil öğrenimi sürecinin kişiden kişiye farklılık gösterebileceği gibi seviyelere özel grupların da kendi aralarında ortak paydada birleşebileceğini de tespit ettik.

Dil öğreniminin yanı sıra göçmen ve mültecilerin toplumsal hayata uyum sağlaması açısından da yürütülmesi gereken bazı önemli politikalar olması gerektiği sonucuna vardık. Dil öğreniminin ardından bireyin toplumdaki konumunda yaşanan değişim de mercek altına alınmalı çünkü kişinin o dili öğrenmesi, rahatça konuşabileceği anlamına gelmemektedir (Güleç ve Bekir, 2013).

Özellikle son yıllarda Türkiye’de giderek artan göçmen ve mülteci karşıtlığı, göçmen ve mülteci bireylerin kendilerini sosyal baskı altında hissetmelerine sebep oluyor. Alışveriş yaparken veya toplu taşıma kullanırken, kısacası sosyal hayata karışırken Türkçelerini mükemmel konuşmak zorunda hissederek aslında aldıkları bilgiyi yoğun baskı altında kullanıyorlar. Bu durum iletişim sıkıntılarıyla birlikte uyum politikalarının zorlaşmasına sebep oluyor (Doğan, 1989).

Küçük yaştaki göçmen ve mülteci çocukların toplum içerisinde karşılaştığı nefret suçları ve ırkçı saldırılar, onları kimliğini gizlemek için Türkçe öğrenmeye itebiliyor. (Bu durum aynı tetikleme sonucu tersten yaşanarak kendisini sosyal hayattan izole eden bireylerin oluşmasına da sebebiyet verebiliyor.) Bu itekleme sonucunda oluşan Türkçe öğrenme ihtiyacıysa sağlıklı bir temelle oluşmadığı için hem dil öğrenimi sürecinde hem de sonraki süreçte kişinin öğrendiği dili sağlıklı konuşamamasına veya kendi kimliğinden, dilinden uzaklaşarak bir kimlik çatışmasına girmesine de yol açıyor.

Bahsi geçen sıkıntıların çözümü içinse sıklıkla vurguladığımız üzere uzun soluklu uyum politikalarının sağlıklı bir biçimde uygulanması gerekiyor. Dil öğreniminin her türlü uyum politikasının ilk basamağı olduğunu ve dolayısıyla meseleyi çok yönlü ele alınması gerektiği yadsınamaz bir gerçek. Zira incelediğimiz grup özelinde bir kıyaslama yapacak olursak; yaşamak için Türkiye'ye gelmek zorunda kalmış Suriyeli kadınların Türkçe öğrenmesiyle, İspanya'ya göç etmiş Alman kadınların İspanyolca öğrenmesi rasyonel olarak aynı faaliyetleri içerse de sosyal uyum açısından son derece farklı iki olaydır. Temelde her iki grup da yabancı dil ihtiyacını gidermek için öğrenim görüyor ama tetikleyicilerden gördükleri muameleye kadar çeşitli faktörler sürecin verimini ciddi ölçüde etkiliyor.

Uyum politikalarında sağlıklı dil öğretimi içinse dilbilimcilerden, sosyologlardan psikologlardan, din adamlarından ve hükümet yetkililerinden oluşan geniş bir kurulun toplanarak sürdürülebilir bir dil programı oluşturması gerekmekte. Bu program; öğrencinin psikolojik gerçekliğinden toplum içerisindeki sosyal haklarına kadar geniş bir sahada topladığı verilerden çıkardığı analizler sayesinde uzun soluklu ve geniş ölçekli bir dil programı belirlemeli. Bahsi geç program göçmen ve mültecileri; yaşa, eğitim durumuna, sağlık durumuna, cinsiyetine göre çeşitli gruplara ayırdıktan sonra her grup özelinde yaşadıkları sorunları ve mevcut sosyal durumlarını gözeterak farklı standartlara sahip politikalar üretmeli ve öğrencilerin karşısında çok yönlü bir dil programıyla çıkmalı. Program esnasında ve sonrasındaki belli bir sürede öğrenci izlenmeye devam edilmeli ve geri dönütler ışığında program ana esasları korunacak şekilde sürekli olarak güncellenmeli.

Baktığımız zaman zaten dil sorununu sağlıklı bir şekilde çözüme ulaştırdığımızda bir domino taşı etkisinin oluşması hiç de zor değil. Zira dil yapı ve misyon itibarıyla beraberinde uzlaşmayı getirmek için kullanılma ve katma değeri yüksek birliktelikleri hayata geçirmek için son derece verimli bir araçtır.

Çözüm önerilerimizin başarıyla uygulanması hâlinde STK faaliyetlerinden, sempozyumlara kadar onlarca sahada kendilerini sağlıklı bir biçimde ifade edebilen insanların yetişmesine olanak tanınmış olacak. Bu da misafir ve ev sahibi toplum arasındaki iletişimi ciddi oranda güçlendirerek otoritelere çözüm için hem yumuşak baskı yapacak hem de onlara somut yol adımları sunabilecek.

Rahatlıkla söyleyebiliriz ki dil öğreniminin sağlıklı ve kitlesel olarak uygulanması, beraberinde dünyanın her yerinde yaşanan göçmen ve mülteci temelli sorunların çözümünde çok ciddi kolaylıklar getirecektir.

Toparlayacak olursak aslında biz bu çalışmada yabancılara Türkçe öğretiminin tel bir standarda sahip olamayacağını, her grubun kendi içerisinde ayrılmalara gittiğini ve sağlıklı Türkçe öğretiminin aslında sadece bilgi aktarımıyla mümkün olmayacağını anlattık.

Göçmenlerin ve mültecilerin sosyal hayatta yaşadıkları her türlü sorunun çözüme kavuşturulması için atılması gereken ilk adım olan yabancılara Türkçe öğretimi, uzun soluklu bir politikanın ürünü olması gereken ve milyonlarca mültecinin, göçmenin yaşadığı Türkiye’de toplumsal hayatın sağlıklı yürütülmesi için kati bir ihtiyaçtır. Bu ihtiyaçsa ancak gerçekçi uyum politikalarının üretilmesi ve kararlılıkla kitlesel ölçüde uygulanmasıyla mümkündür.

Bu çalışmanın sonuçları, dil öğrenme stratejilerinin öğrenci başarısını etkileyen önemli faktörlerden biri olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla, ilk olarak öğrencilerin dil öğrenme stratejileri konusunda bilgilendirilmeleri gerekmektedir. Dil öğrenme stratejilerinin önemi anlatılarak, öğrencilere kendi öğrenme süreçlerini değerlendirmeleri ve kendi ilerlemelerinden sorumlu olma bilincini kazandırmak önemli bir adımdır. Strateji öğretiminin ilk aşaması öğrencilere stratejiler hakkında bilgi vermektedir. Ardından, öğretilen stratejilerin sınıf içinde kullanılması için uygun bir ortam sağlanmalı

ve ders konularıyla strateji kullanımı birleştirilmelidir. Sınıf içinde strateji kullanımını teşvik etmek için öğretmenlerin de stratejiler konusunda bilgilendirilmeleri faydalı olabilir. Öğretmenlere kısa süreli kurslar veya seminerler aracılığıyla bu konuda bilgi edinme fırsatı sunularak destek sağlanabilir (Bekleyen, 2015).

EK 1

Language Learning Strategy Questionnaire (LLSQ) -Listening

Question Number	Question	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
1	I try to guess what somebody is saying by using grammatical rules.					
2	I learn Turkish by watching English TV programs.					
3	I learn Turkish by listening to Turkish songs or other listening scripts.					
4	I try to understand what somebody is saying by translating into Turkey.					
5	I draw an image or picture of the word in order to remember the word.					
6	I connect the pronunciation of the word with the Turkey word which has a similar sound.					
7	I concentrate on the grammar rather than on the communication.					
8	I try to understand the idea by referring to previous experiences I have had					
9	I try to guess by using a word (s) that is familiar to me.					
10	In Listening, I take notes to remember ideas					
11	I try to understand every individual word to understand the passage					
12	I listen to what I say to practice my listening skill.					
13	Before practicing my listening skill, I prepare a topic, pronunciation or grammatical rules which give me the greatest trouble.					
14	I try to remember a sentence(s) spoken face-to-face or on cassettes and analyze them by myself.					
15	After a listening practice, I check and recheck my understanding					
16	I correct the mistakes that I produce orally.					
17	I try to be aware of which sounds give the greatest trouble. In this way I can pay special attention to them while I listen and practice.					
18	If I cannot understand what somebody is saying, I ask him/her to slow down or say it again.					
19	Listening to what somebody is saying improves my listening skill.					
20	In a group discussion, my listening skill is improved.					

Language Learning Strategy Questionnaire (Llsq) – Reading

Question Number	Question	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
1	To understand unfamiliar Turkish words while I am reading, I guess from available clues.					
2	I learn Turkish by reading Turkish books or magazines.					
3	I connect the spellings of Turkish words with similar Turkey words to understand the meanings.					
4	I try to understand sentences by analyzing their patterns.					
5	I try to translate word for word.					
6	I try to understand the passage by using my general knowledge and experience.					
7	I use the key words to understand the whole ideas.					
8	I read the passage aloud.					
9	I take notes to remember the ideas.					
10	While I read a text, I try to anticipate the story line.					
11	I read a text more for ideas than words					
12	I correct my mistakes by rereading the text.					
13	I choose a topic or certain materials for my practice.					
14	I check and recheck my understanding after reading a passage.					
15	If I cannot understand a reading passage, I try to analyze what difficulty I actually have.					
16	In reading, I pick out key words and repeat them to myself.					
17	I try to be aware of which words or grammar rules give me the greatest trouble. In this way I can pay special attention to them while I read and practice.					
18	I discuss reading passages with my friends.					
19	If I do not understand the content of a reading passage, I ask my friends or my teachers for help.					
20	I improve my reading skill by reading letters from my friends.					

Language Learning Strategy Questionnaire (LLSQ) – Speaking

Question Number	Question	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
1	I use rhymes to remember new Turkish words.					
2	I try to remember new Turkish words by pronouncing them.					
3	I speak a word or a sentence several times to remember it.					
4	I try to learn a new pattern by making a sentence orally.					
5	I try to translate Indonesian sentences into Turkish sentences and produce them orally					
6	I try to remember what the Turkish word equivalent to Indonesian word is.					
7	I tape record the sentences I produce					
8	I mix Turkey words and Turkish words if I do not know the Turkish words.					
9	I put words into rules that I know in speaking					
10	Before I respond orally to questions, I write out the answers.					
11	I try to correct my mistakes that I produce orally.					
12	I try to speak with myself to improve my speaking					
13	I try to evaluate my utterances after speaking.					
14	I notice my Turkish mistakes, and use that information to help me do better.					
15	I prepare a topic or grammatical rules in speaking practice.					
16	I ask somebody to correct me when I talk.					
17	I practice speaking with my friends or my teachers.					
18	I practice Turkish with native speakers					
19	I ask questions in Turkish.					
20	If I cannot think during a conversation in Turkish, I use gestures.					

Language Learning Strategy Questionnaire (LLSQ) – Writing

Question Number	Question	Never or almost never true of me	Usually not true of me	Somewhat true of me	Usually true of me	Always or almost always true of me
1	If I do not know how to express my ideas in Turkish while writing, I keep writing using certain rules that I know.					
2	I write what I am thinking about.					
3	I keep a diary.					
4	I try to remember the meanings of words or the patterns by writing them					
5	I write sentences to apply certain rules.					
6	I try to translate word for word.					
7	I mix Arabic words and Turkish words in writing					
8	I write the main ideas first as a guideline.					
9	I use Arabic words if I do not know the Turkish words.					
10	I use Arabic patterns to keep writing in Turkish.					
11	I consult a dictionary to find out the meanings of words.					
12	I write out new material over and over.					
13	I try to memorize the meanings of words.					
14	I rewrite my composition by correcting the mistakes that I notice.					
15	I choose a topic to improve my writing skill.					
16	I read my writing and correct the mistakes.					
17	I try to be aware of which words or grammar rules give the greatest trouble, this way I can pay special attention to them while I write and practice.					
18	I write a message to my friends in Turkish for practice.					
19	I write letters in Turkish to my friends					
20	I ask my friends or my teachers to correct my writing					

KAYNAKÇA

- Açık, F. (2012, Mart). *Türkçe öğretimi üzerine yabancı yazarların hazırladığı ders kitaplarında söz dağarcığı ve kültürel unsurlar: "A practical grammar of the turkish language", "Turkish literary reader" ve "gramatika turetskogo yazıka" örneklerinde*. M. N. Önal (Ed.). IV. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu'nda sunuldu, Ankara.
- Adıgüzel, Ö. (2010). *Eğitimde yaratıcı drama*. Ankara: Naturel Yayıncılık.
- AFAD. (2022). Barınma merkezlerinde son durum. <https://www.afad.gov.tr> adresinden alınmıştır.
- Akkaş B, E. ve Ocak, G. (2020). Dil öğrenme stratejilerinin kullanılmasını etkileyen faktörler. *Necmettin Erbakan Üniversitesi Ereğli Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(1), 91-103.
- Aksan, D. (1979). *Her yönüyle dil ana çizgileriyle dilbilim*. Ankara: TDK Yayınları.
- Arends, R. I. (1997). *Classroom instruction and management*. Boston: The McGraw-Hill Companies, Inc.
- Aykaç, N. (2015). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin genel tarihçesi ve bu alanda kullanılan yöntemler. *International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume*, 10(3), 163-169.
- Barın, E. (2008). Yabancılar Türkçenin öğretiminde motivasyonun önemi. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(3), 135-143.
- Barut, A. (2015). *Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen üniversite öğrencilerinin kullandıkları dil öğrenme stratejileri üzerine bir değerlendirme* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Balcı, A. (2001). *Sosyal bilimlerde araştırma: Yöntem, teknik ve ilkeler*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Baskın, S. ve Bektaş M. (2023). *Türkçeyi yabancı bir dil olarak öğrenen öğrencilerin dil öğrenme stratejileri üzerine bir değerlendirme*. Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi, Diyarbakır (yayın sürecinde).
- Başkan, Ö. (2006). *Yabancı dil öğretimi ilkeler ve çözümler*. İstanbul: Multilingual.
- Baysal, E.A. (2019). How to teach language learning strategies? *Uluslararası Bilim ve Eğitim Dergisi*, 2(2), 72-98.
- Bekleyen, N. (2005). Öğretmen adayları tarafından kullanılan dil öğrenme stratejileri, *Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14(2), 113-122.
- Biçer, N. (2012). Hunlardan günümüze yabancılara Türkçe öğretimi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 1(4), 107-133.
- Bolluk, D. ve Bağcı H. (2020). Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin kullandıkları dil öğrenme stratejileri. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(2), 448-463.
- Bölükbaş, F. (2004). Yansıtıcı öğretim ile yabancı dil olarak Türkçe öğretimi. *Dil Dergisi*, (126), 21-28.
- Büyüköztürk, Ş., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., Demirel, F. ve Kılıç, E. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Cesur, M. O. ve Seval, F. E. R. (2007). Dil öğrenme stratejileri envanterinin geçerlik ve güvenirlik çalışması nedir?. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*. 5(2), 49-74.
- Çakmak, C. (2014). Yabancılara Türkçe öğretiminin tarihçesine genel bir bakış denemesi. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(2), 169-180.

- Demircan, Ö. (2005). *Yabancı dil öğretim yöntemleri*. İstanbul: Pegem Akademi Yayınları.
- Demircan, Ö. (2013). *Yabancı dil öğretim yöntemleri*. İstanbul: Der Yayınları.
- Demirel, Ö. (2012). *Yabancı dil öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Demircan, Ö. (1988). *Türkiye’de yabancı dil*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Demircan, Ö. (2005). *Yabancı dil öğretim yöntemleri*. İstanbul: Der Yayınevi.
- Demir, Ş. (2014). Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi: Yöntemler, uygulamalar, öğrenme ve öğretmede karşılaşılan bazı sorunlar. *21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum*, 3(7), 144-158.
- Ehrman, M. E., Leaver, B. L. ve Oxford, R. L. (2003). A brief overview of individual differences in second language learning. *System*, 3(1), 313-330.
- Erdem, İ. (2009). Yabancılarla Türkçe öğretimiyle ilgili bir kaynakça derlemesi. *Turkish Studies*, 4(3), 888-937.
- Emin, M. N. (2016). *Türkiye’deki Suriyeli çocukların eğitimi*. Ankara: Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı – SETA.
- Felder, R. M. ve Henriques, E. R. (1995). Learning and teaching styles in foreign and second language education. *Foreign Language Annals*, 28(1), 21-31.
- Gurbetoğlu, A. (2018). Bilimsel araştırma yöntemleri. <http://agurbetoglu.com/files/2%20ARA%C5%9ETIRMA> adresinden alınmıştır.
- Güzel, A. ve Barın, E. (2013). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Güleç, İ. ve İnce, B. (2013). Türkçe öğrenen yabancıların günlük yaşama ilişkin kültürel algıları üzerine bir araştırma. *Sakarya University Journal of Education*, 3(3), 95-106.

- Göçer, A. ve Moğul, S. (2011). Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi ile ilgili çalışmalara genel bir bakış. *Turkish Studies*, 6(3), 797-810.
- Göçer, A. ve Moğul, S. (2011). Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi ile ilgili çalışmalara genel bir bakış. *International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 6 (3), 798-803.
- Gökdayı, H. (2016). Yabancılar Türkçe öğretiminde sözcük öğretimi ve kalıp sözler, *Turkish Studies*, 11 (19), 379-394.
- Hartley, C. (1988) *The oil palm*. London: Editorial Longman.
- Hengirmen, M. (2006). *Yabancı dil öğretim yöntemleri ve TÖMER yöntemi*. Ankara: Engin Yayınları.
- Hengirmen, M. (1993). *Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi*. Dil Dergisi, 10, 5-9.
- İşcan, A. (2011). Türkçenin yabancı dil olarak önemi. *International Journal Of Eurasia Social Sciences*, 4, 29-36.
- Kara, M. (2010). Oyunlarla yabancılar Türkçe öğretimi. *Türklük Bilimi Araştırmaları*. 27, 407-421.
- Kanbur, N. İ. ve Sağlam, H. İ. (2017). Sınıf öğretmenlerinin mülteci öğrencilere yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Özgün Araştırma*, 7(2), 310-323.
- Koçoğlu, A. ve Yanpar Y. T. (2018). Suriyeli öğrencilere Türkçe dil becerileri kazandırma sürecinde ilköğretim Türkçe dersi öğretim programları ile ilgili öğretmen görüşleri. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi-Journal of Qualitative Research in Education*, 6(2), 131-160.
- MEB, (2016). Suriyeli öğrenciler Türk eğitim sistemine entegre edilecek. <http://www.meb.gov.tr/suriyeli-ogrenciler-turk-egitim-sistemine-entegre-edilecek/haber/11815/tr> adresinden alınmıştır.

- Memiş, R. ve Erdem, D. (2013). Yabancı dil öğretiminde kullanılan yöntemler, kullanım özellikleri ve eleştiriler. *Turkish Studies*, 8(9), 297-318.
- Moralı, G. (2018). Suriyeli mülteci çocuklara Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde karşılaşılan sorunlar. *Uluslararası Toplum Araştırma Dergisi*, 8(15), 1443-1446.
- O'Malley, J.M. ve Chamot, A. (1990). *Learning strategies in second language acquisition*. Cambridge, Cambridge University Press.
- O'Malley, J. M., ve Chamot, A. U. (1995). *Learning strategies in second language acquisition*. UK, Cambridge University Press.
- Oxford, R.L. (1990). *Language learning strategies. What Every Teacher Should Know*. Boston, Heinle and Heinle.
- Özdemir, C. (2018). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin tarihçesi*. Alattoo Academic Studies, 2, 59-60.
- Richard E. Mayer (1988). *"Learning strategies: An overview" learning and study strategies*. San Diego. California, Academic press.
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayınevi.
- Sağlam, H.İ. ve Kanbur, N.İ. (2017). Sınıf öğretmenlerinin mülteci öğrencilere yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Sakarya University Journal Of Education*, 7(2), 310-323.
- Saltık, O. ve Pilancı, H. (2019). Biçim odaklı öğretim modeline göre yabancı dil olarak Türkçe öğretimi. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 9 (2), 739-760.
- Sequa, TAMEB – sequa, <http://tomer.ankara.edu.tr/tameb-sequa/> adresinden alınmıştır.
- Subaşı, G. (2000). Etkili öğrenme: Öğrenme stratejileri. *Milli Eğitim Dergisi*, 14(6), 6-13.

- Setiyadi, B. (2016). *Language learning strategy questionnaire*. Endenozya: Grahama Ilmu.
- Tomakin, E.(2022,Temmuz). *Dil öğrenme stratejileri: bir uygulama ve farklı bir yorum*. 10th INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES & HUMAN kongresinde sunuldu, Sivas.
- Varişoğlu, M. C. (2018). Sosyal-Duygusal dil öğrenme stratejileri ve Türkçenin yabancı dil olarak öğretimindeki yeri. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*. 7(1), 379-396.
- Weinstein, C. ve Mayer, R. (1986). *The teaching of learning strategies*. In M.C. Wittrock *Handbook of Research on Teaching*. New York, Macmillan.
- Yılmaz, İ.H. ve Sağiroğlu, A.Z. (2022). Türkiye’deki Suriyeli öğrencilerin Türkçe ve ana dil becerilerine ilişkin algıları ve gündelik hayattaki dil tercihleri. *MSGSÜ Sosyal Bilimler Dergisi*. 2 (26), 472-494.
- YTB. (2015). Milletimiz çok büyük özveride bulunuyor. https://www.ytb.gov.tr/haber_detay.php?detay=4405 adresinden alınmıştır

ÖZGEÇMİŞ

